

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
"KATALIKAS"
 Išleista kas ketvergas, Chicago, Ill.
 Kaina metams:
 Amerikoje \$2.00 | Užsienį \$3.00
 "Kataliko" spaustuvių spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašant "Kataliką" siųskit prenumeratą arba laiškus sekanciu antraštu:
 JONAS M. TANANEVICZ
 3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
 Published every Thursday at Chicago, Ill.
 Subscription \$2.00 per Year
 To Europe \$3.00 per Year
 Advertising rates on application
 Book and Job Printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern languages.
 All communications must be addressed:
 JOHN M. TANANEVICZ
 3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvestas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 40 Chicago, Ill., 3 d. Spalių (October) 1912 m. Metai XIV
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, JAN. 25, 1899, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER ACT OF MARCH 3, 1879

Politiškos Žinios.

IŠ RUSIJOS.

Rusijos dienraščiai apie Borodino iškilmybes štai kaip rašo: Rugsėjo 26 d. iškilmingai buvo apvaikšiojamos visoje Rusijoje šimto metų sukaktuvės rusų su francuzais mušio ties Borodino. Tą dieną caras pažymėjo ypatingu raštu, išleistu armijai ir laivynui. Be to, atminimui tos dienos caras paskyrė visuose kadedetų korpusuose 20 valdžios stipendijų vardu "Borodino stipendijos", asiguavo 100-000 rublių pašelpai sužeistųjų ir jų giminių, kurie buvo Aleksandro komiteto globoje del sužeistųjų. Taip pat padidino pensiją nukentėjusiems tame kare oficeriams ir jų šeimynoms, esantiems to komiteto globoje. Caras paskyrė dar ir daugiau mažesnių dovanų. Pats su visa savo šeimyna, su didkunigaikščiais ir ministriais nuvažiavo apvaikšiojimų tos dienos ton vieton, kur buvo didžiausias mušis su francuzais. Iškilmės gerai pavykusios.

Panašiai tas iškilmes aprašinėja valdžiai prielankūs laikraščiai ir rašo tai, ką liepia valdininkai. Visuose pranešimuose išgiriama tik caras ir jo "darbai" bei "nuopelnai".

Kitoniškiau apie Borodino iškilmes praneša užsienio laikraščiams korespondentai. Štai aplaikyta žinios, kad tose caro iškilmėse minių susigrudimuose pasmaukta 96 asmenis. Rasi, caras apie tai visai nei nežino ir jam tas mažai apėina. Be to, kad tų iškilmybių rengimo komitetas nėra atliekas prideranciai savo užduočių. Visupirnu, suvažiavusiems iš tolimų kraštų svečiams nebuvo kur prisiglausti, turėjo nakvoti po grynu dangumi, nes lig laikui nebuvo pagamintas provizorinis viešbutis. Vienas kontraktorių apsiėmęs viešbutį pagaminti, bet gavęs iš valdžios piniginę pašelpą nežinia kur dingęs su pinigais. Paskui po anam kitas apsiėmęs kokius tai narvelius pastatyti ir už kiekvieną narvelį už pernakvojimą ėmęs po 40 rublių. Paminklai, kokie turėję but pastatyti ir atidengti, lig laikui nebuve padirbti. Iš 110 paminklų atidengta Borodino lauke tik 43. Kitių apsilėidimų negalima čia nei išskaityti. Tai vis rusiška!

O vienok valdiški laikraščiai rusų valdininkus pagiria. Su širdgela dar reikia paminti, kad tos iškilmės buvo apvaikšiojamos ir Lietuvos nekuriuose miestuose ir miesteliuose. O tose iškilmėse tirstai dalyvavę ir lietuviai-inteligentai. Tokių ponų beabejonės Rusijos autokratas nepamirš, apdovanos činiais ir ordonais.

Rusijos trečioji duma išleidius įstatymus, kuriais rusai, nukeliavę Suomijon, sulyginami su tenaitiniais gyventojais. Bet suomia tokiais atsitikimais labai jautrus, tų įstatymų jie nenori pripažinti, nes jie nebuvo Suomijos seimo patvirtinti. Iš to kilo bylu, kuriose suomių administracijos vyresnybės (gubernatoriai, policija) susikerta su teismo vyresnybėmis. Gubernatoriai neklaužas paduoda teisman, teismai sumintuosius išteisina ir išako paliuosuoti, o pačius gubernatorius traukia tieson už Suomijos įstatymų peržengimą. Del tos priežasties juodašimčių laikraščiai saukia, kad suomia esą išdavikai!

Ligšiol visų tarnaujančių švietimo ministerijos žinyboje vaikai buvo mokomi valdžios mokyklose veltui. Neseniai švietimo ministeris Kasso užgynė dykai mokinti vaikus liaudies mokytojų ir mažųjų švietimo ministerijos valdininkų. Tai naujas mokintojų suvaržymas. Teisė veltui mokinti atimta iš tų, kurie ir be to varginiausiai gyvena.

Rusijos kariuomenėje maištai vis tankiau pasitaiko. Apie nekuriuos maištus visai netenka sužinoti iš Rusijos laikraščių. Neseniai vienas sapiorų pulkas buvo sukėles maištus Varėnoje, Vilniaus gub. Priešai maištininkus pakviesta šiauliai, kurie 120 maištininkų užmušė, o 200 lengviau ir sunkiau sužeidė. Tą žinią patvirtina Varšavos lenkų dienraščiai.

AR REVOLIUCIJA BAIGIASI?

Trumpa, nors pakaktinai kruvina revoliucija Nicaragua'oj baigiasi, kadangi revoliucionistų kruvinasis vadas, generolas Mena, toms dienomis pasidavęs su 700 revoliucionistų Suvienytų Amerikos Valstijų kontradmiralui Southerland'ui, kuris tenai yra vyriausioju amerikinės ekspedicijos vada.

Kadangi taip pasekmingai revoliucionistai liko nuveikta, tatau Washingtono valstybinis departamentas ėmė galvoti apie naują ir galutiną akciją, idant tenai

ETTOR. HAYWOOD. GIOVANNITI.
 Copyright, 1912, by American Press Association.

Tris kapitalo aukos už Lawrence, Mass. darbininkų straiką.

invedus pageidaujamą ramybę ir sustabdžius kraujo praliejimą. Girdima, kad Nicaraguos prezidentas Diaz po šiam atsitikimui imas globon visus svetimžemius ir jų mautą, ir kaip greit tą įsai išpildys, taip greitai, sakoma, Suvienytų Am. Valstijų kariuomenė bus iš tenai pašalinta.

Generolo Mena suėmimas yra svarbiausias dalykas, kadangi tasai žmogus visiemis pasirodė labai baisus. Jis ligšiol labai atkakliai kovojo. Jam prisakius visur žudyta moteris ir vaikai, deginta miestai ir kaimai. Jis šaudydavo iš kaminuolių ir ligonbučių ir prieglaudos namus. Jis nesuiprato šių dienų civilizacijos. Generolas Mena pirm to buvo užėmęs miestą Granada, kur po porai dienų paliko apverktiną padėjimą. Gyventojai mirė badumi ir tik viena laimė, kad juos išgelbėjo amerikėnai jūrininkai.

Taigi pasirodo, kad revoliucija pasibaigus.

VISUOTINAS STRAIKAS BELGIJOJE.

Belgijos socialistai yra pažadėję išsauti savo šalį visuotiną straiką, idant tuomi budu priversti vyriausybę pakeisti kelis konstitucijos skyrius sulyg visuotino balsavimo renkant valdininkus.

Kampanija priešai vyriausybę turi buti vedama nepermaldausimam, o ypatingai prieš klerikalų partiją, kuri savo rankose laikos šalies stygą ir kuri dar-

bininkams nieko gero neprižada. Ruošiamas straikas turis prasidėti lapkritį ir apimsias pusę milijono darbininkų. Jei tasai reniamas straikas pasitestu šešias savaites, įsai lėsiuotų 10 milijonų dolerų.

Sulyg socialistų projekto, straikas apimsias geležinkelius, telegrafus, krasa, juveiviją, kalnakasytę, atseinalus ir kitas priemonės šakas. Straike įnsia dalyvumą ir moteris. Sakoma, tą straiką medžiagiskai remsią visi pašalio darbininkai. Francijos darbininkai pažadėję laike straikai užlaikyti savo namuose 40,000 belgų straikininkų vaikų.

Socialistai tuo budu nori užsiplėhnyi sau garbę ir rody, tik nežinia, ar tok-sai didis erelis negali kartais pavirsti uodu. Darbininkai juk gana gerai žino "brolių" socialistų malones. Tai ko daugiau reikia?

ISPANIJOJE LAUKIAMA REVOLIUCIJA.

Provincijose Barcelona, Valencia, Aragonia ir Saragossa grasia visuotinas darbininkų straikas, kuris gali pagimdyti revoliuciją.

Uostų, geležinių fabriku ir namų statymo darbininkai savo susirinkimuose priėmė rezoliucijas, kad tuojaus susitraukuoti, jei darbdaviai neispildą jų reikalavimų ir jei nesutinka taikintis su geležinkelių darbininkais. Žinomas dalykas, darbdaviai nesutiks tada prasideda generalis

straikas, kurio pasekmės nėra mums žinomos.

Iš visako matyti, kad tenai gimsta anarchistiškas judėjimas, žinomas elementas, kuris griauja viešpatystes ir tvirčiausias monarchijas. Tautinei kariuomenei, arba milicijai neužsitikima, tatau anos vieton pakviesta regularė kariuomenė, ypatingai artilerija.

Visako galima sulaukti, kuomet darbininkai stos pečių į pečių.

IŠ MEKSIKO REVOLIUCIJOS.

Meksiko prezidentas su savo kabinetu išakė karo ministeriui apskelbti revoliucijos vadui, generolui Orozco, amnestiją. Tasai nusprendimas padaryta todėl, kadangi revoliucionistų žudymas negali to viso svarbaus reikalo užbaigti. Imk šiaudie revoliucionistus kaip nori smaigk arba žudyk, tai visgi tuomi pasielgimu pageidaujamo sau reikalo neatsieksi. Deleito tos priežasties ir suteikti amnestiją kaip pačiam revoliucionistų vadui, taip ir visiems jo šalininkams. Suteikiant tokią kiltą amnestiją buvo paaiškinta, kad Meksiko išdas gana tvirtai stovis, pakanka pinigų revoliucijai, bet gen. Orozco apie tai išgirdęs, atmetė siuldomą amnestiją, aiškindamas, kad prezidento Madero valdžia esanti persilpana, o todėl su ana galima pasiekmingai kovai.

Ir po tokiam dictum kova senoviskai verda.

IRLANDIJOS REIKALAI PRASTAME PADEJIME.

Anglijos karalius Jurgis V — kaip praneša laikraščiai — labai esąs užimtas taip vadinama Irlandijos savyvalda ir susirupines, kad tarp Irlandijos gyventojų nėra sutikimo. Protestantai nenori, kad Irlandijai būtų suteikta bent koki autonomija, jie reikalauja, kad pas juos viršiausiaja galva būtų karalius, protestantas. Tuo tarpu tasai klausimas yra parlamente ir nėra abejonės, kad Irlandija gaus savyvaldą, arba taip vadinamą — "home rule". Tečiau protestantai priešinasi ir jie mano riaušėmis užbėgti už akių airišiams.

Nėra reikalo apie tai daug rašyti. Jei parlamentas užgirs, tatau nėra kalbos, kad visi protestantų protestai ir riaušės nueis su vėjais. Juk prieš didžiumą negalima pasipriešinti.

AR-GI JAU BUTŲ KARAS?

Bulgarijoje šiais laikais gyvuojas toks padėjimas, kad kasdienu laukiama karo su turkais. Bulgarijos armija neatmainomai pasirengus karan. Visi Turkijos pasieny geležinkeliai drėčiai saugojami. Rekrutai imama kariuomenėn.

Šumli rengiama manebrai, į kuriuos susirinkusi 60,000 armija. Albanų sukilimas atvėręs akis graikams ir serbams ir pastarieji dabar susinešą su bulgarais. Rusija taip pat regis pasirengus ginti slavus Balkanuose.

Gi Turkija nuolatos skelbia svietui, kad ji be karo visoms provincijoms suteiksianti autonomijas. Bet tai tik akių mulinimas.

Netikima, kad greitai laiku užgimtų karas, nes to nenori Europos valstybės.

PERSIJA BUS PADA-LINTA.

Neseniai Anglija politiniais reikalais buvo aplankęs Rusijos užsienio reikalų ministeris Sazonov. Jis ten susicėjęs su anglais diplomatais ir turėjęs ilgą konferencijas. Nors konferencijų smulkmenos laikomos paslapyty, tečiau laikraštija iškalno žinojus, kokiam tikslui Rusijos biurokratas atities. Anglijos gyventojams sufragisčių nedori pasielgimai taip ingriso, kad dabar visų antipatija prieš anas atsiskus. Net ir garsus anglų raštininkas, Bernard Shaw, sufragisčių pasielgimus kuoastriausiai pasmerkia.

Karo laivu "Maryland" iš Japonijos grįžtas Suvienytų Amer. Valstijų sekretorius Knox.

BUDAPEŠTE KARO STOVIS.

Po paskutinių kruvinių Budapešto gatvėse atsitikimų, po didelių socialistų riaušių ir demonstracijų prieš "vokišką" valdžią, kuriai vengrai yra labai priešingi, Budapešte, Vengrijos sostinėje, apskelbta karo stovis. Pašaukta kariuomenė saugoja visus viešus ir valdiškus bustus. Raitelių ir pėstininkų patroliai vaikščioja gatvėmis ir neleidžia žmonėms daryti jokių gatvėse susirinkimų.

Paskutiniuose atsitikimuose 40 asmenų sunkiai sužeista, o lengviau rasi bus lig 400. Juos sužeidė kariuomenė ir policija bevaidydamo nuo gatvių.

Tarp gyventojų viešpatuoja didis inirtimas ir laukiama dar didesnių riaušių ir kraujo praliejimo. Socialistai, nors mažai kur savo kailį kiša, bet agitacijas varo.

VALSTYBĖS MAISOSI Į BALKANŲ REIKALUS.

Bielgrade išeinanti laikraščiai praneša, kad neseniai mieste Sofijoje buvus konferencija Bulgarijos valdžios atstovų su Rusijos, Francijos ir Anglijos atstovais. Konferencijoje pastaryjų viešpatysčių diplomatai apreiškė, kad Balkanuose visoki ramybė turi but palaiutama, duodami tuo bulgaroms suprasti, kad jei bulgarai su turkais kare ir turėtų laimėjimą, tai visvien jie negali tikėtis pasisavinti bent kurią turkų provinciją. Už santaikos Balkanuose palaikymą, diplomatai prizadėjo išgauti Makedonijai autonomiją.

Gi Austrija pasižadėjęs Balkanuose nieko neveikti savarankiškai, ty, nepasklausius kitų viešpatysčių. Todėl ir nežinia, kaip ten gali atsitikti.

MINIA SUSPARDĖ SUFRAGISTES.

Valijos mieste Llanystumdnyr piliečiai buvo sušaukę susirinkimą, kuriame turėjęs kalbėti Britanijos kanelierius, Lloyd George. Susirinkusios sufragistės susirinkime stengėsi sukelti truksmą ir viską padaryti, bet valiečiai tas rėksnes išspardė iš šalės, taip kad nekuriuos keturpėscios aplinkiniuose namuose buvo priverstos slėpties. Anglijos gyventojams sufragisčių nedori pasielgimai taip ingriso, kad dabar visų antipatija prieš anas atsiskus. Net ir garsus anglų raštininkas, Bernard Shaw, sufragisčių pasielgimus kuoastriausiai pasmerkia.

Karo laivu "Maryland" iš Japonijos grįžtas Suvienytų Amer. Valstijų sekretorius Knox.

Zinios iš Lietuvos.

VALSČIAUS MOKYTOJAMS ŽADAMA PADIDINTI ALGAS.

Svietimo ministerija dabar rengiasi įstat. sumanytą dėl padidinimo algos valsčiaus mokytojams ir mokytojoms. Tas sumanymas kilęs dėlto, kad švietimo apskričių globėjai savo raportais nurodydavo, jog daugelis mokytojų apleidžia dabar savo vietas dėl netikusių gyvenimo sąlygų. Tas mokytojų pasiūlymas labai kenkia žmonių švietimui. Todėl, kad sulaukius mokytojus ir mokytojas ant savo vietų, švietimo ministerija ketinanti pakelti jiems algas lig 420 rub., o paskui kas penki metai didinti algą.

SILALĖ,

Raseinių apskr.

Liepos 13 dieną atvežė į Silalės ligonbutį baisiai sužeistą moteriškę iš Kaltinėnų parapijos, Grigalių sodžiaus, nupiautu liežuviu ir keliomis sunkiomis žaizdomis ant krutinės netoli vidurių. Jos pavardė Valienė. Ji neseniai buvo išleistas savo vyrą į Ameriką uždirbti pinigų išsimokėti už žemę, pirkta nuo ponios Dolubauskienės, apie 10 dešimtinių, pati gi pasiliko su 5 mažais vaikais namie. Žemė buvo dar nepripažinta, nes laukė panaikinant muitą prie pripažinimo žemės.

Siemet gi, sulaukus panaikinimo muito, Dolubauskienė ėmė reikalauti, kad pabaigtų pirkimą. Tuo tikslu Dolubauskienė atėjo pas Valienę ir prikalbinėjo, kad paėmus nuo vyro paliktą ingaliojimo poperį, parašytą prašymą pripažinti žemę. Valienė nuėjo į svirnį ieškoti poperio, o p. Dolubauskienė, pasilikus troboje, žiurinėjo likusius poperius troboje. P. Dolubauskienė nesulaukdama sugrįžtant iš svirno Valienės, ėjo žiurėti į svirnį, bet, priėjus prie svirno p. Dolubauskienė, išbėgo iš svirno Valienė visa kruvina ir, puolus prie p. Dolubauskienės, nutvėrė už rankos. P. Dolubauskienė, ištrūkus iš Valienės, pabėgo ir davė žinoti kaimynams apie Valienės susižeidimą. Pati p. Dolubauskienė permairė savo kruvinus rubus ir parėjo namo. Vienas iš kaimynų tuojaus sužeistą Valienę nuvežė į Silalę. P. Dolubauskienė, nors žadėjo jau pirmiau vežti pas gydytoją į Silalę pasitarti apie sveikatą, dabar nevežė Valienės. Viską matė pati p. Dalubauskienė ir Valienės 3-ju metų mergaitė. Silalės ligoonbutyje felčeriis susiuvė žaizdas, padarytas ant krutinės. Valienė, truputį atsigavus, ėmė reikalauti kunigo, bet tuojaus kasžin-kas paleido gandą, kad Valienė ne viso proto. Kunigas atėjęs suteikė šv. sakramentus. Valienė dar pragyveno 5 dienas ir mirė, nors jau buvo pasitaisius. Valienė sakiusi keliems žmonėms, kad ne pati sau mirtį pasidarius ir antrytojaus staigu mirė. Žmonės kalba, kad bausi: Valienės sužeidimas ir staigi mirtis ligoonbutyje esantį rankų darbas.

Spaknys.

EŽERENAI,

Kauno gub.

Rugpjūčio mėnesio pradžioje nuo 2 — 5 dienų kasmet esti ėia prekymetis, vadinamas didžiuoju kermošiu, ir 40 valandų atilaidai, kurie pritraukia daugybę žmonių. Visa rinka ir net gatvės yra pristatytos vežimų, arklų ir visokių būdelių. Žmonių visur pilna; knibždėte knibžda ne tik diena, bet ir naktį: mat naktavoja ant oro, kas ant vežimo, kas po vežimu, kas bykur prisiglaudęs. Siemet šitą iškilnę dar labiau padidina ukių paroda, baltoji gėlė ir pagaliaus, p. Petrausko ir p. lių Neimanyčių koncertai, kurie įvyko 3 ir 4 d. Tiesa, šitą laiką ukių paroda jau taisoma keli metai, bet mažai tenusėka. Siemet dar mažiau tepasisekė, kaip pernai met. Parodon buvo atdaryta apie 10 arklų, keletas raguočių, viščių, anėių, nemaža audių (jais atsižymi ypač Salako parap. mergaitės) ir kitų smulkmenų. Užtat mažai tėsant exponatų, siemet dovanos buvo didesnės. Baltosios gėlės (ramunėlės) pardavinėjimas, surengtas padedant kun. dekanui įvyko kartu Ežerėnuose. Panelės pardavinėtojos drąsiai kišdavo gėles publikai ir, sako, surinkusios arti 300 rub. kovos su džiova draugijos naudai.

Labiausiai pasidžiaugti Ežerėnai galėjo p. Petrausko ir p. lių Neimanyčių koncertais. Tokio dainininko Ežerėnai dar pirmą kartą klausė. Publikos entuziazmas buvo didelis: plojimai ir "bis" nebuvo galo. P. Petrauskas, sako, buvęs pažadėjęs, lenkams prašant, antrajame koncerte daugiau padainuoti lenkiškai. Bet antrąjį koncertą publikos nedaug tesusirinko: mat, lenkų nedaug tėsama Ežerėnuose. Užtat apdovanojo koncertantus gražiais buketais ir vainikais. Tos pagarbos jie tikrai užsipelnė, žadindami ne tik lietuvių apmirusiąją dvasią, bet ir lenkų gerą užpa. Malonūs buvo išpuščiai ir salduš bus šitų koncertų atminimais!

PANEVĖZYS.

Čia susidarė moterų būrelis, pasistatęs savo tikslu pagerinti medžiaginį vietos moterų padėjimą. Tuo tikslu būrelis visųpirma inkuruotė moterų arbatinę ir sukriūne. Toliau žadama inkurti bent kelias moterų dirbtuves ir moterų vartotojų draugiją. Tam tikslui jau esą surinkta daugiau, kaip 10.000 rublių. Būrelis darbuojasi komercijos pamatinis; tarp pajinikų esama ir kelių kunigų.

PREMIJA UŽ LIETUVIŲ DAINŲ TYRINĖJIMĄ,

Leipcige yra kunigaikščio Juozo Aleksandro Jablonovskio, Naugarduoko vajujo vado, 1768 metais įsteigtoji Draugija "Societas Jablonoviana", vok. Die Furstlich Jablonowskische Gesellschaft", kuri kasmetai skelbia didokias premijas už įvairius mokslo veikalus. Šių metų apyskairoje (Jahresbericht) Drau-

gija yra apskelbusi net 4 premijas po 1.500 markių už kiekvieną paduotąją temą. Filologijos skyriuje randame užduotą temą: "Santykiai lietuvių dainų su latvių, gudų ir lenkų dainomis" (Die Beziehungen der litauischen Volkslieder zu denen der Letten, Weissenrussen un Polen). Draugija prie šito išreiškia norą, kad būtų iširta, kiek lietuvių dainos savo motyvais ir forma turi panašumo į anų gaudytų dainas, ypač reikią pažymėti, kokios lietuvių dainos esančios nuo gudų ir lenkų paimtos. Rankraštį reik siųsti Draugijos sekretoriaus prof. A. Leskieno adresu: Geh. Hofrat Professor Dr. Leskien, Leipzig, Stephanstrasse 10. III. Rankraščiams siųsti terminas iki spalio mėn. 31 d. 1914 metų.

J. Basanavičius.

IS MANO GYVENIMO VILNIAUS VYSKUPIJOJE.

Kalvių parapija dabar galima priskirti prie šviesesnių ir lietuviškesnių Trakų dekanato parapijų. Čia dabar lietuviybė žydi gražiai, negu kaimyninėse Žiezmarų ir Krūonių parapijose. Dauguma kalviečių, kurie užpėnai save skaitė šlektomis, šiandien beveik visi yra susipratę lietuvių; patis kalba lietuviškai ir vaikus moko, nebereikalauja lenkiškų giedojimų ir pamokslų.

Tiesa, apšvietimas nėra jau taip augstai pakilęs, bet reikia džiaugties tuo, kad laikraščius ima; nemaža ateina "Aušros", "Spindulio", "Šaltinio", "Vienybės" ir kitų laikraščių. Yra "Blaiybės" skyrius, įsteigtas neseniai, bet sekasi neblogiausiai. Visa parapija jududus skirstyties į vienasėdijas. Žemė neperbloga, tik nepodaug jos turi išsidaliję į kšnelius, rėžius. Miškai, kaip visur taip ir čia, kasmet daugiau ir daugiau naikinami. Bet malkų kol kas nėra bado.

Miestelyje ir Levelionių kaime yra liaudies mokyklos; mokytojai rusai, nemoka lietuviškai, žmonės nenoroms leidžia vaikus mokyti, dauguma jų patis moko lietuviškai poterius ir skaityti. Žmonės ruošiasi prašyti direkeijos, kad duotų mokytojus, nors suprantančius lietuvių kalbą.

Dabar pakalbėsimė kiek apie Žiezmarius. Žiezmariai gana didelė parapija. Miestelis irgi nemažas, jame yra nemaža įvairių amatininkų, kurie save dedasi "paliokais". Visoje parapijoje yra daug dvarų ir palivarkų ir kelios okolicos — čia tai visi tikri "paliokai". Miestelyje yra smarkių endekų ir "korespondentų", kurie ne vieną lietuvių kunigą lenkų laikraščiuose apšmeižė, o paskui jį iškelė iš čia. Kaikurie korespondentai buvo net nuteisti už šmeižimą.

Ir čia lietuviai jau pradeda suprasti. Ne vienas jaunas šlektas šiandien save skaito lietuviu.

Nuo pernai metų čia lietuviybė dar žymiau pakilo. Dabar pamaldų bažnyčioje esti daugiau lietuviškai. Žiezmarų jaunimas mėgsta dainuoti, žaizlus. Dainos patinka net ir sulenkėjusiems, kurie dėl tų dainų

gražumo vėl virsta lietuviomis.

Zilgėsnis po žingsnio susipartūnas čina didyn.

D-o Muzikantus.

KELMĖ,

Raseinių apskr.

Gražų savininkas S. Šimulis siemet vasarą darė inkurtuves ir tarp kitų svečių pakvietė bažnyčios chorą. Aplinkui sodžių jaunių, užgirdęs chorą gražiai dainuojant, atėjo paklausyti. Svietus šeimininkas maloniai priėmė nekvietuosius, net naminių alumi pavaišino. Policija, sužinojusi apie tai, prisikabino prie Šimulio ir sustatė protokolą, kam nepranešęs jai apie kurtuves. Pažiūrėsimė, argi baustų?

X. Y.

GAIGALIAI,

Ukmergės ap., Šimonų par.

Kartą nuvažiauvau pasižiūrėti Gaigalių. Tai ne visai mažas sodžius (apie 20 valakų). Laikraščių siemet, rodos, niekas nebeskaito. Jaunimo susirinkime nepastebėjau troškimo šviesos. Bet Gaigalių sodžius indomus tuo, kad turi gale sodžiaus lauke piliakalnį. Jis gana status ir augstas, ir lipni į jį ne visai lengva. Beveik aplink visą piliakalnį eina "priežadis" ("pečiniškai"). Tatai liekanos buvusiųjų perkasy. Dabar tos priežados jau ariamos. Ariamas ir pats viršukalnis. Ypač pirmaisiais metais, kai pradėję tenai arėti, razdavę nemaža senobės palaikų (žiedų, ginklų nuolaužų...). Senai, kitkart buvę davę tam kalne urvas. Kartą į jį įleide (prieš ant kelerių vadelių) vieną berniuką pasižiūrėti, kas ten dedasi. Jis išsinešęs iš ten aukso gurvolių sulyg galva didumo. Paskui kitą berniuką tyčia tenai įleide, kad ir jis išneštų kokių gerybių: jį ištraukė — be galvos. Kuone šimtametis Gaigalių senelis (Andriejauskas) sakė atmenąs, kai dar ant to piliakalnio tebežaliuodavęs beržynėlis.

Netoli piliakalnio niukso Gaičkalnis. Tenai ir vaiduoklių kartais mėgiama esą pasivaidinti. Matę kartą šokant du susikibusių vokiečių prie pačios kalno pakrūtės ir nukrintant nuo jos. Gaičkalnio gi pakalnėje, ant kelmų, vakarais kada sugiedąs raudonas gaidys. Šalė Gaičkalnio matyti Kiauliapulis (kalnas), toliaus Margių kalnai, Lapkasos, Karosynė. (Karosynė viršus indubės, tame gi indubime visuomet esti vandens; seniau tenai budavę ir karosų). Už kelių varstų tuo Gaigalių piliakalnio matyti driukso Papilių piliakalnis. Jo nebežymu pylimo. Dabar tenai auga gražių medelių; pačioj gi viršukalnėje kovoja su vėliais augstas kryžius. Sulyg jį pastatymo nebedegę Papiliai. Nuo šių visų kalnelių matyti ir klaičioji Šepeta. Tątai didelis ir labai liumitigas trastas. Jame teaugą nūstis medeliai, vietomis tiktai samanoms su uogienojais, ir juoduojaru-duoja praperšai, telkšo klaičaus gilumo akivarai, ežerokšniai. Net pripratusios vietos moterėlės, kartais beuogaudamos, šmukšt ir įlenda lig pažasčių ir šaltajį liuno vandenį. Šepetoj esąs paskendęs miestelis su visa

Photo by American Press Association.

Suvienytų Valstijų armijos generolas Sickles, kuris sukėlęs skandalą bankrutųdamas, tai yra už skolas atiduodamas skolinkams visus savo naminius daiktus.

bažnyčia. Jis kas septinti (penkti) metai velykų rytą per mišias siust ir išsikėliai ir viršų su visais žmonėmis ir gyvuliais. Ir kunigas stovis prie altoriaus. Dar kai kas priduria, kad kunigas lig pusiau esąs ingaugės į samanas. Tas miestas nebuskėstų, jei kas, jam išsikėlus, inbėgęs į bažnyčią, suskambintų varpelius, kur skambina einant mišiu.

Trill.

DEL "EŽERĖNŲ PADANGĖS" LIETUVIŲ TIKYBOS REIKALĖ.

Perskaitę "Vilties" No. 97 straipsnį "Iš Ežerėnų padangės", negaliu nutyliėti neatsiliepus iš Ežerėnų. To straipsnio autorius kalba apie "Ežerėnų padangę" lietuvių ir jų tikybos reikalus. Jis prikiša kunigams, kad jie nekelią lietuvių sąmonės, nesirūpiną lietuvių kultūros ir tikybos reikalais, nesaką jiems pamokslų lietuvių kalba ir, pagaliaus, patiems lietuviams, kad jie savo kalba pamaldų nereikalauja. Nemaža yra apšvietusių ir dorųjų lietuvių kaltybė, jaigu jie negarbina savo Sutvėrėto primigtąją kalbą, ty. Sutvėrėto duotąją kalbą. Taip daryti tečiau nėra lengva. Jaigu katalikų bažnyčia lietuvių krašte būtų vien tik Kristaus bažnyčia ir tik toliau pirmiau būtų buvusi, tat lengva būtų reikalauti pamaldų savo kalba. Bet katalikų bažnyčią slėgia taridicijos. Ji atsirado lietuvių krašte lenkų politikos reikalais. Niekas iš lietuvių nereikalavo, kad juos krikščytų; niekas iš lietuvių nereikalavo, kad juos mokyty tikybos lenkų kalba. Jai lietuvių tai būtų daryta, kad indiegius lietuviams Kristaus mokslą, tad nebutų buvę pirstvino lenkinimo. Ne! Vis tai buvo padaryta, kad sustiprinus Lenkiją lietuvių krikštū, unija. Tokiu būdu, katalikų bažnyčiai buvo primegsta lenkintojos rolė. Tas paralelinis (gretimas) katalikų bažnyčios uždavinys liko tradicijomis. Tų

tradicijų nenusikratė katalikų bažnyčia dar ir šiais mūsų laikais. Todėl maža apakšviesti žmonės, kuriems lengviau suprantamos, ar timsenės širdžiai politikinės tendencijos, negu Kristaus bažnyčios uždavinys, ir prisega katalikybei lenkybę. Taip-pat daro žemos doros ir blogos valios politikai. Pasidairykime aplinkui, ar daug pamatysime veikėjų, kurie rupintusi įvesti krikščionišką gyvenimą? Ar daug rasime tų laimingųjų, kuriems Kristaus jungas yra lengvas? Ar nepastebėsimė, kad mūsų gyvenime stipru akstinu yra žaliasai staliukas, buteliukas ir skatikiukas? Jaigu mūsų dorybė būtų tobulesnė, jaigu mes labiau mylėtume Dievą, žmogų-artimą, tat mes nejauktume tikybos su politika, katalikybės su lenkybe; nebutų atsiradę idėjos: lenkybė-brandulys, katalikybė-kevalas, ir daugeliu kitų idėjų nebutų vietos.

Kunigai, sekdami lenkiškąsias katalikų bažnyčios tradicijas, ir vėrčia bažnyčią lenkų kalbos mokykla. Taip yra Ežerėnuose, taipos Smalvos, gal taippat ir tolimesnėse Ežerėnų ir kitų padangių bažnyčiose. Kokiū gi tikslu per atilaidus sakomi lenkiškai pamokslai per sumą, o ne prieš arba po mišiu? Tik dėlto, kad pratinti ir mokyti susirinkusius lietuvius lenkų kalbos. Paklausk lietuvių tėvų, kam jie moko savo vaikus lenkiškųjų poterių, jaigu patis nemoka lenkiškai, išgirsi teisingą paaiškinimą: ką gi vaikai darys bažnyčioje, kad nemokės lenkiškai! Paklausk zakristijoje, kodėl jis nekalba lietuviškai, išgirsi: ar aš ne katalikas, kad kalbėčiau lietuviškai! Na, ką gi darysi! Kad su tokiu bažnyčios ponu susikalbėti, reik mokyties lenkiškai; kad klausyti pamokslų, reik mokyties lenkiškai. Taigi, kas nori būti katalikas, mokykis lenkų kalbos. Nors Kristaus bažnyčia nereikalauja to,

bet to reikalauja lenkiškosios tradicijos, iškreipusios katalikų bažnyčią į "polską vierą". Ežerėnų ir Smalvos parapijų lietuviui buvo reikalvė nuolatinių pamokslų savo kalba, bet be pasisekimo: lenkiškosios tradicijos nesutinka su tolia naujiena. Nieko negalėtų prieštarauti toms tradicijoms, kad jos būtų naudojamos bent kokiū-nors atžvilgiu. Nei jos tobulina žmogaus dorybę, nei jos šviečia žmogaus protą, nei jos taiso krikščioniškąjį gyvenimą. Kaip jau matėme augščiau, tos tradicijos tvirtina žmogaus sielą, jaukdamos tikėjimo reikalus su politika. Jos temdo žmogaus gyvenimą pripildo tuštumo, pasiputimo ir puikybes. Kodėl gi tos lenkiškosios tradicijos dar taip mėgiamos, nepamėtamos?

O kodėl, atsakysiu, mažas vaikas pirščiuoką žinda, o paugės nustoja?

Mes dar nepaūaugome iki pilno žmogaus...

Dom. Bukantas.

("Viltis").

VIDURŽEMINIŲ JURIŲ APSAUGOJIMAS.

Francijos karo žyba išakė savo trečiai karo eskadrai iš Dunkirk tuojaus išplaukti į Viduržemines jures. Sulyg susinešimo su Anglija, Francijos karo laivyno koncentracija ant paminėtų jurių turi but pabaigta lig spalio 15 dieni. Su taja laivyno koncentracija norima perviršyti ten atsirandantį Austrijos karo laivyną, kuris per daug badąs akis kaip Anglijai, taip ir Francijai.

Vokietijos profesorius dr. Nagel, skelbia, kad jis išradęs naują metodą užnigdyti ligoonius, norinčius operacijoms pasiduoti. Į nekurias smegenų vietas paleidžiama elektrika ir žmogus lengvai užmiega, o jam bemiegant galima daryti operaciją.

AMERIKOS ŽINIOS

**Kiek New Yorkui atsieina užlaikymas mokyklų vie-
nais metais?**

Mokslo komisija apskaitė sekantiems metams išlaidas, kurias miestas turės padengti, užlaikymui miesto mokyklų. Sulyg tosios komisijos išduoto biudžeto; išlaidos busi 38 milijonai ir 300 tūkstančių dolerių. Tai- gi 4.500.000 dol. daugiau kaip šiemet.

**Bankierių sąjunga nubalsa-
vo neremti bankų kontro-
liavimo sumanymą.**

Peoria, Ill., rugs. 25. Bal-
sais 224 prieš 125 Illinojaus
Bankierių sąjunga šiandien
atsisakė padėti valdžiai nai-
kinti "neatsakančias" Illi-
nojaus bankas.

Privatiškame bankierių
sąjungos susirinkime likosi
priimta rezolucija įsteigti
komisiją bankų prižiūrėti-
mi. Tuomi buvo manytas
panaikinti "neinkorporuo-
tas" privatinės bankas. Nuo
tokios kontrolės būtų buvę
liuosos tik Tautiškos Ban-
kos. Tačiau, kuomet prisie-
čio tokia rezolucija užtvir-
tinti, beveik visos tautiškos
bankos atsisakė balsuoti ir
rezolucija likosi panaikin-
ta. Matomai didieji ban-
kieriai pasibijojo nusėti
pelno, kokį gauna iš mažes-
niųjų.

**Taftas sako, bankoms kont-
rolė reikalinga.**

Washington, D. C., rugs.
24. Prezidentas Taft, Ame-
rikos Pramonijos Sąjungos
susirinkime, išsireiškė
reikalinga esant prižiūrėti
bankas. "Labai sunku at-
kreipti žmonių atidumą į ban-
kų sistemą", jis sakė, "bet
tas turi būti išrišta, ir to
reikalauja šalies labas".

**Prisakė tramvajams vaikš-
čiuoti, nepaisant straiko.**

Duluth, Minn., rugs. 24.
Distriktnio teismo teisda-
rys Dibell išdavė prisakymą,
kad tramvajų kompanija
mieste Duluth, kur dabar
tramvajų darbininkų strai-
kas, leistų visus tramvajus
ir suteiktų pilną žmonėms
patarnavimą. Sulyg to pri-
sakymo, kompanija negali
buti priverčiama priimti
straikerius, taipgi ir strai-
keriai negali būti priverči-
mi grįžti atgal į darbą. Jei-
gu kiltų riaušės, tai pati
kompanija arba teismas ga-
lės toliau tą klausimą ga-
vadinti. — Iš to išeina, kad
straikeriai sustraikuodami
atsitraukė iš darbo ir nega-
li kompaniją versti, kad
juos atgal priimtų į vietas,
iš kurių atsitraukė. Reiš-
kia, kad straikas nepripaži-
stamas ir straikieriai neteko
darbo, sykį nuo jo atsitrau-
kė.

**Popežius atsiuntė palaimi-
nimą.**

Washington, D. C., rugs.
25. Katalikų miširdystės
darbų konferencija Wash-
ingtone šiandien gavo nuo
popežiaus Piaus X pasvei-
kinimą ir palaiminimą.
Apaštalinis delegatas, ma-
gistratas Giovanni Bonzano
pirmiausia savo kalboje pasakė,
jog popežius yra labai
užganėdintas tuomi, ką
Amerikos katalikiškos orga-
nizacijos yra padarę mi-
širdystės dėlei. Buvo skai-
tytas taipgi laiškas nuo kar-

dinalo Marry del Val, ku-
riame jis ragina Katalikų
bažnyčios miširdystės
veiksmus sujungti į vieną
tautišką organizaciją.

Sekanti konferencija bus
Washington, 1914 metais.
Viršininkais organizacijos
pasiliko iš naujo išrinkti se-
kanti: garbės prezidentu
kardinolas Gibbons, presi-
dentu kun. T. J. Shaban,
raštininku kun. dr. W. J.
Kerby, išdininku W. D. Del
Lacey, visi iš Washingtono,
išskiriant kardinolą, kuris
iš Baltimorės.

**Davė nupjauti koją, kad iš-
gelbėti nepažįstamą mergi-
ną.**

Gary, Ind., rugs. 23. P-lei
Smith, važiuojant motoreiki-
liu su savo sužiedotiniu, už-
sidedė andarokas ir ji taip
apdegė, kad jai grasė mir-
tis, jaigu kas nepaaukos
kiek reikiant odos. Sužino-
jęs apie tai vienas vaikas,
laikraščių pardavėjas, da-
vėsi nupjauti pritrauktą sa-
vo koją, kad nuo jos nulup-
pus odą ir prigydžius ją prie
merginos žaizdų išgelbėti
jos gyvastį.

**Vokiečiai katalikai kovos su
socializmu.**

Katalikų kunigija ir svie-
tiškija labai dabar užsiinte-
resavo Vokiečių Sąvienyto-
se Valstijose organizacijų
sumanymu įsteigti Chicago-
je mokyklą, kurioje būtų la-
vinami žmonės kovoti su so-
cializmu arba tam panašio-
mis propagandomis, remda-
miesi krikščioniškais princi-
pais. Mokytojais bus so-
ciologai iš Loyolos univer-
sitatės ir šv. Ignatiuso kole-
gijos.

**Airišiai kovoja už savo
šalies laisvę.**

Philadelphia, rugs. 26.
Sūvienytų Amerikos airišių
lyga savo seime nutarė į
dvejus metus sudėti 135.000
dolerių, kad tais pinigais
pagelbėjus iškovoti Airijai
laisvę, taip vadinamą
"home rule".

Mastodono dantys.

Pearl City, rugs. 26.
George Voss rado Yellow
upelyje mastodono dantį 8
svarų sunkumo.

**Pasikorė laisvamanis ku-
nigas.**

Chico, Cal. rugs. 26. Šian-
dien čia atrasta publiškame
parke pasikoręs po medžių
Laisvos Minties tikėjimo
kuniga. Pasikorė jis jau
nemažiau kaip dvi savaiti
atgal, bet iki tol niekas jį
neužėjo. Jo kišeniuose ras-
ta 30.000 dolerių vertės mai-
nų akcijų.

Apskaitė užderėjimo dydį.

St. Paul, Min., rugs. 26.
Žiemų-vakarinišė valstijo-
se — Minnesota, N. Dakota,
S. Dakota, Wyoming, Ida-
ho, Montana, Oregon ir
Washington — šiemet už-
derėjimai, sulyg apskaity-
mo čionykščio agrikultūros
specialisto, yra verti 721 mi-
lijoną dolerių. Tai yra 150
milijonų dolerių vertesni
kai pernai.

**Chicagos privatinų bankie-
rių draugija norinti, kad bu-
tų banko kontroliuojamas.**

Peoria, Ill., rugs. 26. Chi-
cagos privatiniai bankieriai

Illinojaus Bankierių sąjun-
gos seime susirinkę išnešė
rezoluciją užgirančią, kad
valdžia prižiūrėtų privati-
nias bankas. Esant bankie-
riai nebijo ir net pageidauja
tokios kontrolės. Toje re-
zolucijoje jie nupeikia Ban-
kierių Sąjungos atnctimą,
balsų didumą, minėto suma-
nymo kontroliuoti bankas.

Chicagoje minėtieji priva-
tiniai bankininkai turės su-
sirinkimą apkalbėjimui ple-
nų padavimo Illinojaus le-
gislaturai viršminėto bankų
kontroliavimo klausimo.

**Naujos teisės laikraščių
leidėjams.**

Nepersenai Amerikos
kongresas užgyrė naujas
teises, inėstas kongresas
vyriausiojo krasos perdėti-
nio Hitchcocko, kurios įei-
siai vartonen nuo pirmos
dienos spalių mėnesio. Tos
naujos teisės atsiduoda var-
žymu laikraštijos ir spau-
dos laisvės, todėl tuli advo-
kai subruzo prieš jas ko-
voti. Laikraščių leidėjai
taipgi žada tam priešintis.
Tečiaus krasos perdėtinis
sako, kad tas teises įvesias
ir už jų peržengimą laikra-
ščių leidėjai bus baudžiami
didelėmis pinigėmis baus-
mėmis, net po kelis šimtus
dolerių.

Sulyg tų teisių, visi leide-
jai turės savo valstijos kra-
sos vyriausiam perdėtiniumi
po prisiėka paduoti savo
laikraščio tikrų skaitytojų
skaičių, redaktorių, leidejų
ir administratorių vardus ir,
visus apmokamus arba to-
kius už kuriuos žadama už-
mokėti straipsnius ir pasta-
bas užvadinti "apgarsini-
mais", ir tt.

Na, ir kam dar sakyti,
kad Amerikoje esama pil-
nos spaudos laisvės, kuomet
kasmetai vis daroma nauji
pančiai?

Našlės negali mokyti vaiku.

Mokyklų viršininkas
Pittsburge, S. L. Heeler iš-
davė prisakymą užginantį
našlės moterims mokyti
vaikus mokyklose. Nėra ką
aiškinti, kad tas išsūkė
protinesnių gyventojų pro-
testus. Laikraštis Leader
pasakė: "Niekur panašio-
soms teisėms neužginama
vedusiems vyrams kuo nors
užsiimti, arba našliams mo-
kinti vaikus. Apsiženyji-
mas nėra kriminaliu prasi-
kaltimu. Našlystė nėra pa-
žeminimu".

Bet mat ne visiems po-
nams taip išrodo tasai klau-
simas kaip Leaderio redak-
toriui.

**70 metų senis apsidė su
19-mete mergina.**

Los Angeles, Cal., rugs.
27. Čion kelioliką šimtų
mylių atvažiavo, senis 70
metų apsidė su 19 metų
mergaite. Jis jautėsi "kaip
koksai jaunikaitis". Seniu
yra Jonas Driver; apsidė su
p-le Tarwater. Kuomet
jis buvo žilais plaukais —
savo pačią šokinavo ant
kojos, mat ši buvusi vienu
metų. Svarbiausias apsi-
vedimo priežastis, Tarwater-
riūtė paduoda tokias: "Aš
jį myliu; jis žada pastatyti
gražų namą gyvenimui; ne-
galiu jį atnest, kada jis iš
taip toli atvažiavo ir kada
jau pasakiau "yes".

Kariuomenė šaudė į žmones.

Augusta, Ga., rugs. 27.
Delei tramvajų straiko čia
tramvajų kompanijos bus

tai-pašiuės apstatyta ka-
riuomene, kuri šiandien ke-
lis žmones pašovė, kurie
kaip nors bandė pro kompa-
nijos savasties vietą pra-
važiuoti. Vienas nusautas
ant vietos. Žmonės baisiai
subruzo. Reikalauja, kad
gubernatorius kuogreičiau-
siai atsiimtų savo žudikus-
kareivius.

**Lawrence antras generalis
straikas.**

Lawrence, Mass., rugs. 27.
Čia likosi išsautas antras
generalis audejū straikas,
kuriam dalyvauja 12.000
asmenų. Straikas yra pro-
testu už suėmimą kaltinamų
žmogūdystėje dviejų italų
Juozo Ettor ir Arturo Gio-
vanitti.

**WOODROW WILSONAS
IR RYMO KATALIKAI—
APGINIMAS PADARAN-
TIS WILSONĄ BLOGES-
NIU KAIP PIRMIAUS.**

Raštininkas, kuris giria-
si buvęs keliuose kolegijose
profesoriumi, parašė laišką
apginantį Wilsoną nuo už-
puldinėjimų ant jo ypato-
garbės. Laiškė minima ke-
turiolikosmetis tris asmenis,
Rymo katalikiško išpažini-
mo, kuriuos gubernatorius
Wilsonas paskyręs į valdiš-
kas vietas. Bet jame pra-
leista labai svarbus faktas,
butent, kad tie paskirimai
padaryti patariant Senatui,
prie ko, žinoma, gubernato-
rius raštininkas nedalyva-
vo. Į vietas paskirti laiškė
minima daugiausiai žmonės
paskirti į County Tax
Board ir į kitas panašias
vietas, kurias užimanti turi
labai mažą pelną. Laiškė
sakoma, kad "jis į vietas
skyrė lygiai katalikus, kaip
ir presbiterionus, arba kito-
kį tikėjimą išpažįstančius
žmones". Wilsonas nega-
lėjo ką nors praščiau pa-
daryti be peržengimo New
Jerseyės valstijos konstitu-
cijoms.

Faktas, kaip parodoma
Rymo Katalikų oficialinio
direktoriaus, yra, kad New
Jerseyės valstijoje katali-
kiškoji bažnyčia turi dau-
giaus pusės milijono narių,
Newarko diocезijoje randa-
si 367.000, o Trentono dio-
ceзijoje 135.000. Todelei
Rymo Katalikiškojo tikėji-
mo gyventojų toje valstijo-
je yra daugiau, kaip kokio
kitokio tikėjimo ir, jaigu
valdiškos vietos būtų paski-
riamos sulyg kokio tikėjimo
žmonių skaičiaus, tai katali-
kai turėtų daug daugiau
valdiškos vietų negu jie da-
bar kad turi prie Wilsono.

Wilsono apginėjas sako,
kad "Wilsonas priešinosi
tiems, kurie stengėsi neda-
leisti Rymo katalikams įgy-
ti kokias valdiškas vietas".
Beabejonės, žmonės kurie
bandė nedaleisti katalikus į
tokias vietas, turėjo žuoti,
kad Wilsonas yra katalikų
priešu, kitaip jie tai nebu-
tų dare. Niekas neišdrįstų
įžeisti prezidentą Taftą rei-
kalaudamas jo, kad jis ne-
duotų valdiškos vietų katali-
kų tikėjimo žmojęms. Vi-
si neklusūs žino, kad pre-
zidentas Taftas visai nepai-
so kokio tikėjimo žmogus,
kurį jis nuskiria į kokią vie-
tą, by tik jis yra tokiai vie-
tai atsakantis. Kuomet pre-
zidentas Taftas nuskyrė Ed-
vardą D. White, iš Loui-
sianos, Rymo Kataliką, į
augščiausio Sūvienytų Val-
stijų teisėjo vietą, vieną iš

New Yorko republikonų konvencija mieste Saratoga,
N. Y.

svarbiausių ir garbingiau-
sių po prezidentui šioje sa-
lyje, ponas Taftas nesisten-
gė sužinoti, kokios jis buvo
religijos, bet tik ar jis yra
gabus, ar jis turi gana prak-
tikos ir supratimo, neatbu-
tinai reikalingų tokiai augš-
tai vietai, kad galėtų liktie-
si visų Sūvienytų Valstijų
teisėju galva.

Woodrow Wilsono apgi-
nėjas sako: "Jaigu peržvel-
giam, tai bus galima paste-
bėti, kad visos ištraukos iš
gubernatoriaus Wilsono raš-
tų ir prakalbu, del kurių jis
užpuolama, buvo parašy-
tomis arba pasakytomis
daug metų pirmiausia jo pa-
sirodo politiškuoju veikė-
ju, arba tuomet, kada ne-
buvo dar jis žinovu žmonių
gyvenimo".

Tai yra labai ypatingas
priešrodymas. Mat, kol Wil-
sonas dar nemislino įžengti
į žmonių gyvenimo sritį, tai
yra, kol jis nemislino, kad
jam bus reikalingi Rymo
Katalikų tikėjimą išpažin-
čių žmonių balsai pagelbėti
jam įsigauti į augštą vietą,
tai jis rašė ir kalbėjo viso-
kius niekus, kuriuos paskui
atspaudino, apie Rymo Ka-
talikus. Tuomet jam neiš-
rodė reikalinga slėptiesi su
savo jausmais, taigi jis ra-
šė, kaip mislino. Bet pas-
kui, kada jam pasirodė rei-
kalingi katalikų balsai ir
kada Rymo katalikų, ex-se-
natoriaus Smitho, pinigais,
\$80.000, jis likosi išrinktas
gubernatoriumi, tada jau
jis nieko blogo apie katali-
kus nesakė. Dabar gi Wil-
sonas bando Smithą užgauti,
nelyginant šuo kaip kad
bando kasti žmogų, kuris jį
alkaną papenėjo.

Nereikalinga rašyti lai-
kus apginant prezidentą
Taftą, nes visi žino, kad pre-
zidentas Taftas nėra veid-
mainiu ir nekuomet tokio
nebuvo. Visi tikėjimo lais-
vei pritarianti, visvien ar
protestonas, ar katalikas, ar
žydas, privalo balsuoti už
prezidentą Taftą.

Sunkiai susirgęs Bavi-
jos regentas Luitapoldas.
Kadangi jis turės 82 metų
amžius, tatau sakoma var-
giai išliksis sveikas.

VISOKIOS ŽINIOS.

Iš Archangelsko uosto
Peterburgan rašoma, kad
upėje Dvina susidaužė du
plaukianti garlaiviai ir vi-
nas anų mugrimždęs su 115
žmonėmis.

Ant salos Kubos laukia-
ma finansinio krizio, kuris
galis gimti del nelemto vy-
riausybės šeiminkavimo.
I du metu išleista \$140.000-
000, bet nieko gėro respubli-
kai nepadaryta.

Činų vyriausybė į Mon-
golią pasiunčiasi kariuome-
nė, kuriai įsakyta mongolus
padaryti paklusniais Peki-
no valdžiai. Prasidės sker-
dynės.

Nuo pietinio žemgalio iš
Tasmanijos andai Melbour-
ne aplaikyta pirmutinis ae-
nogramas, kurį pasiuntęs
Austrijos ekspedicijos ve-
dėjas, d-ras Manson. Žen-
klai esą labai silpni.

Francijoje, ties Villacom-
bay, atsibuvus karo lėktuvų
revija, kurioj emė dalyvumą
72 aeroplanai ir keliolika or-
laivių. Tą indomią "armi-
ją" peržiūrėjo karo minis-
teris Millerand. Francija
tuo savo oro laivynu labai
didžiuojasi.

Nicaraguos revoliucijos
vadas, gener. Mena, po-
draug su sunimi prižadėjęs
valdžiai išduoti visus revo-
lucionistų arsenalus ir pats
apleisti Nicaragą. Dalis
revoliucionistų tečiau nenori
pasiduoti.

Garsus bevielio telegra-
fo išradėjas, Marconi, smar-
kiai sužeistas susidaužius
automobiliams. Tas atsit-
ko Italijoje. Sulyg dakta-
rų liudijimų Marconi nuo
mirties busias išgelbėtas,
bet vienos akies neteksias.
Jo likimu rupinasi visi mok-
slininkai ir pats Italijos ka-
ralius. Juk tai branginti-
nas žmogus.

Pastaraisiais laikais vie-
nas Meksiko revolucionistų
vadas, gen. Orozo, kelis
mušius su valdiška armija
pralaimėjo ir buvo priverstas
pasitraukti su savo šali-
ninkais į Vera Cruz apylin-
kes.

Ir Mažojoj Azijoje, ypa-
tingai Armenijoje, Turkija
neturinti tvarkos ir ramy-
bės. Kariuomenė kasdien
turinti susirėmimus su te-
naitiniais gyventojais. Tu-
ose susirėmimuose daug ka-
reivių žūsta.

Irlandijos sostinėje Dub-
line anglės sufragistės nu-
sprendžiusios naikinti visus
valdiškus bustus, jei joms
nebusią suteikta politinės
teisės. Vyresnybė visus
bustus apstačius policija.

Činų mieste Vu-Cang
andai sušaudyta 200 maiš-
tus sukėlusių kareivių. Vi-
sus mirtin pasmerkęs karo
teismas. Aršiau pasielgia-
ma kaip Rusijoje.

Paryžiuje vienam žmogui
daktarai specialistai atlikę
nepaprastą operaciją. Iš-
ėmę jo baisiai votimis apa-
ugusį pilvą ir ano vieton
indėję dviejų metų sunumo
orangutango (beždžionės)
pilvą. Sergantis žmogus po
keliolikos dienų jau galėjęs
valgyti ir sveikstas.

Neseniai Japonijos valsty-
bė, kuomi visas salas, apa-
lanckes bausis orkanas. Nuo-
stoliai apskaitomi lig 20.000-
000 jenu. Keli tūkstančiai
žmonių žuvo.

Garsus Mona Lisa pa-
veiksias, kuris pavogta iš
Louvre muzejaus, Paryžiu-
je, atsirandęs Rusijoje, vie-
noje privatinėje galerijoje.

Genevoj neseniai atsibu-
vęs visasvietinės Sandoros
Kongresas. Valstybių at-
stovai emė vieni kitus taip
kritikuoti, kad iš Sandoros
Kongreso galutinau pasidarė
paprasta politiškoji konven-
cija. Pasirodė, kad tame
reikale idealistų labai ma-
žai ir tokie kongresai nepa-
naikys karų.

Tikra priežastis.

Žmogus mėsos pardavyk-
loje nusipirkio dešra. Nu-
traukęs vieną jos galą nu-
metė šuniui, bet tasai pa-
uostęs neėdė.

"Kas pasidarė? Ar ne-
gera dešra?" paklausė mė-
sininkas.

"O — atsakė žmogus —
nieko, tik šuva šuni neėda,
tai viskas".

MOTERIŲ SKYRIUS.

IS NAMINIO AUKLĖJIMO.

(Pabaiga).

Uždraudimas turi but uždraudimu, o kartus vaiko skausmas pagelbės jam su- prasti ateityj tą santyki, ko- kis normuoja žmogiškus įstatus, galėjimo ir valios ir viso to sukomplikuoto žmo- gaus gyvenimo mechanizmo rubežius.

Neišmintinga vienok yra spirties ir atsakyti vaikui daiktus nevodingus, reika- lingus jam išdirbimui valios, išlaikymo, sugebimo ir t. p. norint tai pačiam iš to pa- sidarytų nuostoliai ir būtų nesmagumas.

Norint išdirbti vaiko bu- das, visupirmu pridera pri- sižiūrėti ir save. Argi todėl, kad palikom gimdytojais, atsiėmęs antsyk šventumą, protą, taktą, išmintingą pa- sielgimą su fiziškai ir mora- liai silpna esybe, kokio yra vaikas? Kam tai reikia ap- sisiausti didybės, rintumo ir pašaukimo aurele, kuri gali but kiekvieną valandą neatsargia laiko ranka nu- plėšta ir sumindžiota?

Karštas ir greitas moks- las, baudžiantis ir koliojan- tis vaikus, nepaisant j tai, ar jie tikrai tai yra užsitar- nave, nerviški gimdytojai, kurie del ramybės turėjimo pasirengę leisti vaikams da- ryti didžiausius niekniukius, arba juos bausti ir ginti smulkiausių patogumus, gimdytojai nepažįstanti sa- vo vaiku, nepavedanti ani- mams kiekvienos valandos savo minčių, darbo, negyve- nanti su anais ir del anų, ieskanti pasilinksminti svetur, nenorinti pažinti sa- vės, nesitobulinanti kasdie- na — tokie gimdytojai ne- kuomet nesulauks pagerbi- mo iš vaikų pusės, vaikai jiems bus nepaklusnūs. Vai- kas greitai suseks gimdyto- jų netobulumą, greitai iš- moks viliukningu, melagin- gu būdu ir nuduotu nusiže- minimu atsiekti tai, kas jam yra reikalinga, o rustumo ir susijudinimo valandoje bers visa sauja paniekinimų į gimdytojus, kas geriausiai išaiškis, kad vaikas viską tikrai supranta ir kiekvieną daiktą apkainuoja. Užuo- t laužyti rankas ir šaukti baimingai "kaip tai? man tėvui, man motinai — saky- ti tokius žodžius, nedoras vaike", pridera suprasti, kad loena ranka išplėsta iš vaiko dušios, ant visados su- naikintas gražiausias žiedas — gimdytojais pasitikėji- mas. Tai pradžia visokiam neužsitikėjimui. Vaikas ima daryties nepasitikintis ir nužiurimas, neateina aša- rotų veidelių paguldyti ant motinos kelių, neduoda pa- bučiuoti pirščiuku, nes juos skauda, taip kaip nepersta- to savo jaunintelių išpažini- ū, savo rūpesčių ir skaus- mo.

Užuot linksmo nusišypo- jimo, linksmy, širdingų pa- žvelgimų, jo širdin išsiur- bia nenoras, ironija ir karty- bė. Jau sunus neis tėvui pasakoti ką jis yra kalbėjęs su savo vienmečiais drau- gais, jis jau tėvo nepaklaus, kaip elgties tokiam ir ki- tame atsitikime, kurio pats dar gerai išmanyti negali.

Greičiau ar vėliau, žiu-

rint j vaiko inteligentija, jo tolumą ar artumą nuo na- mių — tasai momentas turi prisiartinti, nes žmogus nė- ra tobula esybe.

Argi ne geriau akiveizdoj to nesipuosti klastingais ru- bais ir buti savimi. Jei motina turi nerviška, greitą gapštumą, ar ne geriau, kad, užuo- t neteisingai baus- ti vaikus, matant, kad jie supranta jos neteisingumą, kad iš baimės verkia kertė- se, — sušauktų savo vaiko- lius, kenčiančius iš jos pa- čios kaltės, neapsižiūrėjimo, ir pasakytų jiems su visu širdingumu, kad yra sergan- ti, nusilpusi ir kad to delei su jais pasielgus neteisin- gai, prastai. Kad gailisi to, nes greitai, neteisingi žo- džiai — visuomet blogi, nu- rintis tai ir ji, pati motina pasakė, kad trokšta, idant vaikai jai ateityj pagelbon, kad ji daugiau ant jų netu- rėtų be reikalo rustinties, kad jie jos nevestų piktu- man, kad jai pagelbėtų buti gera!

Ponia T. Birney, kuriai Anglijoje pripažinta nami- niame auklėjime sumanu- mas, sako, kad ji mačius stebėtinas tokio su vaikais pasielgimo pasekmes; vaiku širdelės taip pasielgiant pri- sipildavo gailėščių ir tikru noru palengvinti savo moti- nai. Tie patys trukšmingi ir j nieką neatsižiurinti vaikai staiga surimtėjo, sumalonė- jo ir pasidarė savo motinos tikrais globėjais ir išvadu- tojais.

Tuo būdu supratus savo loeną netobulumą, gimdy- tojai, norinti išauklėti, iš- dirbti savo vaikų būdą, au- klėja, išdirba ir tobulina sa- ve. Yra tai dėkinga, plati dirva kiekvieno žmogaus darbui.

Auklėjimas savęs su vai- kų pagelba turi didelę reik- smę visai žmonijai. Kiek- vienoj valandoj toji mintis privalo ir turi draugauti gimdytojams, o tuokart ne- bus tokio atgarsio tarp jų pasielgimų ir vaikams tei- kiamų pamokymų. Tokiame atsitikime išnyks visoks už- sikarščiavimas namie, prie stalo, akiveizdoj šeimynos, namiškių ir tarnų. Ne tik kasdieninis gyvenimas, bet ir abelnai visas gyvenimas iš to apturės naudą. Pirm kiekvieno darbo apsiereikš refleksija (atspindis), ar gi nebutų reikėjus rausti aki- veizdoj sunaus, dukters, ku- rie netikėtai tokį pasielgi- mą butų galėję pamatyti ir apkainoti?

Gimdytojai, suprantanti savo vaikuose būdo ir indi- vidualizmo reikšmę, negal- lės gi tų vaikų laikyti sa- vastimi, savą "loeną daik- tu", bet leis jiems savo glo- boje ir su savo išmintinga pagelba išsivystyti kaipo žo- lynams. Tokie gimdytojai nereikalauja baiminties, kad jų paaugusi dukte išsprus iš lizdo, kad sunus išaugs žmogumi, neturinčiu pasaulyj laimės. Pagelbės vaikams atsiekti savaran- kiškumą, nusitikėdami, kad ryšis sumegstas gimtiniuose namuose, išlaikys įvairiau- sias audras, kad net vėly- viausiais metais tasai namų židinio atminimas liksis brangia ir palaiminta va- landa, kuri iš akių išspau-

džia saldžias pasiūgimo aša- ras — o visas gyvenimas bus geriausiai skydu prieš pagundas ir prasižengimus.

Norint su vaikais pasielgi- ti teisingai ir protingai, rei- kia juos pažinti ir suprasti. Suprasti kiekvieną sky- rium, nes nors iš vienu tė- vų paeinanti ir vienoje są- lygose auganti — kiekvie- nas privalo turėti atskiras individuales žymes. Kiek- vienas taigi reikalauja ne- kurio sau pritaikomo "gar- so". Neaiškūs arba pavir- šutinis vaiko pažinimas, ga- li taip pat vesti j neteisin- gus manymus ir nesuprati- mus ir sudrutinti ydas, o podraug sutremti ypatybės. Svarbiausiais individualinio būdo išsivystymo veiksniais yra išmintingas parinkimas draugijos, literatūros, arba knygos ir rašto.

Vis tai yra, pūgelbėjimai auklėjimė ir labai mažai j tą pagelbą esame pratę at- kreipti domą, per daug leng- vai pratę apsieiti su mūsų vaikais kaipo jaunais drau- gais. Stovint iš šalies kai- po žiūrėtojai to didelio per- statymo, kuris mūsų akyse lošiamas, gimdytojai sau- vališkai pveda gražiausias roles svetimoms rankoms.

Užuot tēmytiės istolo, at- sakančiai nesuprantant vai- ko ir jaunuomenės reikalų, su ana pridera gyventi, aug- ti, kentėti ir džiaugties, tu- rint nuopelne tokius dide- lius apregius: ištobulinimas pačių savės ir amžinos jau- nystės, išlavinimas dušios ir busimų kartų būdo.

Ona Grudzinskiė.

Kas greitesnis?

"Kasžin, kas greitesnis — šaltis ar karštis?" — "Kvailas klausimas! Ugi ar tu girdėjai, kad kas būtų karštį pagavęs? Šaltį kiek- vienas gali lengvai pagau- ti".

Šokėja ir filozofas.

Šokėja kartą tarė Sokra- tui:

"Tamsta negali taip ilgai pastovėti ant vienos kojos, kaip aš galiu".

"Tiesa, aš negalin", atsa- lė filozofas, "bet žasis gali".

Priešingai įstatymams.

Kuomet vargšui vyreliai įgriso aštrus pačios liež- vis, jisai kartą išdrisęs pri- minė jai, kad geriausiai butų laikyti jį uždarius burnoje.

"Mano mielas", atsiliepė pati, "įstatymai draudžia nešioties paslėptus gink- lus".

LAIŠKAS IS LIETUVOS DELEI KNYGOS "SVEIKATA".

Panelė Ursulė Barbiekai- tė iš Kupiškio, Panevėžio pav., štai ką rašo gavusi knyga, vadinama "Sveika- ta":

"Kaip dėdytė rašete apie skaitymą knygos "Sveika- ta", tai ką ir besakyti; taip išskaičiau, kad nežinau nei kiek sykių, jog pilnai žinau apskatinėti ir išaiškinti kiek- vieną straipsnelį, net isitė- mijau, koks straipsnis ant kokio puslapio patalpintas. O dabar ta knyga eina iš rankų rankosna mokslievių ar šiaip sau prasilavinusio jaunimo, ir kiekvienas, per- skaitęs, apipila mane dėkin- gumo žodžiais, o Jami pa- girimo. Ištikro, už tos kny- gos autoriaus ir leidėjų ge- rus darbų ir garbę ir aš, esu paskaityta tarp išrink- tųjų".

Auksinio obuolio Historija.

(GRAIKŲ MYTOLOGIJOS ŽIUPSNELIS).

Lietuvių kalbon išguldė

ALYVA.

(Tąsa).

Jupiteri pašaukus Merkury, šis greitai pri- žbuvo. Jam atsistojus paskirton vieton, Jupiteris j 501 tarė:

"Keliauki tuojaus į Troy pas Parisą. Papasa- kok jam apie šituos deivių vaidus ir pranešk, kad tai aš to noriu, tegu jisai nusprendžia. Pasiimk su savimi obuolį ir tegu Paris tą obuolį atiduoda gra- žiausiai deivei."

Paskui Jupiteris atsikreipė j tas tris deives, butent: Juno, Venus ir Minerva, ir joms visoms iša- kė keliauti drauge su Mereury. Daugiau nei vienas žodis tame dalyke nebuvo istartas ir žygnas su tri- mis deivėmis iškeliavo pas Parisą.

III. Pariso teismas.

Paris buvo Troy'aus karalius Priam'o sunus. Priamo šeimyna buvo didelė. Jis turėjo penkiasde- šimts sunų ir penkiasdešimts dukterijų.

Gimus Parisui, jo tėvui ir motinai burtininkas išburė, kad tasai vaikas vieną gražią dieną invykdis Troy'aus išgriovimą. Tada Priam savo kudių pa- siuntė ant kalno Ida, ant kurio niekas negyveno, kur Paris drauge su piemenimis augo, visai neži- nodamas, kad jisai esąs karaliaus sunus.

Paris buvo labai patogus jaunikaitis ir podraug gabus. Jis savo gabumu daugiausiai atsižymėda- vo tame, kad susibaravus piemenis visuomet tai- kindavo. Kuomet tik piemenims pasitaikydavo su- sikivirėty, jie visi tuojaus eidavo pas Parisą. Ta- da Paris juos ir teisdavo. Gal jisai toks ir buvo, jei Jupiteris jam pavadė nuspręsti barnį apie auks- inį obuolį.

Kuomet Mereury nuvyko ir, atidavęs auksinį obuolį, jam visą dalykų stovį paaiškino, tada šalep Pariso atsistojo ir visos tris atkeliausias deivės. Aplinkiniai gyventojai manė, kad ant kalno Ida Paris esąs ne kas kitas, kaip tik paprastas piemu- s, bet deivės žinojo gana gerai, kad jis buvo karaliaus Priamo sunus.

Paris, priėmęs obuolį ir išklauses Mereury'o pranešimo, giliai užsimastė. Jis nežinojo, kaip čia tas reikalas pradėjus ir kaip geriausiai nu- sprendžius. Tik staiga prisiartinio prie jo Juno ir ėmė jam kalbėti kuožemiausiu balsu, idant kitos dvi deivės neišgirstų jos kalbos. Juno Parisui pa- sakojo, kad jei jis jai pripažintų obuolį, tai ji Pari- są padarytų karaliumi ir suteiktų jam labai daug valdymui žemės, tada jis' pasiliktu turtingiausiu žmogumi visame pasaulyj.

Juno.

Šiai pabaigus savo kalbą ir pasitraukus savon vieton, prie Paris prisiartinio Minerva, kuri jam taipat ant ausies kalbėjo: Jei Paris paskirtų jai obuolį, tad ji aną padarytų gabiausiu žmogumi pa- saulyj ir be to garsiausiu mokslininku. Ir Paris butų tokio didelių žmogumi, kad apie jį visas pa- saulys tik kalbėtų ir jį garbintų.

Paris visas tas laikas tylėjo. Jis tik klausėsi deivių pasakojimų ir nieko nesakė. Paskutinė prie jo prisiartinio Venus. Si buvo labai linksma, ka- dangi buvo paskutinė aiškintoja, todėl jai buvo daugiau laiko ir galvoti, ką Parisui išreikškus. Ve- nus ėmė Pariso gražybę gerbti. Ji tarė, kad jisai esąs, per daug patogus ir jaunas gyventi ant kalno su piemenimis. Ir čia ji jam meilingai pažadėjo, įkad jei jis nuskirtų jai auksinį obuolį, ji paskirtų jam kuogražiausią kunigaikščiutę apšvedimui, be to jam prisiėtu dar gyventi Troy'aus karaliaus ru- muose.

Paris apie paminėtą gražią kunigaikščiutę aki- mirkoj nugirdo, jo akys nušvito ir kaip matai nu- sprendė kam turi tekti obuolys. Taigi ir atidavė Venus'ai auksinį obuolį, nelaukdamas net jos kal- bos galo. Venus nusišypsodama priėmė obuolį, Ju- no gi su Minerva už tai labai iširdo ir Pariso visu-

met neapkentė, budamos priešiniukėmis kaip jo, taip ir Trojano.

Paris Venus'ai atidavęs obuolį nusprendė, kad ji yra viena gražiausių deivių. Tas visas dalykas taigi ir vadinasi Pariso teismas.

IV. Spartus Elenė.

Tais laikais, kada Venus apturėjo auksinį obuolį, Spartos Elena buvo viena gražiausių moterių vi- same pasaulyj. Sparta vadinosi žemė, gulinti pie- tinėj Graikijoje.

Elena buvo dukte Spartos karaliaus vardu Tyndarus. Kada Elena buvo dar jauna mergelė, ji buvo taip daili ir patogi, kad jauni kunigaikščiai iš visų Graikijos kraštų pas ją keliaudavo, norėda- mi kiekvienas jų aną vesti. Retkarčiais jų tiek daug atvykdavo, kad karalius Tyndarus nežinojo nei kas jam pradėti ir kaip tą dalyką išrišti. Pa- galiau jis visiems kunigaikščiams apreiškė, kad duosias savo dukterei valią, tegul Elena išsirenka pati sau patinkamiausią.

Visi kunigaikščiai sutiko manydami, kad tai esąs geriausias karaliaus sumanymas. Paskui Tyndarus išreiškė jiems savo pripažinimą, idant jie visados pasiliktu kunigaikščiutes draugais, ta- da Elena galėtu sau tinkamiausią pasiskirti, be to, kad jie visi patį karalių užstojo pasitaikius visokių priešininkų ginkluotiems užpuolimams.

Venus ir Elena.

Kuomet kunigaikščiai sutiko su karaliaus no- ru, Elena sau vyrų pasiskyrė Menelausą ir juodu greitai apšvedė. Menelaus buvo brolis garsaus ka- raliaus vardu Agamemno, kurio karalystė buvo ki- toj Graikijos pusėj. Veikia po Menelauso apšved- dimui Tyndarus mirė. Mirusiam nepalikus sunaus, Spartos karaliumi paliko Menelaus ir podraug su savo žmona Elena nekuri laiką linksmai gyveno.

Vieną dieną iš Troy'aus į Spartą atvyko paša- lietis. Tai buvo Paris nuo kalno Ida, jaunas pie- muo, kuris kitados sutaiškė besivadajančias deives už auksinį obuolį. Venus jam savo pažadėjimo neišpildė, tatau jis liko nepakankintas tuomi ir savo nužemintos širdies gyvenimu ant kalno ganydamas bandą. Paris galvojo, kad kol jis ten ilgiau gy- vensias, tol negausias gražiosios kunigaikščiutes, kokią jam deivė buvo pažadėjus.

Todel Paris apšvedo savo kaimenę ir nulipo žė- mėn j didelį Troy'aus miestą, kuris gulėjo žemiau kalno tik viena pėda. Jam nulipus miestan, jo se- suo Casandra jį sutiko ir patėmijo, kad tasai paša- lietis yra labai panašus jos broliams.

Tuomet ji ėmė teirauties jo senumo, paėjimo ir jam pakiso daug kitokių klausimų. Ant galo ji iš atsakymų persitikrino, kad tai jos tikras brolis ir jį pasikvietė namo, j Priamo rumus. Rumuose jį išklausinėjo pats karalius su karaliene ir susekta, kad pašalietis yra išteisybės jų sunus, o jie buvo manę, kad jis senai miręs.

Visi linksminosi sulaukę tokio svečio. Jie la- bai gerai atsiminė burtininko burimus ir apie tai su nuoganda minėjo. Ant galo atsiradusio Pariso garbei parengė puotą; visi džiaugėsi ir linksminosi iš jo atsiradimo.

Tečiau neužlgo Paris'ui nubodo namie gyven- ti, neturint jokio užsiėmimo. Jis pasirengė kelio- nėn, norėdamas pamatyti daugiau svieto. Jo di- džiausiu troškimu buvo aplankyti gražią Eleną, ku- rią deivė Venus jam buvo pažadėjus. Kadangi apie Spartos Elenos gražybę visur buvo plačiai kalbama, tatau jam norėjosi ją pamatyti.

Taip jisai pasirengė keliauti laivu, paėmęs su savimi vieną, ar tai kelis draugus, ir pasileido į Graikiją. Jam nukelivus į Spartą, jį ir jo drau- gus karalius Menelaus su karaliene Elena labai iškilmingai priėmė. Jų pagerbimui buvo parengtas iškilmingas pasilinksminimo vakaras; kiaurą sa- vaičė laikyta tik vaišės, grojai ir šokiai.

Bet Paris pasirodė ne labai dėkingas toms ka- raliaus su karaliene geradarybėms ir nuolanku- mams. Vieną gražią dieną karaliui Menelaus iške- liavus kur tai su savais reikalais, Paris karalienę Eleną pagriebė, išodino savo laivan ir iškeliavo į Troy. Elena labai mylėjo keliones jurėmis, Ji bu- vo nedora moteriškė ir iš savo blogų pasielgimų nieko nedarydavo. Pametus savo vyrą, ji apsigy- veno su Parisu mieste Troy.

(Toliau bus).

Iš Lietuviškų Dirvų.

Rochester, N. Y.

Beckaitant laikraščius randi daug ką gero ir pamokinančio, bet, ant nelaimės, randi ir neteisingų korespondencijų. Redakcija, nežinodama ar teisybė, ar ne, kartais patalpina ir neteisingus aprašymus.

“Kataliko” 37 nr. nekoksai Skirpstinas rašo savo korespondencijoje iš Rochesterio, buk čia yra geriausias kaip kituose miestuose. Linksma, girdi, miestas, todėl žmonės čia mielai apsigyvena. Rochesteris gražus, tiesa, bet darbininkui žmogui ten linksma ir gražu, kur galima geriausiai uždirbti, o pigiausias pragyventi. Toliau Skirp. rašo, kad “akulioršapėj” darbininkai uždirba nuo 13 iki 16 dol. Bet jis “užmiršo” pasakyti, kokie darbininkai ir per kiek laiko tame darbe po tiek uždirba. Yra uždirbančių po 13 — 16 dol., bet mažai, nes tiek uždirba tik gerai galinti dirbti ir įsidirbė. Paprastesni darbininkai ten daugiau negauna kaip nuo 9 iki 12 dol. Ir gauti darba nėra lengva. Toliau Sk. rašo, kad čia rubsiuviai daugiau uždirba kaip kituose miestuose. Tame irgi nedaug teisybės. Čia daugiau uždirba tik pirmos rūšies siuvėjai, — pirmieji “beisteriai” ir “apreiteriai”, — o antros rūšies siuvėjai uždirba tik 8, o daugiausiai 15 dol. savaitėje; mokiniai gi vieni dykai dirba, o kiti už 2 ar 3 dol. Bet, apart to, Rochesterio siuvėjai daug sunkiau dirba kaip kitų miestų. Sulyg mano nuomonės, čia tik koks 10 nuošimtis siuvėjų geriausiai uždirba kaip kitur, kiti gi visi uždirba menkiausiai kaip kitur. Prie to, Rochesterio siuvėjų gresia didelis pavojus, nes nėsant umijos, čionais vyrų darbus užima merginos, dirbdamos 2 — 3 dol. pigiau už vyrus. Pigiau dirba ir mažne daugiaus darbo padaro. Darbdaviai todėl vyrų siuvėjų nedaug paisy. Už kelių metų vyrų siuvėjų vietos užims vienos merginos, o vyrai galės sau kitur dangintis arba eiti už pusantro dolerio dienoje gatvių kasti. Tada čionai-tiniai siuvėjai matys, kad buvo reikalinga unija. Dabar jie jos bijo, girdi — jei unija ir Rochesterį, tai darbas iš Rochesterio.

Taigi patariu mieliems broliams-skaitytojams nesusiduoti suvadžioti kokiam korespondentui, kuris ragina darbininkus važiuoti ten kur “labai gerai”, nes toki korespondentai yra kokiais agentėliais arba saliuininkais, taigi jiems, mat, ir norisi, kad kuodaugiausiai pritraukti tautiečių ir pasukū turėti sau pelną, nes tautietis greičiau pas jį atsilankys kaip kitatautis. O jaigu darbininkas nerastai taip gerai, kaip tokis korespondentas-gaudagrašis pradžioje, tai lyg jam reiks už tai atsakyti?

Antanas Zimmickas.

Youngstown, Ohio.

Pas mus apsilankė p-nas V. K. Vilkevičius iš Chicago, užrašinėdamas “Kataliką”, “Lietuvą” ir “Vienybę L.” Jis dideliai gyrė Chicago lietuvius ir jų darbus; sakė, Chicago esanti viena didžiausių lietuviškų dirvų. Per balsavimus pas mus nubalsuota sumažinti saliuonus, palikti po vieną ant 500 gyventojų. Kliubai taipgi, girdėtis, bus apsunkinti. Lietuviai čia gyvena labai išsiblaškę. Rugsėjo 2-rą d. buvo visuomeniškas balius parapijos naudai. Buvo graži diena, tai prisirinko daug publikos. Už tai visiems atsilankiusiems labai ačiū. Parapijonas.

Gary, Ind.

Rugsėjo 22 d. čia invyko apšauktas susirinkimas aptarimui tvėrimo parapijos ir bažnyčios statymo. Nors manyta, kad bus didelis susirinkimas, tačiau atėjo vos apie 20 žmonių. Ir kodėl taip? Manau, kad tam kaltos buvę atdaros karčiamos. Kaltas alus su degtine. Gary dabar gyvena daugiau kaip 100 lietuvių šeimynų, galėtų lengvai įsteigti parapiją ir pasistatyti bažnytelę... Bet per gėrymą vienas kito nemato; negali skaityti laikraščių arba ką naudingo nuveikti. M. D.

Hoosick Falls, N. Y.

Darbai gerai eina. Atvykusiems nesunku darbas gauti. Uždirbama nuo 1.50 iki 2.00, o kartais ir 3.00 dol., kas moka gerai darba. (Kokį darba? Red.).

Vietiniams lietuviams nesmagu delei per daug vienišikai rašomų laikraščiuosna korespondencijų. Nelabai senai “Kat.” tilpo iš šio miesto aprašymas apie karčiaminius šokius su užpildinėjimais, pažeminiškais vietinių moterių ir vyrų. Tiesa, čia tokie šokiai atsitinka, bet tik labai retai, o girtybė ne taip jau baisi, nes žmonelės gerai prisilaiko. Plikio Priešas.

Pittsburg, Pa.

Ir pas mus lietuvių nemažiau kaip kituose miestuose geria (žinoma, ne vandenį). Todėl jie ne kam geresni kaip ir kifuose miestuose, kur taip jau geria. Kad tokiam atvejyje daug mūsų brolių užsimoka nuo 5 iki 10 dolerių už pergulėjimą už grotelį, tai nereikia stebėtis. Bet tas taip jau žinoma ir paprasta, kad verčiau apie ką kitą pasakysiu.

Radosi čia keli geri tautiečiai, kurie sutvėrė teatralinę draugiją, kuri dabar turi jau 50 narių ir kurių skaičius vis auga, lipa augstyn. Dabar toji draugija ruošiasi sulošti Pilėnų Kungaiškį, 27 d. rugsėjo. (Minėta diena buvo pereita mėnesį. Red.). Aš manau, kad gerai pasiseks, nes yra gerų lošėjų. Girtolis.

Ledd, Ill.

Čia yra diktokas lietuvių burys. Bet kas iš to? Daugumas jų yra per daug tamsūs. Nieka po darbui nenusitveria, kaip girtuokliavimą ir kazyras. Ir ne tik vyrai, bet ir moteris. Ir

jos vyrams nemaž nenusileidžia — lygiai traukia alų ir degtinę, kaip vyrai.

Darbai čia tik angliakasyklose, kur dirba į 500 žmonių. Dirba pilną laiką ir gerai uždirba — po 2—3 ir 4 dol. dienoje 8 val. darbo.

Liūso laiko darbininkai turi gana, bet juoni nesinaudoja, neverčia jį savo gerui, Laikas ir uždirbti pinigai paliekama karčiamose. Jaigu šiandien kuris lietuvių numirtų, reiktų rinkti pinigų palaidojimui jo kuno. Nei vienas neturi cento prie dušios. Jokių pagelbinių draugijų čia nėra. Oi, reikia, reikia mūsų broliams šviesos... J. Kaulinas.

Sheboygan, Wis.

Darbai gerai eina. Iš kitur pribuvantiems darba nesunku gauti. Uždirbama nuo \$1.30 iki \$2.00.

Bažnyčios reikalai gerai eina, nes mūsų klebonas kun. A. Baleikus stropiai darbuojasi. Čia yra dvi pašelpinės draugijos: šv. Juozapo ir šv. Kazimiero.

Lietuvių yra kelios šeimynos. Bet ir tarpe jų atsiranda nepagirtinų atsitikimų. Neseniai į vieną lietuvių gyvenimą susirinko buvęs vyrų ir begirkšnodami susimušė kai ne žmonės. Muštynėje vienas taip liko si sužeistas, kad beveik nepaieina. Pas mus atsitiko ir kitos dvi kvailos nauienos, bet apie tai neapsimoka nei rašyti... Gailla kad mūsų nekurie žmonės nieko daugiau nežino, kaip alų ir degtinę. M. Girostis.

East Arlington, Vt.

Šis miestelis mažas ir iš visų pusių apsuptas augštesniais kalnais. Vasarą čia labai smagu gyventi.

Vietiniai lietuvių niekaip tautos labui nesidarbuoja; laikraščius mažai skaityti, o knygu nei į rankas niekas neima. Draugijų jokių čia nėra. Jei kas bant, o kokią tverti, tai tokius vietiniai siauragalviai vadina visokiais vardais, kaip tai: šliuptarniais, cieilikais, ir tt. Bet radosi tautiečių, kurie nepaiso tokių pravadžiavimų ir neatbutinai sumanė tverti S. L. A. kuopą. Kokios bus iš to paseknės, pranešiu vėliau.

Lietuvių laiką praleidžią girtuokliaudami ir kortomis lošdami. Vynų Tuzas.

Rockford, Ill.

“Kat.” 38 nr. tilpo žemiaus paduotas raštelis, bet kas žina kaip išikverbė pora stambių klaidų, todėl jį atkartojame, taip kaip jis turėjo tilpti. Red.).

Rugp. 29 d. čia kun. Malinauckas surišo moterystės ryšiu poną Jurgį Nakrošą su pana Gertruda Dauksaitė. Jurgis šioje aplinkėje apsigyvenęs per ne kokį laiką ir užsiima amatu saliuone; visiems lietuviams žinomas ir godojamas kaip geras žmogus.

Vestuvės buvo labai malonios, nes vieton šokių ir muzikės pasivažinėjo automobiliu po gražius laukus, ir tyrą orą. Todėl jaunavedžiams velytina laimės ir sutikimo, o jau vaikučių, kaip pupučių!

Vosilka.

Cicero, Ill.

Socialistai sako, kad Suvienyose Valstijose niekas neturi tiesos užginti jiems daryti prakalbas ant skersgatvių visose Suvienyose Valstijose. Bet pas mus, Cicero, Ill., pasirodė visai priešingas tai jų nuomonei atsitikimas. 138, visų tautų parapijonai, Rymo Katalikai, surengė prašymą (petition) Cicero, Ill. valdžiai, jog mes nebenorime daugiaus girdėti ant skersgatvių socialistų prakalbų.

3-čią d. rugsėjo, šiemet, atsišaukė į mūsų miesto valdžią. Mūsų prašymas likosi išklaustas ir, jie likosi pripažinti anarchistais, prisiidengusiais socialistiška arba, kaip jie save vadina, politiška—darbininkų partija. Jau trečias subatvakaris kaip, ačiū Dievui, esam liūsi nuo socialistų skersgatvių misijų.

Čia reikia paminti, jog socialistai bereikalo užpildinėja ant niekam nekaltos dvasiškijos, sakdami, jog jiems ji daugiausiai užkėmė jū “veikime”. Tas visai netiesa; tą paliudis visi 138 pasirašiusieji ant viršminėto mūsų prašymo.

Mes lietuvių, Cicero, Ill., turime vieną iš geriausių ir darbščiausių kunigų, godovio gyvenimą susirinko buvęs vyrų ir begirkšnodami susimušė kai ne žmonės. Muštynėje vienas taip liko si sužeistas, kad beveik nepaieina. Pas mus atsitiko ir kitos dvi kvailos nauienos, bet apie tai neapsimoka nei rašyti... Gailla kad mūsų nekurie žmonės nieko daugiau nežino, kaip alų ir degtinę. M. Girostis.

Tas darbas buvo atliktas vien tik Cicero lietuvių, visai nesiklausus kunigų (stojų mums pagelbon taipgi ir kitų tautų parapijonai).

Todėl ir sakome, jog cieilikai bereikalo savo “Kovoje”, “Keleivyje” ir “Laisvėje” užsipildinėja ant niekam nekaltos dvasiškijos. Mums radosi, kad šis yra pirmas atsitikimas Suvienyose Valstijose, ką norėtumėm išgirsti ir kitose Suvienyų Valstijų dalyse. Sv. Antano parapijonas.

Chicago, Ill.

Rugsėjo 22 d., miesto dalyje vadinamoje Town of Lake, Draugija “Šv. Juozapo Laimingo Mirimo” apvaikščiojo penkmetines sukaktuves savo gyvavimo, svetainėje “Town of Lake Turner Hall”. Apvaikščiojime dalyvavo sekancijos draugijos: Šv. Juozapo L. M., Lietuviškas Teatralinis Kliubas Lietuva, Šv. Vincento Perer. ir Šv. Kryžiaus. Visą iškilnę gražiausiai papuošė Liet. Teatr. Kl. Lietuva, nes visi jo nariai buvo pasiplošę vienkais drabužiais — baltais siutais su mėlinomis apikaklėmis ir juostonhis.

Apvaikščiojimo programa buvo išpildytas sekantiu būdu: p-nas J. J. Polekas atidarė apvaikščiojimo vakarą, paaiškindamas tosios iškilmės tikslą. Paskui L. Kibarto orkestra sugrojo Triumfalinį Maršą. Po jo kalbėjo S. Anučauskis; aiškino apie dr-jos stovį ir darbus laike penkių jos gyvavimo praėjusių metų. Antras kalbėjo gerbiamasai kun. A. Briška; jis labai gražiai išaiškino draugijų ir

Severa turi pagamines 33 gyduoles, kurių kiekviena parupinta pilnam išgydymui kokios nors ligos.

20 Sykiu Minutoje

kiekvienas tavo kraujo lašas pereina per kuno gysleles. Tik pamislyk! Sveikos gysleles arba nervai išima iš kraujo nuodus, kuomet jie su krauju per gysleles teka. Nesveikos gyslelės tokį darbą neatlieka. In žmogaus kraują nuodai įsigavę, kuomet nervai juos negali tinkamai išvalyti, padaro ligą ir tuomet pas žmogų apsiereiskia

Sonų skausmai, Pūslės uždegimas, Poakių suputimas, Sunkus šlapinimasis, Matymas plėtmu, Strėnų skausmai, Geltligė, Širdies liga, Subrinkimas kojų, kasos reumatizmas [lumbago],

Ir todėl, kol dar nevelu, kol dar kuno gyslelės ne pilnai sugedę, reikia imti

SEVEROS GYDUOLE NŪ INKSTU IR KEPENŪ

[Severa's Kidney and Liver Remedy]

Ji sudrutins gysleles ir jų sveikumą ant visada palaikys. Atsiradus kokiai nuo kraujo nečystumo ligai, imkite tą gyduolę.

50 centų bonka. Didesnė bonka \$1.00.

Severos Gothardiškas Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

privalo visada rasti po ranka kaip pirmiausiaoji gyduolė nuo visokių skaudėjimų.

Pridėkite jį prie skaudamos vietos, arba trinkite skaudamas vietas. Netrukus skaudėjimas pėris.

Kaina 50 centų.

Severos Gyvasties Balsamas

(Severa's Balsam of Life)

gydo visokias vidurių ligas, naikina geltoligę, nemalimą vidurių.

Labai pagelbingas vyrams, moterims ir seniems. Jis sutvirtina visą žmogaus kūną.

Kaina 75 centai.

Visose Aptiekose. Visada reikalauk Severos gyduolių, neimk jokių kitų. Norėdamas gauti patarimą, rašyk!

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

lemacijos: “Geresnių laikų viltis” dekl. J. Kasmauskis ir “Miškas ir lietuvis” dekl. Z. Derviskaitė. Trečias kalbėjo p-s K. Stulga — apie lietuvių vienybę. J. Valskio padeklamavo “Tėvynė”. Vakaro programą užbaigė p-s J. J. Polekas, vardan šv. Juozapo dr-jos dėkodamas draugijoms dalyvavusioms apvaikščiojime ir publikai, kad atsilankė ir gražiai užsilaikė.

Po programui buvo balius, kuris traukėsi iki vėlai nakčiai. Žmonių buvo pilna svetainė ir visi gražiai elgėsi ir linksminosi. Tvarkā buvo gera. Lietuvis.

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

Meldžiū Godotinos “Kataliko” Redakcijos patalpinti šį mano raštelį.

“Kataliko” 36 nr. skaičiau apie Bostono (Mass.) cieilikus, kas man priminė, kad ir pas mus Bayonne, N. J., yra nemažai tokių cieilikų, tik tiek, kad mūsų cieilikai yra visai akli, nemato nei juodo ant balto. Jie tokiais likosi, kokiais kiaušles Lietuvoje ganė, kuomet buvo pas ukininkus per pievumus apvaikščiojime ir publikai, kad atsilankė ir gražiai užsilaikė.

Reiktų nueiti pas C. į karčiamą, tai išgirstumet, kai jie pamokslus duoda, sakytumet mokyti žmones! O gerai žinoma, kad Lietuvoje budami visą kuone laiką su kiaušėmis praleido!

Cieilikų priešas A. V.

Lietuviai evang. liut.

Teko išgirsti, kad Chicago lietuviai evang. liuteronai rišasi kruvon, tverdami sau parapiją ir kitas naudingas draugijas. Jų dvasiškiu yra Rev. Razokas, kuris apsiėmęs lietuviams evangelikams liuteronams pamaldas laikyti po numeriu 643 — 31 gat. kiekvieną nedėdienį pirm pietų. Lietuviai evangelikai liuteronai turį jau ir savo parapiją vardu Zion.

—Donahy in Cleveland Plain Dealer.

Senobinis Japonijos paprotys.

SPALIŲ m., 1912 m.

- 8 K. Kandido ir Gerardo.
- 4 P. Franciskaus Serap.
- 5 S. Placido k.
- 6 N. 19 po Sekm. Bruno.
- 7 P. Justino ir Julij. p. k.
- 8 U. Brigyd. našl.
- 9 S. Dijonizijaus v.

Redakcijos Patėmijimai.

Michigano valstijos kalėjime maistas.

Nelabai senai telegramais pranešta apie kalinių maistą Michigano valstijiniame kalėjime, m. Jackson, Mich. Kalinius numalšinusį milicija. Apie tuos maistus angliškose laikraščiuose skaitome štai ką:

Kalinių maistų svarbiausia priežastimi buta, kad dabartinė kalėjimo valdyba įvedus naują taupumo sistemą, na, žinoma, pačių kalinių lėšomis.

Kaliniams liepta dirbti kalėjimo dirbtuvėse kontaraktinius darbus ir už tą darbą jiems nebūvę atlyginama. Be to kaliniai kuoprasčiausiai būvę valgydinami, tankiausiai surugusiais ir supuvusiais valgais.

Tokios naujybės kalinius sukiršino ir jie, pasitaikius progai, pareikalavę buvio pagerinimo. Už tokią kalinių drasą kalėjimo valdyba, užuot imti atidžion jų teisingus reikalavimus, iš jų 40 uždare į tamsius karcerius. Likusieji kaliniai, inirte ant valdybos už jos tokią neteisingą pasielgimą, sukėlė maistus. Jie visų pirmu paliausavę iš karcerių savo draugus, nusprendę abelną straiką ir kelias dienas kalėjime patis šeimininkavę. Kalėjimo sargai nežinojo nei kas pradėti. Paskiau kalėjimo valdyba pasikviečius miliciją ir su šitos pagalba kalinius apmalšinus.

Kalėjimo valdyba gavus viršų, nusprendė kaliniams atkeršyti — leidžius gubernatoriui įvedė kalėjimam kuno bausmę.

Dabar tame kalėjime investa kuno bausmių dvi rūšis: plakimas pasiguldžius ant statinės ir korimas už rankų. Kalinių plakimas atsibuna sekančiu būdu: Vienoj kalėjimo kameroj ant poros pėdų augščio nuo aslos gulščiai pridrutinta kopėčios. Ant tų kopėčių paguldo statinę, o skersai pastarąją ištisia kniupščią ir pliką maištininką, kuris turi but baudžiamas. Maištininko galva buna nusvirusi, rankos išskėstos ir prištios prie kopėčių. Burna užrišama, kad nerėktų, o be to dar prie kojų prikabinama koki nors sunkenybė, kuri, sverdamos žemyn, ištempia plakamojo visą kūną. Kad ne būtų matomi batago kirčiai, plakamajam ant nugaros užtiesia suvilgintą suriamė vandenį paklodę, o ir patsai botagas imirkomas tokiame pat vandenyje.

Gi korimas atsibuna sekančiais: pasmerktasis pakariamas už rankų alkūnių sunėrimo ant geležinės štanagos, augščiau galvos tuo būdu, kad tikiai surištų kojų galų pirštais tegali pasiekti aslą. Kuomet taip ant rankų karodamas mirtinai utvargsta, gali atsilsėti, atremdamas visą kūną sunkumą ant pirštų ir atbulai

Tokiuo būdu nuplaktus, užkankintus ir be žado kalinius tuojaus gabena ligonbutin, kur daktarai juos atgaivina.

Taip nubausta 25 kaliniai ir, matomai, paskui ir kitus maišto dalininkus patiks toks pat likimas, kadangi visus antsyk panašiai bausiti nėra galima, nebūtų kam darbas dirbti. Vienas kalinių mažas ir visai laibas, matydamas, kad jau du kaliniai nuo plakimo apalpe, puolęs ant kelių prieš budelius ir emęs melsti susimylėjimo. To vargdienio ašaros ir meldimai sujudinę budelius ir jis paliausotas nuo kuno bausmės.

Visas miestas Jackson esąs inirtęs ant kalėjimo valdybos ir paties gubernatoriaus už tokias barbarytes, ir todėl pasklydęs gandas, kad buvusieji kaliniai, kurių tame mieste šiais laikais laisvai gyvena daugiau tukstančio, maną užpulti kalėjimą.

Kalėjime buvusieji miliciantai pasakoja, kad kaliniai tikrai barbariškai baudi, kad visi maldauja susimylėjimo ir kad jų po bausmei padėjimas esąs pasibaisėtinas.

Ir tokios barbarytės pildoma "laisvose" Suvienyt. Valstijose! Azijatiškoji Rusija tikrai gali pasigirti, kad ji stovi ant vieno kultūros laipsnio su Suvienytomis Valstijomis, kur kuno negalėčiamybė gyvuoja tik ant poperiaus.

Kaip renkamas prezidentas?

Iš atžvilgio į netolimus rinkimus, atsakymas į viršminėtą klausimą beabejonės bus indomus visiems musų skaitytojams, nes tai yra žingeidus ir aktualis reikalas.

Dabartinėse išlygose Suvienytų Valstijų prezidentas ir vice-prezidentas renkama tarpiniu keliu. Jų nerenka visuomenė, tiktai pastarosios išrinkti tam tikslui taip vadinami elektoriai.

Paprastai galima iškalno numanyti rinkimų rezultata, bet šiais laikais lengvai gali pasitaikyti tas, kad nei vienas iš trijų kandidatų ir prezidentas negali gauti atsakomo skaitliaus elektorių balsų.

Kągi tuomet? Sulyg konstitucijos tuomet prezidentą išrenka kongreso atstovų butas, o viceprezidentą — senatas. Kaip vienas, taip ir antras išrenkama balsų dauguma. Bet šiais laikais kaip žemesnyšis butas, taip ir senatas irgi skirstosi į tris dalis — partijas ir todėl renkant išnaujo gali buti nepakaktinas reikalaujamas balsų skaitlius.

Smulkmeniškus paaiškinimus apie tai randame konstitucijoje: Kiekviena valstija išrenka tiek elektorių, kiek turi kongreso abiejuose butuose atstovų (senatorių ir kongresmanų). Kiekviena valstija gali laisvai pasiskirti by kokią elektorių rinkimui sistemą. Visose valstijose elektoriai renkami visuotinu balsavimu.

Rinkikas neatiduoda savo balso kandidatui ir prezidentui, bet elektoriui, jam pasitikiėdamas, kad jis balsuos sulyg tikieto, prie kuro esąs paskirtas. Tame

dalyke tikros kontrolės nėra.

Elektoriai susirenka į savo valstijų kapitolius sausio antrą pirmadienį, tenai balsuoja ir rezultatus siunčia Washingtonan.

Sausio antrą antradienį susirenka kongresas ir skaito balotus.

Jei nei vienas kandidatas ir prezidentus neturi didumos balsų sulyg elektorių skaitliaus, tada kongresas iš tų trijų vieną renka prezidentu — balsavimo keliu. Kiekvienas valstijos atstovas turi vieną balsą ir balsuojama skyrium valstijomis.

Jei tas pat atsitiktų ir su vice-prezidentu, tada ji renka senatas iš dviejų likusių kandidatų. Atiduodama balsai ne valstijomis, bet individualiai.

Bet kartais gali pasitaikyti, kad kongreso žemesnyšis butas negalys jokiuo būdu išrinkti prezidento, tada senato išrinktas viceprezidentas apima prezidento valdvičę kovo 4 dieną.

Daleiskime vienok, kad ir senatui nepasisėka išrinkti vice-prezidentas. Panašiam atsitikime valstybės sekretorius pildo prezidento priderystes nuo kovo 4 d. Ir taip, jaigu šiemet nebūtų išrinktas prezidentas, nuo kovo 4 d. 1913 m. prezidento Tafto vietą užimtų sekretorius Knox. Valstybės sekretoriaus, užėmus prezidento vietą, pirmutinis darbas — sušaukti specialę kongreso sesiją ir kongresas tuokart surengia nepaprastą prezidento elekciją.

Tečiau reikia tikėtis, kad šiemet rinkimais panašaus atsitikimo nesulauksime.

Panamos kanalas.

Valdiškuoju keliu pranešama, kad Panamos kanalas (perkasas) baigiama kasti. Pirmieji prie to kanalo katinos žingsniai buvo pradėti 1881 metais. Kuomet liko iškastas Suezio kanalas ir pasirodė iš ano nepaprastai nauda, taippat milžiniškoji reikšmė, tarptautinė kanalų kasimo Draugija nusprendė ir toliau panašiais darbais, ty, kanalų katinams užsiimti. Paryžiuje tuo metu atlaikyta geografinis kongresas, kuriame ir nutarta kasti Panamos kanalą.

1879 metais Suezio kanalo tvėrėjas, Ferdinandas Leseps, su visu savo iš viso svieto inžinierų štabu iškelia į Panamą ir tenai sutaisė plenus. Kasimo lėšos, išpradžią apskaityta ant 843 milijonų frankų. Pasivisi pasirodė, kad lėšos išnešė dasyk tiek. Kanalas pradėta kasti 1881 metais. Kanalo ilgis turėjęs išnešti 73 kilometrus. Perplaukimo laikas apskaityta ant 6 valandų.

Bekasant susidurta su tokiais sunkenybėmis, kad imta manyti pirmutinį kasimo projektą pakeisti kitokiu, arba pertraukti darbą. Mirtingumas delei klimato išnešės tarp valdininkų 7%, o tarp darbininkų 8%, nežiurint, kad darbininkais buvo nigeriai ir tenatiniai gyventojai. 1888 metais tam kasimui jau buvo išleista 1.400 milijonų frankų ir kaip tik viena trečdalis darbu buvo atlikta. Pritrukus kapitalo visas tas darbas užmesta. Tas atsitiko 1888 metais. Tečiau 1899 me-

tais Jersey City užmegstau nauja Draugija, kuri paėmė iš tarptautinės Draugijos visas kapalo kasimo teises. Kasimo plenas pateko į amerikonišes rankas. Dabar gi 1913 metų rudenį kanalas bus atidarytas laivų plaukiojimui. Iškasimas atsisėjęs ne mažiau pusantro milijardo dolerių. Ačiu Panamos kanalui bus sutrumpintas kelias iš Europos ir Afrikos ir vakarišnis Amerikos pakraščius. Kelias iš Hamburgo į San Francisco pasidarys trumpesnis 10.000 mylių.

Didžiausią naudą iš Panamos kanalo apturės Suvienytos Amerikos Valstijos, kadangi atidarys keliai į Chinus, Japoniją, Australiją ir Indiją. Suezio kanalas turės menką reikšmę, kadangi laivams bus trumpesnis ir atvangesnis kelias per Panamos kanalą. Kelias per Panamos kanalą iš New Yorko į Chinus ir Japoniją susitruumpis 3.000 mylių.

A. a. Jurgis Pesys.

Varšave miręs žinomas knygų leidėjas ir spaustuvininkas Jurgis Pesys. Laidotuvės atsibuvo rugpjūčio 29 dieną. Velioniui pavasarį darė operaciją, operacija pavyko, paskui daktarų buvo siųstas į Zakopaną atsigausti, tenai peršalo ir apsirgo. Į Varšavą atvežė jau be žado. Paliko našlę, Varšavos operos primadoną ir trijų metų dukterį Birutę.

Nepatrauktas tiesos.

Pereitame Kataliko" numerįj paminėjome, kad dumos atstovas Bulota patraukęs tiesos "Šaltinio" redaktorių už šmeižimus. Bet "Šaltinis" 36 numeris štai ką rašo tame dalyke: "Pasklydusi laikraščiuose "pimeivių" paleista žinia, buk atstovas Bulota padavęs "Šaltinio" redakciją teisman, yra neteisinga. Redakcija apie tai nieko nežino, o pagaliaus p. Bulota neturi už ką jį teisman šaukti."

"Money talks", arba pinigas turi balsą, skamba amerikonišė patarlė, tuo tarpu milžiniškos didumos visuomenės palaikomas pinigas yra taip silpnas, kad jis netik kad neturi jokio balso, bet net negali nei sušvapėti.

Kam šiais laikais nepatinka mokėstis ir uždarbis, tasai tegu rinkimais balsuoja už Wilsoną. Paskui gali dirbti dienoje už 75 centus — rašo vienas lenkų dienraštis. Ir duok Dieve, kad žmonės tuomet galėtų uždirbti dar tuos 75c. dienoje! Musų nuomone, kad jei Wilson būtų išrinktas prezidentu, būtų laikai aršesni už Clevelando laikus.

Klausia mus skaitytojai, kiek elektorių šiemet turi gauti kandidatas ir prezidentas, kad galėtum jam laimėti? Tai gi atsakome trumpai: Iš viso elektorių yra tiek, kiek yra viso kongresmanų ir federalinių senatorių, kurių viso esama 531. O kadangi kandidatas privalas turėti absoliutišką didumą, tai reikiška pusė to skaitliaus ir vieną, todėl laimėjimui reikalinga ne mažiau 266 elektorių.

Anglijoje išeinantis gydytojų laikraštis rašo, kad rukaiems mažiausiai esąs vodingas cigaretas. Po ilgu tyrinėjimų susekta, kad daugiausiai savyj nikotino (nuodų) turis cigaras.

BAISŪS PRANAŠAVIMAI 1913 METAIS.

Sulyg populerinio pranašavimo žinomos Madame de Thebes 1913 metais Francija atgausianti išnaujo savo didybę Europoje. Francuzams toksai gražus pranašavimas labai patinkas ir jie tos moters žodžiams tiki, kadangi nekurię jos pranašavimai, kaip tai mirtis dviejų valdovų 1910 metais, teisingai išsipildė.

Pastaraisiais laikais toji pranašė nupasakojus apie Vokietijos valstybės nuopulimą ir Austrijos puikų pražydėjimą.

"Vokietija — de Thebes sako — kris savo loenos ambicijos ir išdidumo auka. Rusija su savo sostine — Peterburgu — pasmerkti išnykti. Austrija gi Rusijos lėšomis pasidarys galinga".

Priešai tą Francijos pranašę Vokietija stato savo loeną pranašą, Augustą Buslerį iš Hamburgo, "privatinį mokslininką", kaip jis pats save vadina. Jisai spėja, kad 1913 metais busias išristas Vokietijos parlamentas, busiai suminti ir kalėjiman uždaryti socialdemokratų vadai, be to Vokietijos armijoje prasidėsia jų pradžimai. Toliau tasai "pranašas" tvirtina, kad svetimos viešpatystės, pasinaudamos tais Vokietijoje judėjimais, savo kariuomenes sutrauksiančios ant Vokietijos sienų. Tas viskas atsitiks 1913 metais. Italija pasiūlėsiantis iš trisantarvės, dalis Italijos kariuomenės drauge su Francijos armija pasileisianti prieš Vokietiją, antroji-gi dalis atsikusianti prieš Austriją. Danija leisianti Anglijos armijai išlipti ant savo teritorijos ir iš ten anglai nutrauksiantis į siaurinę Vokietiją. Vienatiniu kaizerio Vilhelmo sandraugu paliksias dabartinis Austrijos imperatorius Pranas Juozas, bet Austrijos armija liks susilpninta, nes anos dalis bus pasiūsta į Balkanus, kur tuo tarpu užgimsias sukilimas. Antroji armijos dalis turėsianti sugauti pietų sieną nuo italų užpuolimo.

Pirmutinis nelaukiamas ir sensacijinis atsitikimas busias tas, kad liksianti visiška ingalėta Vokietijos armija ant Francijos sienos. Ant jurių gi susivienijusieji Francijos ir Anglijos karo laivynai sunaikysianti galutinai Vokietijos karo laivyną.

Svarbiausias Vokietijos tvirtoves apšaudys "dreadnoughtai" ir anas užims priešininkai. To viso pasekmės bus tas, kad rytiniai ir vakariniai prusai teksianti Rusijai...

Italija pastumėsianti savo sienas link Tryesto, pietinės Vokietijos valstybės aplaikysia išnaujo nepriklausomybę, o Alzacija ir Lotaringija podraug su Reno kairiuoju kraštu, su provincija Hessen ir Frankfurtu, Hamburgu, Bremenu ir Lubeku pateksia Francijai. Hannoverą pasisavi-

sianti Anglija. Meklemburg apturėsianti savistovybę, bet lygiai su pajuriu turėsianti mokėstis mokėti Rusijai. Prusams paliksianti tik viena provincija Brandenburg, o gal dar ir Saksijos dalis.

Ciesorius Wilhelmus paliksias Prusų karalius.

Francijoje po tokiam laimingam karui seksiančios radikalės atmainos, kurios atnešiančios jai moralį atgimimą.

Kiti "pranašai" užgina tokius pranašavimus ir stato visai kitokius koroskopus.

Anglijos astrologas Weild išveda kaizeriui Welhelmui per visą metų eilę laimingą viešpatavimą.

Gi vėl vienas vokietys iš Hannovero tvirtina, kad Francija visiška nupulsianti ir Vokietijos vėluva atsidersianti plevesuoti net lig Biskajaus intakai.

Dar vienas amerikonišis astrologas skelbia baisius atsitikimus del Anglijos. Jis sako — Indijoje užgimsia dideli prieš anglus sukilimai ir kol Anglija sušpės tenai apsidirbti, bus intraukta karan su viena galinga viešpatyste. Tasai karas jį taip nusilpnis, kad ji privalės pasiduoti visokioms jai pasiulytom išlygoms.

Francija ir Anglija laukia netik politinės perversmės, bet dar ir geologinės nepalaimos. Pakraštines abiejų tų šalių provincijas užliesiančios jūrės, žusia milijonai žmonių. Tuo gi pačiu laiku daugumas Europos šalių kovos su revoliucijomis, karais, epidemijomis ir kitokiais nelaimingais atsitikimais ir apsirėikimais. Europoje imsias viešpatauti toks skurdas, kad Amerika bus priversta jai savo javus gabenti, kad tik sumažinus skurdą. Visoks pažangumas išnyks, juo labiau, kad 3/4 Europos gyventojų pražus".

SV. JONO DIENA FRANCIOJE.

Francijoje, panašiai kaip ir kitose krikščioniškose šalyse, užsilaiškė stabmeldiškas pobudis švesti vasaros pradžią birželio 24 dieną.

Nudien, kas tiesa, tu švenčių su apejomis pasiliko tik vieni pėdsakiai ir pačiame Paryžiuje jau to viso nesimato, kas pirm 200—300 metų buvo daroma. Tuomet paprotys reikalavdav, idant iškilmybėse dalyvautų ir karalius ir patsai užkurtų tą tradicijinę šv. Jono ugnį.

Senovės užrašai ir kronikos liudija, kad nuo Liudoviko XI ligi Liudovikui XIV (nuo 1461 m. ligi 1715 m.) visi karaliai laužo uždėgime pildę priedermes. Laužai buvo sutaisomi ant pleciaus priešai Hotel de Ville. Užsilaiškė indomus šv. Jono iškilmybių protokolais viešpataujant Karolui IX 1573 metais, ty, vieneriais metais vėliau po žinomai šv. Baltramiejaus nakčiai. Ant pleciaus inkasta 60 pėdų augstas stulpas, visas apkarstytas sausomis šakomis ir apkaišytas žolynais. Bet svarbiausia atrakcija, kuri sutraukdavo minias žiūrėtojų, prie pat viršūnės stulpo budavo užkabinamas mašas su 24 gyvomis katė-

mis, parengtomis sudeginti. Tasai barbariškas paprotys, kurio paėjimas ligišiol neišaiškintas, šventai budavo užlaikomas. Kačių pristatytajumi ant šv. Jono laužo visuomet budavo Sekvanos pakraščių komisoriaus. 1573 metais tasai komisorius "didesniam karaliaus džiaugsmui" prie 24 tradicijinių kačių pridėjo dar gyvą lapę, kurią jam kur tai teko sugauti. Iš tos priežasties ant pleciaus susirinko tokios didelės žmonių minios, kad 500 šiaulių kaip tik galėjo tas minias tvarkyti.

Miesto vyresnybė, šventadieniai apsitaisius, laikydam rankose geltonas vaškines žvakes, stovėjo aplink laužą, kuomet pribuvo karalius su dvarėnais. Pirklių atstovas padavė jam balną vaškine žvake, dailiai aksumu ir blizgučiais papuoštą. Karalius, nieko nelaukdamas, pakurė laužą, liepsnos akimirkoj apsiatė visą stulpą lig pat viršūni ir netrukus liepsnojantis stulpas su didžiausiuoju trenksmu nuvirto. Oras prisipildė minių pašėlusiu reksmu ir degančių katinų smarve. Gi visas laikas griėžė muzika. Sudegus laužui Karolius IX sykiu su dvarėnais sugrįžo į rumus, kur buvo parengtas banketas, o likusioji ant pleciaus minia išnešiojo saujomis laužo pelesnus, kurie sulyg tuomlaiknio supratimo, turėję but stebuklingi, apsaugojanti anų savininkus nuo ligų ir kitokių nelaimių.

Kačių deginimo paprotis tesesis ligi 1654 metų, kuomet karalius Liudovikas XIV, tuomet dar 16 metų jaunikaitis, uždegęs paskutiniu sykiu laužą su katėmis, uždraudė ateityj rengti tokias iškilmybes. Nuo to laiko šv. Jono iškilmybės prarado savo blizgęsi; karalius ir anas atsilankydavo vis rečiau, o 1715 m. tos iškilmybės galutinai visai panaikinta.

Šiais laikais Paryžiuje jau tik vieni vaikai degina šiaudų rūšilius, bet provincijose, kur visokios tradicijos visuomet ilgai užlaikomos, šv. Jono laužų deginimas dar palaikoma senobiniu būdu.

MOKSLEIVIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Chicagos "Aušros" sveitinėje, ties Halsted gat. ant Bridgeporto, rugs. 28 ir 29, atlaikė savo suvažiavimą lietuviai moksleiviai, neprišėdėjusieji prie Lietuvių R. K. Moks. Susivienijimo.

Atminė.

Indomu žinoti, koki galėjo but priežastis pastarųjų potvinių? — Kiek aš suprantu, turėjo atsirasti ant žemės per daug vandens.

Mokykloje.

Viena mokinioja, norėdama kuoaikščiausiai perstatyti savo mokiniamas bausmės reikšmę, koki patiko Nabuchodonozora, sako: — Penkerius metus maitinosi tik žole kaip karvė. O mažas Vladukas jai pertraukia: — O ar jis naskui davė pieuo?

Nepaprasta darbininku demonstracija.

Ejime dalyvauja 20.000 darbininkų

Laukiama generalio straiko.

Lawrence, Mass., rugs. 29 d. Čionai išnaujo sustrai kavo 12.000 darbininkų, dirbančių vietinėse audinių siūsių ir šiandie svarbesnėmis miesto gatvėmis surengė demonstracijinį ėjimą, kokio čionai dar nebuvo matyta.

Ėjimas turėjo demonstracijinį pobūdį. Tas surengta pagerbimui dviejų buvusio žemio straiko aukų, ty. Onos Lopizzo ir Jono Rama, kurie riaušių metu ant gatvių nužudyta, o taipgi simpatijos išreiškimui areštuotam darbininkui vadam, Etтору ir Giovannitti, kurie laikomi kalėjime ir kurių byla šiomis dienomis prasidėjo. Jie kaltinami už Lopizzo nužudymą ir darbininkų kurstymą, bet kiek yra žinoma, jie yra nekalti. Tik kapitalistai užsispyrę juos bausti.

Pramatoma generalis strai kas.

Lawrence policija pramato, kad darbininkai apskelbsią generalį straiką, todėl ją apėmus nepaprasta baimė — nes su darbininkais negalima per daug krėsti špūsus. "Industrial Workers" sąjungos viršininkai pasiuntę į visus darbininkų biurus telegramus, kad visi darbininkai per 24 valandas susilaikytų nuo darbo. Tuomi norima padaryti augščiau minėtiems kaliniams užuojautą. Ar tas strai kas invyks, tuo tarpu nėra žinoma, vienok darbininkų apsiėjimas liudija, kad tas gali invykti.

Demonstracinis ėjimas.

Ėjime dalyvavo daugiau 20 tukstančių darbininkų. Prasidėjo nuo geležinkelio stoties, kur vietiniai darbininkai iškilmingai sutiko 700 darbininkų, atkeliavusių iš Bostono. Po trumpam pasikalbėjimui nuspręsta visiems stoti eilėse ir eiti gatvėmis, pirmiausiai Essex, o paskui Lawrence. Tai svarbiausios miesto gatvės. Tam ėjimui darbininkai nebuvo gavę policijos leidimo.

NEUŽMIRSKITE LIETUVOS RYTŲ!

Lietuvos rytais mes vadiname lietuvių, gyvenančių pirmą-pirmiausiai Vilniaus gubern., ypač Vilniaus ir Lydos apskrityse. Bet Vilniaus gubernija dar ne visi tie Lietuvos rytai, kurie yra nutautimo pavojuje: nutautimo liga senai jau yra persimetusi ir į Kauno guberniją ir apėmusi gana didelius plotus, labiausiai ten, kame Vilniaus gubernija susiduria su Kauno gubernija. Vydžių apylinkės Ežerėnų apskrityje daugiau dar yra apmirusios, negu jų kaimynai Vilniaus gubernijoje, Švenčionių apskrityje. Ašmenos, Lydos ir Vilniaus apskritis Vilniaus gubernijoje ir Ežerėnų apskritis Kauno gubernijoje ir yra tie Lietuvos rytai, kuriems graso pats didžiausias pavojus ir kuriais mes turime daugiausiai rūpintis ir visomis išgalėmis stengties išlaikyti, o kas duosis, ir atgauti Lietuvai. Kauno gubernijos tautinamosios, geriau sakant, lenkinamosios vietos

Susitikimas su policija.

Kuomet policija išgirdo apie ėjimą, 25 policiantai atsistojo skersai Essex gatvė, arti Lawrence gat. Pirmosios darbininkų eilės, pamatę policiantus, susimaišė ir ėmė kriksti, bet paskiau ėjusi darbininkai pirmasių savo eiles pastūnėjo priekyn ir policiantai turėjo nuo kelio pasitraukti. Bet jie gražumu visgi nenorėjo šalintis. Imta su darbininkais pešties, bet kraujo praliejimo nebūta. Taip rašo vieni angliški laikraščiai. Bet kiti liudija štai ką: Kovoje su policija pasinaudota peiliais, lazdomis, akmenimis ir revolveriais. Du policiantai subadyta peiliais, vienas smarkiai apdaužytas ir keliolika darbininkų policiantų revolveriais sužeista. Esama liudininkų, kad policija pirmiausiai į darbininkus ėmus šaudyti.

Kaip ten nebūtų, bet šitai atsitikimui yra kalta policija. Kam jai reikėjo kliudyti darbininkų ėjimui? Kam reikalinga jai turėti toki keista ambicija, kad be jos žinios darbininkai sutaisę ėjimą? Aišku, kad pati policija darbininkus provokuoja, o paskui pasirodanti nekalta.

Po viskam policija areštavus kelis darbininkų vadus, bet greitai ir vėl paleidžius.

Antrasis ėjimas po pietų.

Po pietų darbininkai surengė antrą ėjimą didžiulėmis miesto gatvėmis. Ėjime dalyvavo taip pat keliolika tukstančių darbininkų. Ėjimą vedė nekoksai Carlo Tresca iš Pittsburgo. Ėjimas buvo pasukęs į kapines, kur palaidota pereito strai ko aukos, tačiau paskui nuspręsta išsiskirstyti.

Pasakojama, kad Lawrence, Mass. darbininkai su demonstracijomis eisį į Salem, Mass.

Laukiama nepaprastų atsitikimų.

yra tuo geresnėse sąlygose, kaip Vilniaus gubernija, kad dar nėra taip, kaip ši, lenkininkų atakuojamos. Panašiose sąlygose, kaip Ežerėnų apskr., Vilniaus gubernijoje yra Trakų apskritis. Tų dviejų apskričių gerokai jau aplenkintų pirmiau, dabar lenkybės platintojai taip smarkiai dar neatakuoja, nes 1) tose dviejose apskrityse, ypač Trakų, lietuviai jau atkutę ir pastiprėję, 2) skersai kelio į jas, kaip koks slenkstis, guli Lydos ir Vilniaus apskritis, per kuriedvi negalima peržengti. Lietuviai, tiesa, čia yra priblokšti, bet dar nemirę. Paėjus toliau, jie gali atsigauti ir atsidurti "karžygių" užpakalyje. Dėlto dabar Lydos ir Vilniaus apskrityse susikoncentravo pati smarkioji kova ir didi ant lietuvių užsiuolimai. Priblokštus reikia ir pribaugti. Čia yra lietuvių avanpostas, čia kovos linija, o Kauno gubernijos Ežerėnų, Kauno po truputį ir Ukmergės apskritis yra, galima sakyti, lenkų tik žvalgomos.

Lenkų dabar yra didžiau si užduotis ir svarbiausi darbas surišti Vilnių su Varšava. Pats Vilnius ir artimosios jo apylinkės jau žymiai sulenkintos, bet tarp Vilniaus ir Lenkijos šmėkšio lietuviai ir lietuvių žemės. Reikia, kad to daugiau nebūtų; reikia, kad tarp Vilniaus ir Varšvos būtų viena lenkų tauta; o kitaip to nepadarysi, kaip tik lietuvius sulenkines, nes lietuvių neišvairys į Sibirą, ar kur kitur: nėra tam galės Padarius pirmąjį darbą, galima bus žengti toliau. Kelias į juras. Nuo Vilniaus netoli Kaunas, o nuo Kauno tik žingsnis per Žemaičius į Palangą, jau išanksto vadina ma "jedyne polskie uzdrozowisko".

Mums to lenkų žygio į juras per mūsų galvas reikėtų nekuomet neužmiršti. Tas žygis lenkų idealas, o mūsų gyvybės klausimas. Pirmasis slenkstis, per kurį lenkams reikia peržengti, einant prie sąjaujamojo sieno, yra, kaip mafome, anie dvi Vilniaus gubernijos apskriti. Peržengę per jį, "karžygiai" galėtų žengti toliau žingsnį. Mes, netekę tų vietų, netektume dalies mūsų gyvybės, kaip lietuvių. Musų, kaip tautos norinčios dar būti, o ne pasirengusios mirti, kaip tautos bundančios ir atsigau nančios, vyriausias ir didžiausias uždavinys yra išlaikyti savo rankose pirmutinę poziciją, neindavus priešui.

Tas uždavinys turi būti visos tautos uždavinys, jai gu tauta nori būti gyva. Musų tautos avanpostą, kad ir apdaužyta, mes turime ne tik išlaikyti, bet dar taip jį sustiprinti, kad priešas jo niekaip nebeįveiktų. Išivaizdinkime sau, kad mes esame palikti patys sau vieni, kad niekas ir mūsų reikalus nesikiša, kad patys vieni turime savimi rūpintis, patys vieni ginties. Priešai užpuola mūsų kraštą. Ar mes neitume jo ginti? Juk negalėtumės ir galvos padėti savo kraštą-tėvynę begindami.

Priešas ir dabar yra, ir priešas didžiausias, kurs tykvoja ne tik kraštą užgrobti, bet ir mus pačius praryti. Ginties reikia. Priešas tas, nebaudosi jokiais įrankiais, nesidrovi vartoti melo, šmeižimo, kvailinimo, nesidrovi pakelti nei muštynių bažnyčioje.

Perekime per Lydos ir Vilniaus apskričių parapijas ir ką ten pamatysime. Visur gyvena tie patys žmonės. Daugybė jų, galima sakyti dauguma, tebemoka lietuvių kalbą, daugelis ir namie ją tebevartoja, bet tiktai namie, savo tarpe, o viešai bijosi pasirodyti. Ir nenuostabu. Žmonėms artimiausioje ir priemiamiausioje vietoje, bažnyčioje, iš senovės lietuvių kalbos nėra. Ji ten niekinama, dar ir pagoniška vadinama. Žmogus, nuėjęs į bažnyčią, neišgirs savo kalba nei giesmių, nei pamokslų, nei katekizacijos. Pačių poterių jis priverstas yra mokyties lenkiškai. Nuo cis į dvarą — tas pat, jei ne bjauriau: ir ten žmogų niekina del kalbos, vadina "litviaku", chamu ir tt. Žmogus, del kalbos visų niekinamas, visų ujamas, pats pradeda jos gėdyties. Sve

timo, nepažįstamo žmogaus ietuviškai prakalbintas, vilniškis manšis užgautas, manosi niekinamas. Jam rolosi, kad "nepažįstamas: delto tik jį lietuviškai prakalbina, jog" mano jį kitai nemokant. Tāt vilniškis. lietuviškai kalbinamas, retas teatsakys lietuviškai, nors pats namie ir lietuviškai kalbėtų.

Be kalbos neapykantos vilniškiui lietuviui lenkų agitatoriai po dvarus ir bažnyčias inkalba ir pačios Lietuvos vardo neapykantą, ir visko, kas lietuvių ir lietuviška. Pasakys žmogui: "juk tu pats lietuviškai kalbi, tai kam tu eimi prieš lietuvius ir prieš lietuvių kalbą". Atsakys tau: "tai kas, kad aš lietuviškai kalbu, bet aš už Litvą nestoju, aš Litvos nenoriu". Jam inkalbėjo ir jis intikėjo, kad lietuviškai tegalima esą tik išsibarti, išsikolioti gerai, o į bažnyčią nuėjus Dievui pasimelsti, reikią "švelnios" lenkų kalbos. Kad pačiam lietuvių kalba nėra miela, tuo labiau toks stengiasi vaikus išmokyti lenkiškų poterių ir lenkiško rašto, kad bent vaikų nebevadintų "litviakais". Visi tie prietariai, kvailinimai ir šmeižimai gali laikyties tik tol, kol žmonės tebėra tamsūs. Ir tiesa taip yra, kame daugiau žmonės nutautinti, kame daugiau lenkybė išsiplatinusi, ten ir tamsybė didesnė. Musų priešas toks, kad bijosi šviesos. Jis stengiasi apgobti žmonės melo ir tamsybės raiščiu, kad paskiau, nugobęs, galėtų pamatyti visus taip reiginčius ir taip manančius, kaip jis kad nori.

Musų ginklas tam priešui apsiginti pats matomas — tai ginklas šviesos ir kultūros. Galvų dėti, su tuo priešu kovojant, mums nereikia — dabar ne ta gadydė, bet reikia darbo, atsidėjimo, ištvermės. Darbo reikia ne jeib kokio, bet organizuoto ir nuosaikaus. Reikia išblaškyti lenkininkų skleidžiamus prietarus, melus ir šmeižimus apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą; reikia induoti žmonėms į ranką lietuvišką elementorių, lietuvišką maldaknygę ir šiaip jau lietuvišką knygą. Reikia, kad Lietuvos rytai rūpėtų visiems lietuviams, ar tai būtų Suvalkų gubernijos žmogus, ar Kauno, ar augštaitis ir žemaitis — visiems, o ne vieniems patiems rytiečiams. Dabar rytiečių švietimo darbą dirba tik viena, plačiau žinoma, istaiga — tai kun. Tumo fondas rytiečiams šviesti. Kol kitų kelių ir istaigų nėra, reikia bent tą fondą remti, kuo galint: kas pinigų, kas knyga, kas kitu ku. Be to, visuose suvažiavimuose, vietuose susirinkimuose ir draugijose reikėtų svarstyti, tarties, kaip geriau rytiečių švietimo, švietimo ir palaikymo darbą dirbus. Tiesa, daug yra Lietuvoje darbų ir reikalų, kurių negalima apiešti, bet šis yra vienas visų didžiausių ir viusių svarbiausių. Matome, kaip yra Rodunioje, Nočioje, Giedraičiuose, ir kitur Vilniaus gubernijoje. Galvokime, dirbkime! Pavojus didelis — Hannibal ad portas!

L. N.

"V."

Kad toliaus palaikius Amerikoje gerbuvi ir ka apsaugojus Suvienytų Valstijų Konstitucija, balsuote 5 d. lapkričio 1912 me uose už William Howard Taft ant prezidento, o už James Schoolcraft Sherman ant vice-prezidento.

STUDENTŲ SKAIČIUS MAŽĖJA.

Jau keliais pastaraisiais metais pastebiamą, kad skaičius studentų Rusijos universitetuose žymiai mažėja. Ypač žymiai sumažėjo skaičius, norinčių šiemet įstoti universitetuosna ir apskritai aukštosios mokyklosna.

Nesenai Peterburgo universitete buvo 12,000 studentų, dabar gi beliko tik 8,000. Šiemet buvo 2.100 vakansijų. Priėmimo laikas jau pasibaigė, o pasirodo, kad paduota tik apie 1.000 meldimų. Vadinasi, pusė vakansijų liks neužimtų.

Beveik tas pats ir Maskvos universitete. Ten, tiesa, jau mažiau liks liuosų vietų, nes vakansijų yra 2.150, o meldimų paduota 1.800. Charkovė 2.000 vakansijų, o meldimų paduota tik 5.000. Bet užvis žymiai sumažino įstojančių skaičius Odesos universitetas. Šiemet ten paduota vos 87 meldimai. Apskritai Odesos universitetą lankančių skaičius kasmet vis žemyn puola. 1910 m. jame buvo 3,066 studentai, 1912 metais liko tik 1.700 stud. Kasmet pirmiau ten įstodavo beveik po 1000 naujų stud., pernai įstojo jau tik 500, o šiemet — 87. Kaip matyt, skaitlinės žymiai krinta žemyn.

Toks apsirėškimas pastebiamas ne tik universitetuose, bet ir specialėse aukštosiose mokyklose, ir ten įstojančių skaičius mažėja nors ir ne taip smarkiai, kaip universitetuose.

Priešasčių tokio studentų skaičiaus puolimo, be abėjų, reikia ieškoti dabartinė mokyklos varžymų sistemoj. Tame universitete, kuris labiausia buvo pripaustas, kuriame daugiausia veikė juodašimčių gaujos ir ant kurio nuolatos karojo saualiai universitetų šeimyninkaujanti geležinė policijos ranka, butent, Odesos universitete — studentų mažiausia beliko. Už visų aukščiausias iš visų atžvilgių pirmiau skaitėsi Maskvos universitetas, bet išgalėjęs Kasso ir tą geriausią mokyklą išgriovė, išgijęs iš jos geriausius profesorius. Išgriovus universitetą, ir studentų skaičius sumažėjo. Dabar tasai pats Kasso jau pradeda griauti ir Peterburgo univers. Iš ten jau pašalinti geriausi juristai — Pergamentas, Tugan-Baranovskis, Petražickis. Į jų vietą siunčiam Kijevo ar Odesos profesoriai, kurie kaip rašo rusų laikraščiai, parašė disertacijas mažiau "nuli" vertės ir kaip profesionalai užtai netinkami... Ir visur, ką tik nepalietė švietimo ministerio ranka, ten viskas vysta apšvietimas ten gesta. Odesos ir Peterburgo universitetai šiemet knoaškiausiai priparodo dabartinės švietimo sistemos ne tik netinkumą, bet ir pragaštinumą.

Indomų Dalykėliai.

Moterių teisės senovėje.

Sekančios teisės, kaslink pačios užsilaikymo, buvo senovėje išduotos indų moterims-pačioms. Ši ištrauka paimta iš Halhedo vertimo "Code of Gentoo Laws", išleisto 1781 met. — "Jei vyras iškeliauja, likusi namuose pati negali užsiimti nei jokiais žaislėmis, negali pasirodyti kokiose nors publiškose žaislėse nei perstatymuose, neturi teisės juoktis, nei puošti gražiomis arba rėdytis gražiais drabužiais, neturi teisės žiurėti į šokančius, negali klausytis muzikos, neturi teisės sėsties prie lango, nei joti, nei kuo nors save užganėdinti, bet turi būti namuose tvirtai užsidariusi ir užrėmusi duris, ir neturi teisės ką nors gaudaus suvalgyti, arba išsijuodinti akis akių tepalais, ir neturi teisės žiurėti į veidrodį; ji turi saugotis, kuomet vyras ne namie, užsiimti kokia nors jai patinkančia tarnysta. Moteries priderystė yra, kuomet vyras numiršta, susideginti gyvai drauge su vyro lavonu ir tt." Tai tiek apie moterų teisės senovėje.

Sulaikymas apkalbu.

Vienos indionų gentės moteris, kad susilaikyti nuo kalbos, prisipila į burnas vandens ir taip sėdi. Mūsų moteris prisipila burnas arbatos ir šimtą syk labiausiai plepa kaip neprisipylusios.

Kaip nekurie priima mielus svečius.

Vakarų-rytinėje Tartarijos provincijoje, Carazane, sako d-ras Heyden, gyven-tojai turi pobūdį užmušti naktje gražiai išrodanti, jiems patinkanti sveičiateivi, ne todėl, kad užsiganėdinti žudymu, arba kad suvalgyti jo kūną, bet kad tokio malonaus svečio dušia amžinai pasilikty su jais gyventi.

Indų krikštiniimo žodžiai.

Indų kunigas laike krikščio kalba tokius žodžius: — "Kudikėli, tu išvydai šį pasaulį verkdamas, kuomet visi aplink tave šypsojosi. Stengkis taip pragyventi, kad palikdamas šį pasaulį šypsojumei, kuomet visi aplink tave raudos".

Moteris Chinijoje.

Chinas su savo pačia nekuomet nepasirodo gatvėje drauge, ranka už rankos, arba net šale vienas kito; patį, jai gu nori vaikščioti "drauge" su savo vyru, turi sekti paskui jį kokias varnasn tolimo; taip pat daryti ir Amerikos indionų moteris. Draugiškuose susijimuose vyrai ir moteris sėdi prie atskirų stalų atskiruose kambariuose ir atsilanko tik tarp savęs. Kitietai lyčiai atėivis nekuomet neperstatoma, taipgi ir moteris nekuomet nekalba su kokiuo vyru, jei bent su labai artimu. Chinijoje moteris skaitoma nežymiu, menkos vertės daiktu. Ji namuose visados skaitoma tarnaitės vietoje, nei jokiu būdu negalinti manytis lygi vyru. Ji tokiame patidėjime jaučiasi sau tinkamoje vietoje ir pilnai užganėdinta ir linksma.

Chinams yra nesuprantamas ir stebėtinas dalykas, kaip Europos moteris gali lygintiesi su vyrais; jie iš to nemažai piktinasi. Ginčuose, jai gu neranda išėjimo, jie paprastai taip sako: "Gal tas gerai Melican vyrams; chiniečiui ne" — pakrato galva. Nuo laiko Europinių moterų pasirodymo Chinijoje, tulos chinietės ėmė interesuotis jų lygybėmis, del to pas chinus atsirado priežodis: "Pavojingiausiai dalykai, ką galima į Chiniją pargabenti, tai — svetimšalė moteris ir parakas".

Chinų dievas buvo paduotas teisman.

Viename chiniskame kriminaliniame teisme atsibuvo neapsakomai svarbi byla, nes vienas chinas didžponis patraukė teisman dievą. Didžiunui, mat, susirgo mylimiausias vaikas, del ko jis tulam dievui sudėjo gausias dovanas ir aukas, su išlyga, kad pasveiks vaikas. Bet viskas buvo veltui; vaikas numirė. Tuojaus po tam tėvas padavė dievą teisman už sutarties sulaužymą. Byla sąžiningai pernagrinėta. Apkaltintąjį dievą atgabenta teisman. Skundėjas paliudijo, kad jis viską išpildė, ko dievo prisakomai (ritualas) reikalavo išmeldimui jo pagelbos, tačiau, ar tai del apsilėjdimo, ar visiškios negalės, dievas sutarties iš savo pusės neįpildė. Žinoma, "dievas" negalėjo išsiteisinti, todėl apkaltinimas ir bausmė ant jo krito. Teismas pasmerkė jį už tai ant visados prašalinti iš tos apielinkės.

Lošimas iš pirštų.

Chinai taip pagedusiai įsimylėję ir lošimą, kad, kaip nekartą sužinota, pralošiusis visus savo pinigus ant galo stato pralošimui savo pirštus. Laike lošimo ant stalo jie laikosi indą karštinamo sesanumo aliejaus ir mažą aštrų kirvuką. Kada kuris išlaimi, paima pralaimėjusio ranką ir nukerta vieną pirštą. Galas piršto nukrinta, o pralaimėtojas ranką umai inkiša į karštą aliejų, kuris sulaiko kraują ir aptraukia žaizdą. Toki operacija, sako, pralaimėjusį neatgrasina nuo tolesnio lošimo.

Koki chinų prisieka?

Idaho valstijos, Silver City mieste, distrikto teisme buvo teisiamas chinus už užmušimą savo tautiečio, prie ko buvo chinai liudininkai. Chinai prisiekė surlyg savo šalies budo. Prisieka toji buvo toki: pjjauta gaidžiui galvą, sumušta puodas, parašyta ant geltonos poperos prisiekos žodžiai, ta opera sudeginta, dumai nulekia į viršų ir, žinoma, sudegintos prisiekos dvasia, surlyg chinų nuomonės, atsiduria su dumais danguje. Iš abiejų pusių buvo po penkis liudininkus, taigi 10 vištų nukirsta galvas, sumušta 10 puodų ir tt. Tokios vištos išmetama laukan, kaip visai netinkamos valgyti. Tečiau vienas netikėlis amerikėnas jas visas susirinko ir visai savaitei turėjo gerų kepsnių.

STANISLAW PRZYBYSZEWSKI.

SNIEGAS.

DRAMA 4-SE VEIKMESE.

VERTĖ VINCAS AKELAITIS.

(Tasa).

Tadas. Aš staciau kryzių ant savo praeties.

Bronė. Kokia gi buvo tavo praetis?

Tadas. Praetis... O, turtinga ir baisiai liudna praetis!

Bronė. Ištisa eilė kentėjimų ir skausmų, visas pragaras vidurinės kovos, prieštaravimo, puolimo, nusiminimo, nekentimo savęs ir viso svieto...

Bronė. Ar tu mylėjai kada nors?

Tadas. Ar aš žinau, ar tai buvo meilė? Gal buti, man tiktai rodėsi, kad aš myliu. Aš nenoriu daryti išvadžiojimus tame, kas tai yra meilė, o kas ne-meilė, bet man rodosi, kad kiekvienoj meilėj turi buti pasididžiavimas, galingas pasitikėjimas savimi ir tuomi, ką myli, o tokį pasitikėjimą aš pajutau pirmą kartą tiktai su tavimi.

Bronė (glamonėdamą jį). Buk atvirus, Tadu. Siandie mudu su Kaziu daug kalbėjome apie Jievą.

Tadas (nustebęs, išlengvo susiraukęs). Apie Jievą?

Bronė. Taip, apie Jievą. Delko tai mano ponas taip susiraukė?

Tadas. Nieko, aš tiktai atsiminiau, kad jau pirmomis savaitėmis po vestuvių, tu norėjai pasigirti jai mūsų laime, o aš nieko daugiau nenoriu, kaip tik gyventi su tavimi vien su tavim, nes laimė meilėje nepaprastai jautri, ir jai gali užkenkti kiekvienas mažmožis.

Bronė (su išgąsčiu). Kokis?

Tadas. Tankiausia aplinkybės, pagimdamos svetimo žmogaus. Tu juk žinai, kad Jieva labai persimainė... Tylus ir liudnas Kazys, — kaip tu teisingai sakai, — daro švelnų, malonų įspūdį, kaip rudens saulė, ji gi panaši į vulkaną, tik iš pažiūros užgesusi, iš kurio kas minuta gali išsiveržti ugnis.

Bronė. Iškur tu ją taip gerai žinai?

Tadas. Iškur? Tu juk žinai, kad aš su ja nekartą susitikdavau. Ji užinteresavo mane, panašiai, kaip Kazį dar neseniai užinteruodavo kokis nors nepažįstamas paveikslas ar svetimžemės gamtos tvarinys, gyvunas ar augalas.

Bronė (išsigandusi). Tada! Tada!

Tadas (nustebęs). Na, kas mano mažute, kas?

Bronė. Matai, aš girdėjau, kad meilė silpsta, jaigu žmonės nuolatos gyvena drauge, kad jiems reikia laiko nuo laiko atsiskirti ir kiekvienam gyventi saviškai, idant laipsniškai naujinti meilę ir sutikti vienas kitą dar su didesniu patraukimu... Nežinau, iš kur man atėjo į galvą šita mintis, bet aš norėčiau, kad tu dabar išvažiuotum į medžioklę, aplankytum kaimynus... na, o vėl-gi aš negalėčiau sėdėti išties dieną viena, laukdama tavęs... (Prasiskleidžia sunki portjera, vedanti į šoninį kambarį, ir tarpduryje pasirodo Jieva. Žiuri, mirtinai nublankus, su gilaus liudnumo išvaizda, į Tada ir Bronę, kurie sėdi, užsigrįžę ir kakalį ir nemato jos).

Bronė. Ką gi, ar tiesą kalbu, Tada? Sakyk gi, kad taip?

Tadas. Bet, miela mažute, iš kur tau į galvą atėjo tokia mintis?... Ar gi gali žmogus, po išties šeimyninio, gyvenimo metu, mylėti moterį daugiau, negu aš tavę ilgiuosi.

Bronė. Tada, tavo laiška, tavo mieli, brangūs laiška... Ir šis paskutinis, tokis puikus, aš jį dar iki šiol nešioju ant krutinės. (Išima laiška iš po gorseto ir karštai bučiuoja jį).

Jieva (valandėlei pasitraukia už gretimo kambario portjeros, atskiriančios inspektų rumą nuo busto, ir neramiai vaikščioja po kambarį. Stai-ga pasigirsta kalba). Girdžiu balsus kambaryje; jūsų divonai per daug minkšti, kad galėtumėt išgirsti mano žingsnius.

Tadas (pašoka). Kas tai? kas tai?

Jieva. Galima įeiti?

Bronė. Tada, kas tau? (Atidžiai žiuri į jį ir eina prie durių). Na, eikš gi, eikš, Jieva. Ak, kaip nudžiugs Tadas... (Prasiskleidžia portjeras. Tadas žiuri tarsi iš miegų atšikėjęs. Įeina Jieva ir tuomi pat laiku nusileidžia uždanga).

VEIKMĖ II.

Tas pats kambaris. Žiemos dienos prietamsta. Už langą blizga sniegas, kambaryje kurenasi kakalys. Scena nekuri laiką tuščia, paskui įeina Tadas ir Jieva.

Jieva (priebėga prie kakalio ir šildosi rankas). O, kaip man šalta, kaip šalta! Man rodėsi, kad šale jus aš atšilsiu...

Tadas. Tu niekur neatšilsi.

Jieva. Ką? Aš tik delto atvažiauvau, kad šale jus laimės atšilti savo širdi...

Tadas (ironiškai). Norint ją atšildyti, reikia pirma ją turėti.

Jieva (įsėdama). Ta-ai?

Tadas. Taip... bet paliksime tą, pagalios. Laike mūsų pasivaikščiojimo per tais tris valandas, mudu,

rodosi, jau pakaktinai prikalbėjova vienas kitam komplimentų; gal but, pradėsimė kalbėti ką kitą.

Jieva. Pradėk tu... tiktai pirmiau užžiebė žiburi... čia tamsu, liudna prie tos nuobodžios kakalio ugnies... Minkšti divonai, portjeros... Ha... ha... tai pavojinga, sukelia neramybę, baime... (Užsi-mąsčiusi dairosi aplinkui) Tu pats taisei šitą bustą?

Tadas. Pats.

Jieva. Pilnai suprastamas tą, ką darai?

Tadas. Pilnai.

Jieva. O tu žinai, kad tavo bustas yra gryna kopija manojo?

Tadas. Žinau.

Jieva. Delko gi tu tą padarei?

Tadas. Idant išbandyti savo spėkas, persitikrinti, kad aš jau ramus, užmiršau, numalsinau savyje tą baisiąją šmeklą.

Jieva (juokdamosi). Ir delto tu taip pat pačabinai dirbamajam kambariui mano nutapytą paveikslą, kurį aš tau padovanuoju?

Tadas. Tu buvai mano dirbamajame kambariuj?

Jieva. Ištisa naktį pirm tavo parvažiavimo.

Tadas. Ir ką gi tu ten veikei?

Jieva. Ką veikiau? Buvau laiminga delei to, kad tu mane myli ir ilgiesi manęs.

Tadas. Šį kartą tu skaudžiai klysti.

Jieva. Ne, ne, aš neklystu. Tavo dirbamasis kambarys panašus greičiau į šventyklą, kurioje tu ištisas valandas atsitrauki nuo savo laimės, nuo savo šilto kampelio, nuo karolinių Bronės lupučiu, idant kankinti ten savo širdį ir ilgėtis to, kas suteikia tau tokį stebėtiną pasigerėjimą, idant trokšti to, kas geismu uždega tavo kraują. O! trokšti, ilgėtis, ilgėtis...

Tadas. Ko?

Jieva. To, kas sukelia tavyje nepasotinamą troškulį ir skausmus. Tu sutvertas kovai, tu kadatai svajojai buti vadovu, sutverti naują svieta. Apsistoti vien delto, kad tarp lavonų ir griuvėsių nusimauti nuo galvos kaupoką ir nubraukti prakaitą nuo savo kaktos... Ne tau tylus kampeliai, minkšti divonai, patraukianti kakaliai. Tas butų gerai tavo broliui, kurio siela jau perdegė.

Tadas (žiuri į ją rimtai). Pirmiausiai pasakyk man, ko tu atvažiauai? Tikiuosi, tu neturi pikto tikslu griauti dviejų žmonių laimę, ir tame žmogaus kuriam tu jau vos neprazūdei gyvenimo.

Jieva (sausai juokdamosi). Vos jau... Kaip gaila, kad aš tavę taip greitai paleidau iš savo rankų.

Tadas. Tu manęs pati nepalaidai, aš pats ištrūkau.

Jieva (užsimąsčiusi, nejudėdama žiuri į ugnį). Taip, tas tiesa. Aš stebėjau iš tavo spėkų ir tuomet tiktai tavę pamylėjau...

Tadas (ironiškai juokdamasis). Žinau jau, žinau. Bet palauk; tu man vis neduodi pabaigti. Atsakyk gi, pagalios, ir mano klausimą: ko tu atvažiauai?

Jieva. Tai tu nežinai, kad Bronė priverstinai mane prašinėjo? Kad net griebėsi nekalto melo, norėdama parsitraukti mane čion: ji rašė man, kad serga.

Tadas. Tau nereikėjo čion važiuoti.

Jieva (nuostabiai). Delko? Juk tu nuolatos šaukei mane, nuolatos ilgėjaisi manęs!

Tadas. Aš ilgėjaisi? Šaukiau tavę? Aš visiškai jau tavę užmiršau.

Jieva (liudnai). Tu nepamiršai manęs. Visi tavo namai pripildyti manim. Vos tiktai peržengiau tavo namų slenkstį, pajutau, kad tai yra mano namai, kad aš čion neapribotai viešpatauju, kad aš viena čia užpildau savim viską...

Tadas. Ha... ha... Tu manai apie busto ištaisymą. Na, tai aš tau pasakysiu, kad tyčiomis stengiausi kopijuoti tavo kambarius, delto, matai, kad pavyzdin, jaigu girtuoklis atsipratiną save nu degtinės ir nori persitikrinti, ar jau ištikro jis atprato, tai laikas nuo laiko jis išgeria vieną kitą stikluoką. Jaigu tada neapsireiškia noras išgerti visą bonką, tai tas yra ženklus, kad jis pasiiluosavo iš savo papratimo pančių. Supranti? Aš tyčia ištaisau viską taip, kad tas primintų tavę...

Jieva (piktai). Ir nežiurint to...

Tadas. Ir nežiurint to aš niekad apie tavę nemislinau, net ir sapnuot tavęs nesapnavau.

Jieva (mesdama malkas į ugnį, nuduodama negirdinti to, kas jai kalbama). Prikentėjau, tu, nabagėli. Tavo sieloje turėjo virti baisi kova ir betvarkė. Turėti visa reikalinga laimei, buti turtingu, viską gauti, kas tik ateina į galvą ir prie to viso turėti dar pačią, kuri myli ir taria pats myli... Bet ar ištikroje tu ją myli? Gal buti, tu tiktai nuisai kovoje ir kančiose ir dabar, vienai valandėlei, tarpe griuvėsių ir lavonų nušimovei karo kaupoką ir šluostai prakaituotą veidą?

Tadas (pajuokdamas). Kadatai man patikdavo tavo pasakos, dabar gi jau jos man nieko nėraishia.

Jieva (neatkreipdama atidžios į jo žodžius). Tu laimingas tik delto, kad gali išsėti žaliausiame klonyje, idant paskui visu smarkumu griauti kalnus... (Vėl užsimąsčiusi atsigrįžta į kakalį). Ak, kaip

Tadas. Klausyk, Jieva, tu turi apleisti mano namus. Nežaisime dasiprotėjimais ir pusiaužodžiais. Tu žinai, kaip aš tavę mylėjau. Sniegas, bal-tas, minkštas sniegas užklojo visus atminimus, ir skausmus, ir kovą, ir kančias, o jaigu snie-gas sutirps...

Jieva. Na, tai kas bus?

Tadas. Bus blogai.

Jieva. Kam?

Tadas. Tau, man, o pirmiausiai Bronėi.

Jieva (trindama kaktą). Bronėi, Bronėi. O, kaip aš ją labai myliu... (Po pertraukai). Bronė bus labai nelaiminga...

Tadas (prieina prie jos ir atsisėda šale). Klausyk, tik-tai gerai klausyk ir pasistengk suprasti tą, ką aš tau pasakysiu. Tu turi paprotį nuduoti nieko negirdi, bet dabar laikas su tuo liautis, nes tas žaislas ne vietoje.

Jieva (šalta). Klausau ir pasistengsiu suprasti.

Tadas. Prisipažįsiu tau atvirai, kad aš esu sujudintas ir neramus, pasakysiu daugiau — tankiai aš maščiau apie tavę, ilgėjaisi tų skausmų, kuriuos tu man suteikdavai, tų kančių, kurias pergyvenau šale tavęs, bet dabar palik mane ramybė. Aš myliu Bronę ir su ja pasiliksiu.

Jieva. Jaigu tu pasiliksi, tai užkankinsi ją. Žaidos tavo širdyje vėl atsivėrė; tu, kaip peteliškė, lėki į ugnį; nuo tos valandos, kada tu išgirdai mano balsą už tos uždangos, išsyk subyrėjo kortų namelis, kurį tu pastatei tokia sunkeny-be ir kantrybe ir įvardinai jį savo laime. (Ironiškai). Ha... ha... mane neapgausi. Tau ankš-ta šiame tyliame, šiltame kampelyje. Tavyje viskas veržiasi laukti užrakčius, užkariauti svieta! Tu paskutinis iš tos didžiosios prakil-niosios Konkvistadorių giminės, kuriems pri-truko vietos kurčiame užkampyje, vadinama-me Europa.

Tadas (susierzinęs). Labai esu dėkingas tau už tuos svietus, kuriuos galiu įgyti, išpjovęs kokiatai nekaltą, kvailą avinų bandą.

Jieva. Tai ne tas. Reikia išpradžių jurą numalšinti, kal-nus perkasti, reikia pergyventi visas kančias ir visas linksmybes, kad akims atsivertų tas naujas svietas; o jaigu tokis Konkvistadorius netyčiomis užsisot pėda ant kokiosiai gėlės — ką tas reiškia. (Išvalios, kaipir tin-giai). Kas iš to, jei bus iškirstas kad ir pato-giausias miškas, idant savo regėjimos troškulį užganėdinti nauju, dar nežinomu stebuklu...

Tadas. Na, kas gi toliau... toliau...

Jieva. Toliau... toliau... (Stai-ga juokiasi). Ha... ha... kaip nuolatos verda tavyje pašėlęs, karštas Konkvistadorio kraujas. (Žiuri į jį ir tėsia, tarsi nusilpus). Reikia išpradžių jurą numalšinti, kalnus perkasti, geležine pėda suminti kokią-nors gėlę...

Tadas (grąsiai). Tu manai Bronę?

Jieva (tyli, žarsto kačerga ugnį ir meta daugiau mal-ky).

Tadas (slaptinai). Bronę?

Jieva (ramiai). Tu atminei. (Pertrauka, laike kurios sujudęs Tadas vaikščioja po kambarį).

Tadas (prieina prie jos). Jieva, prašau tavęs, meldžiu, palik mus ramybė.

Jieva. Bet juk tu jau neturėsi ramybės.

Tadas. Aš žinau, žinau, bet užtai ją turės Bronė.

Jieva. Matai, Tada, tu jau nematai to viso, kas aplink tavę dedasi. Ar gi tu nematei, kaip sekioja ji tavę neramiu žvilgsniu, kaip jos išsiganą akis, tarsi inbailintos kregždutės, apsistodavo ant manęs ir ant tavęs... Ak, aš labai myliu ją... Ar gi tu nematei, kaip ją apimdavo tas nena-turalis sujudimas, kaip ji nuolatos kreipėsi į Kazį, tarsi norėdama ieškoti jo pagalbos... (Per-trauka; Tadas visą laiką vaikščioja išilgai kam-bari).

Tadas. Hm... Tai tu manai, jog aš esu sutvertas tam, kad užkariauti naujus svietus. Delko?

Jieva. Kad gyventi gražiai ir buti prakilnum.

Tadas. O jaigu nemoku užkariauti?

Jieva. Tai galima žuti kovoje; ir tai yra prakilnu.

Tadas. O jaigu tas viskas tik veltus kankinimasis, be-tikslis naikinimas savęs ir visa ko aplinkui?

Jieva. Ir tas prakilnu. Žmogus, kuris kremtasi ir ne-riauja, kankinasi ir kotai trokšta, nors jis ir niekad nepasiekty tikslo, — prakilnu.

Tadas. O jaigu jis trokšta tiktai tylos, ramybės, tylaus kampelio, šiltos vietelės?

Jieva. Tai tas, Kaziu.

Tadas. O man?

Jieva (žiuri į jį ilgą žvilgsniu ir šypsosi). Tau? — Aš — tiktai aš — aš viena.

Tadas (atsistoja prieš ją; suspaustu balsu). Delko, del-ko gi tada, kada aš viską dėjuo po tavo kojo-mis, kada su tavim ir tau pasidėkojant aš ga-lėjau užkariauti naujus svietus, apie kuriuos tu dabar kalbi, — delko gi tada tu atstumda-vai mane, atstumdavi nuo savęs?

Jieva. Delto, kad tu nemokejai tapti mano valdovu.

Tadas. O dabar?

Jieva. Dabar aš myliu tavę, myliu už tai, kad tu norė-jai mane pamiršti, norėjai persilaužti, delto, kad tiktai galingi moka savyje perlaužti. Aš myliu tavę visa savo sielvarte ir bijausi, kad tu nepanorėsi buti manuoju.

(Toliaus bus).

"Kataliko" Agentai.

LEWISTON, ME. Box 36. Kazys Vilaniskis.

CHICAGO, ILL. A. K. Bočkus, 1318 So. 49 Ct. F. A. Golubickis, 1412 — 49 th Av.

CHICAGO, ILL. Jonas Budreckis, 4535 Hermitage Av. M. Andruskevicius, 1621 N. Ashland Av. Dom. Venckus, 3222 Auburn Av. Jos. Brankis, 3327 Lowe Av. Jos. Kulis, 8255 S. Halsted St. "Aušros" Draugijos Skaitykla, 8149 So. Halsted St.

CHICAGO, ILL. Jonas Viseckis, 8132 Vincennes Rt. Jėna Dabulskis, 262 So. Morgan St. Vinc. Linka, 1834 Blair Ave.

GRAND RAPIDS, MICH. V. Stasevičius, 1351 Hamilton St. Jonas Brazaitis, 581 Broadway St.

TORONTO, CANADA. F. A. Čapas, 246 Bellwood Ave. BROOKTON, MASS.

R. P. Meškinius, 35 Arthur St. John Ramanauskas, 135 Jamec St.

SO. OMAHA, NEBB. P. Versacki, 261 So. 33rd St.

CLEVELAND, OHIO. P. Szukis, 2115 St. Clair Av.

CAMBRIDGE, MASS. P. B. Rikėvičius, 877 Cambridge St.

RUMFORD, MAINE. Jonas Kalvelis, 222 Pine St.

ST CHARLES, ILL. S. Kiela, 575 W. 6th St.

WORCHESTER, MASS. M. Paltanavičius, 15 Millbury St.

SWOYERS, PA. G. K. Antanaitis, P. O. Box 22.

BROOKLYN, N. Y. Sabast. Valantinas, 370 Humboldt St. J. V. Lutkauskas, 120 Grand St.

SCANTON, PA. J. Petrikis, 1514 Ross Av. J. Digrys, 1213 Philo St.

FOREST CITY, PA. J. Daikas, P. O. Box 453.

PLYMOUJH, PA. St. Peteliunas, 345 R. River St.

DU BOIS, PA. V. J. Kizelis, 401 So. Av.

WATERBURY, CONN. I. Cl. Kazemėkas, 735 Bank St.

WORCHESTER, MASS. J. Vierašius, 107 S. Harding St. M. Paltanavičius, 15 Millbury St.

ROCHESTER, N. Y. A. Kasparas, 19 Stoke St. Jos. Riekis, 781 Clifford Av.

ROCKFORD, ILL. Chas. Miklas, 1405 So. Main St.

KENOSHA, WIS. M. A. Petrauskas, 415 Middle St.

NEW HAVEN, CONN. Kaz. Makarevičius, 255 Wallace St.

YOUNGSTOWN, OHIO. J. P. Sabaliauskas, 28 Murdock St.

WILKES-BARRE, PA. Kaz. Kučinskis, 141 Park Av. A. Šekėvičius, 601 New Grant St. W. Adomins, 34 Logan St. J. Kučinskis, 238 Slocum Av.

PITTSBURG, PA. J. A. Ignotas, 46 So — 22 St.

LOS ANGELES, CAL. P. V. Mankus, 319 Germain Bldg.

J. Naujokaitis, 45 Planet St., Commercial Rd. East, LONDON ENGLAND.

Keliantieji Agentai M. K. Vilkėvičius, Jos Kulis.

MELROSE PARK, ILL. J. Zimantius, Box 432.

KELIAUJANTIS AGENTAS NAUJO-JO ANGLIJOJE IR APJELINKIJE, 80 BOSTON, MASS. Paul P. Mikalauskas, 243 W. 42 St.

KUR GALIMA GAUTI "KATALIKŲ" PAVIE-NAIS NUMERIAIS.

LAWENCE, MASS. A. F. Svirta, 31 Union St. A. Ramanauskis, 99 1/2 Oak St.

LOWELL, MASS. I. Stakeliunas, 69 Charles St.

NEW HAVEN, CONN. Kaz. Makarevičius, 255 Wallace St. J. J. Vaitkevičius, 49 Walnut St.

BROOKTON, MASS. B. P. Miszkis Co., 25 Arthu St. J. Masteka, 135 Ames St.

BROOKLYN, N. Y. A. Plachocky, 87 Grand St. Juozapas Ambraszewus, 120 Grand St.

SO. BOSTON, MASS. Z. Gendrolis, 224 Arheras St.

CHICAGO, ILL. M. J. Tansavičius, 670 W. 18 St. P. A. Kaitis, 1637 N. Ashland Av.

W. Pulman 4178, arba 659 W. P.

Lietuviška Registruota AKUSERĖ

ELEON. S. SUTKUVIENĖ

339 Kensington Ave.

Kensington, Ill.

Leveskio Prekybos ir Kalbu

Dieninė ir Vakarinė Mokykla.

1. Pradinis (Priešgimnazinis) Kursas.

2. Prekybos Kursas pagal Amer. planą.

3. Prekybos Kursas pagal Rusijos planą (dėl manančių, kad Lietuva).

Kalbos: Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška (pagal šv. ir Lenkų).

Dėl smulkesnių šinių kreipis ypatingai arba per laiška šiuom atbrais.

G. J. LEVESKIS, (Vedėjas Mokyklon)

3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. J. L. ABT
Pasekmiausiasis gydo visokias vyriskas, moteriskas ir vaikų ligas.
VALANDOS:
Nuo 8 iki 9:30 ryte, nuo 4 iki 5 po pietų ir nuo 6:30 iki 7:30 vakare. Nedėliomis nuo 8 iki 10 ryte.

J. H. OLSON
AKU ir karštų vandeniu šildymo prietaisų vedimas ir įstaisymas.
4012 State Street
Tel. Oakland 1441

DR. J. KULIS
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Illinois.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12:30 vakare.
Nedėl. nuo 9 iki 12 po pietų; nuo 6 iki 8 vakar.

Russian - American Line
Plaukiojanti reguliariškai tarpe Meksikos ir Amerikos be sustojimo jokia tarpiniam porte.
Nauji dubeltarviai sparnai laivai.
CZAR, KURSK, RUSSIA ir Rotterdamų eina 8 dienas, ir Libavą 11 dienų \$31.00 III klasa \$33.00 \$45.00 II klasa \$50.00 \$60.00 I klasa \$70.00
Kursk - Spalis 5, 1912
Russian - Spalis 19, 1912
Czar - Lapkr. 2, 1912
Del smulkesnių žinių kreiptis prie mūsų agentų arba prie pačių parstatytojų.
A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.
A. E. JOHNSON & CO., 155 West Kinzie St., Chicago, Ill.

GARY INDIANA.
Puikiai vieta užėjusios dėl lietuvių, ir kurie atraukia 15 kitų miestų suteikiu reikalingiausius rodis ir patarimus konkurencijai norintiems pirkti preptes, kaip tai: lotus arba namus, prašom pirma pasirodinti su žanin, nes esmu seniausias gyventojas iš lietuvių ir lozininkas savo namo

FRANCISZKUS JONAITIS
Užlaikau sultis skanų alų, kvepencius Havanos cigarus, seną skanę degtinę, net ir iš seno krajaus. Turiu puikius svietainius del balių, del visokių mitingų ir susijimų.

FRANK JONAITIS
1109 Madison St., Gary, Ind.
Telefonas 1817

URRA VISI PAS
Juozapą Ridiką
3253 Illinois St. kerte 33 g.
Sžaltas Alus, gardi Arielka, kvepenti Havanos Cigarai. Turiu didelę salę del mitingų, veselijų ir tt.
TELEPHONE YARDS 2716

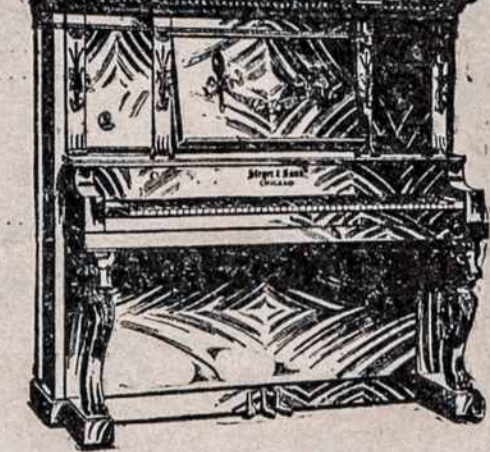
Uranium Steamship Company
Reguliariška Pasazierinė Linija tarp NEW YORK ir ROTTERDAM
Geriausi Laivai - Rūmtingi kambariai
Marconi bevielė stotis - Geras Valais

Uranium Steamship Company
13 Broadway, New York
J. V. Zinner & Co., 140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
Arba pas mus agentus kurie randasi visur Suvienytose Valietijose.

John Cochinsky LAWYER
Lietuvys Advokatas
69 W. Washington St., Room 1610 CHICAGO
Atlieku visokias teisinius reikalus atskaniai, ypatingai susiziedimo ir kitus. Užsima vedimu visokių civilisų ir kriminalisų bylų. Tarpai perisruu abstraktus ir padibu visokiąs popierius ir dokumentus pardavimo ir pirkimo samų, lotų, biznių ir tt. Lietuviai, kurie turite koį legaliką reikali, atsiadkite pas tautietį. Ofiso val. nuo 9 ryto iki 5 po pietų.
Gyvenamasis: 2316 W. 23rd Pl., Chicago, Ill.
Gyvenimo val. nuo 7 iki 9 vakaro.

"Steger'io Ideja Pijanų Pardavinejimui".

Pamatine permaina geru Pijanų Pardavinejimu.

Szitas naujas planas - "Steger'io Ideja" - bus priimtas tukstančiu pijanų pirkėjų. Jeigu syki jums išaiksinsime apie tai, jus busite labai užinteresuoti.

Per "Steger'io Ideja" jus gausite geriausią progą ir didžiausį užganedimimą ant jūsų pinigų.

KAIP INGYTI ATSAKANTI PIJANA?

Yra labai daug mažos vertės instrumentų, portat labai lengva kiekvienam, apurt eksperto, padaryti klaidą. Todėl nėra prieštasties, kad jūs negalite gauti geriausią pijaną, už kainą kurią jūs norite mokėti.

Per "Steger'io Ideja" jus galėsite pamatyti skirtingus pijanų ir persitiktinti su atsargumu kuris iš jų, kurinuos jūs žurejote, ataei jums užganedinančius rezultatus gerume ir dailume, muzikalisko pasilinkiminimo, o podraug ir ilgą taravimą.

Ištirkite "Steger'io Ideja Pardavinejimu Pijanų" jeigu jus esate užinteresuoti pirkime Pijano.

Spręsk pats sau, nepirk pijaną be apsarvystymo, ką ta nepaprasta "Steger'io Ideja" jums reiskia ir ką jums gali padaryti.

Mes pavartoime tą planą vien del to, kad per ilgą laiką teikti geriausią užganedimimą mūsų pirkėjui, ir suprantamas dalykas geriausia užganedimimą mums paties.

Steger & Sons Pijanai ir Naturališki Pats-Grifinanti Pijanai yra atsižymėję savo puikiu tonu geru subudavojimu ir dailiu darbu.

Mes jaučiames, kad nel joks pardavejas negali kalbėti tiek daug apie mūsų pijaną, kad užganedintus pirkėjas. Nel joks konkansas nebūtu galėjęs davest mus į tokią saka biznio ir nebūtu padarę Steger & Sons fabrikus didžiausius ant pasaulio.

ISPILDYK ŽEMIAUS PADETĄ KUPONA.

Yra tai svarbu kad jus žinotumete visas smulkmenas apie viršminėtą pardavinejimo propozicija. Pristatys jums atsakanį instrumenta, o tas suteiks jums amžiną muzikaliską pasilinkiminimą ir užganedimimą.

Nėra nieko paslaptingo. Tai yra aiškus paprastas planas. Išeikite kuponą ir prisijokite mums.

Form for Steger & Sons Piano Mfg. Co. coupon with fields for name, address, and city.

Steger & Sons Pijanai yra žinomi visur kaip švelnaus tono ir atsakančio subudavojimo.

Steger & Sons
ESTABLISHED 1879
Piano Manufacturing Company
STEGER BUILDING
N. W. Corner Wabash Ave. and Jackson Blvd.

Taupyk šiandien, Turėsi rytoj. Pradėk šį vakarą.
Mes esame arti jūsų gyvenimo ir laikone atidara subatvakariais nuo 6 iki 8 valandai.
INDUSTRIAL SAVINGS BANK
2007 Blue Island Ave.
Saugu, paranku ir tinkama. 22 metal kaip gyvuojame.

Vienatinė Lietuviška Aptieka ant Bridgeporto
F. A. POSZKAUS
3121 S. Morgan St., kerte 31mo Pl.
CHICAGO, ILL., Tel. Yards 695

Užlaiko visokias geriausias gyduoles krajavies ir užrubežines, kvepalus ir grandancius muilus. Taip pat savo laboratorijoj išdirbame geriausias gyduoles nuo nuospaudų (corns), nuo kosulio, proskas nuo galvos ir pilvo skaudėjimo, nuo kojų sūtimo Trejanką ir daug kitokių. Lietuviai visokiam reikale kreiptis į lietuviską aptieką, atsilankykite ar per rastą patarnausime sanžiniskai ir maloniai.

Vyrai Išgydomi į 5 Dienas

VARICOCELE, HYDROCELE (Be pellio ir skausmo)
As noru išgydyti kiekvieną vyrą kenčiantį nuo Varicoceles, Strikturos, Užkrečiamų Kraujo Nuodų, Nerviškos Negales, Hydroceles ar ypatingų vyrų ligų.

Tas išvadas pasilinkimas yra atviras visiems, kurie praleido didelę sumas pinigų ant daktarų ir gydytojų be jokios naudės ir mano noru yra parodęti žmonas, kurie buvo gydomi per tuziną ar daugiau daktarų be jokios pasekmes, kad as varčiuoju vienintelį būdą, kuriuomi tikrai ir ant visada išgydan.

Ateik į mano ofisą ir pasitarkite su manim draugiki. Kalbu visose kalbose. Tamsta gausi geriausią patarimą ir pasinaudos iš mano 15 metiaino patyrimo kaip specialisto vyriskų ligų. As tamstai parodysiu kaip būti išgydomu.

Tikrai išgydau Skilvio, Plaučių, Kepenų ir Inkstų nesveikatumus (Nemokėk už neišgydytą - Neišgydo, nemokėk)

Slaptos VYRU LIGOS
Pradžutys Vyriskumas, Ligos Kepenų ir Inkstų, Nerviška negalis, Šlapinimas, Pradžutys plaučių, Nuovargis, Kraujo užnuodijimas, Šlapimo bėgimas.
Plaučiai
Dusulys, Bronchitis, Kvepalimo ligos, išgydomos, visaiskai mano vėliausia metoda.

Roda Dovanai.
Vyrų ir Moterų Ligių
Specialistas
Kaibu Lietuviškai.

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO
Valandos: 8 ryto iki 8 vak. Nedėliomis, 8 ryto iki 4 po pietų.

DĖ-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS "SAULE"

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE, KURIS IŠEINA DU KARTU ANT NEDELIOS

Išleina kas utarninkas ir petnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUCIA:
AMERIKOJ (metams \$2.50)
EUROPOJ (Rosijoje ir Lietuvoj \$3.50, Anglijoj ir Škotijoje 15 š. Prusuose 15 m.)

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkaukas & Co.
520-522 W. South All., Mahanoy City, Pa.

Daktaras S. Wissig
IS SENO ERKJAUS.
Su geriausia pasekme gydo visokias kroniskas ligas vyrų ir moterų, kad ir užsienėjusias. Jei kiti jus neisgydė nuokit pas ja o jis jums apžiurės ir pasistengs pagelbėti.
Dr. Wissig duos geriausius vaistus iš savo aptiekos.
Pirma ruda dovani.
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryte.
1759 West 18 Str., Corner Wood Str.

KUR BEGI FILIPAI?
Ugi pas VITKAUSKĄ į lietuviską karčema. Kągi ten jauči brolyti? Tai tu to dar nežinojoi ka visi jau senai žino. Kad jis yra geras vyras ir pagelbsti žmogų visose rodose.
Jei turi provą kortę, jis duos rodą, kad niekad nepraloši, jei nesukalbi angliškai, jis bus tau geras vertėjas. O alus tai sianuos, nes yra iš Kauno pagarbentas, stiklai milžiniški, na jeigu netiki tai einam išsitraukti po skuneri į persitiktinim.
K. VITKAUSKAS
838 E. 14th Street CHICAGO HEIGHTS, ILL. Tel. 636R.

GEORGE HAZARD PLUMBERIS
Suveda gazą, suras ir tt. Visus užkalbinimus greitai atlieka ir savo darbą gvarantuoja.
3252 Emerald Avenue Chicago, Ill.
Telephone Yards 4527.

DR. RICHTER'S Pain Expeller
Dr. Richter's galingos externališkos gyduoles privaletu rasti kiekvienoje šeimynoje
Išnaikina skaudėjimą nuo Reumatizmo, Kraujo Sukrekejimo, Stenų Degimą, Strendieglis ir Neuralgijos.
Skubiai palengvina žaizdas, štyvumą ir muskulas. Slubumą ir pažeidimą. Išgydo nuo šalčio ir kripo ir skaudėjimą kaklo. Trukdo nuo kraujo sukepimą ir nuo uždegimą plaučių. Išgydo galvos skaudėjimą it dautų gelimą. Gepamirškite gauti teisingas gyduoles upbėčėtita su pečetim pokliuose.
25c ir 50c. už butelį.
F. Ad. Richter & Co. American House
74-80 Washington St. New York.

The American Life Insurance Company of Illinois.
Po priežiura Valstijos rando \$100,000.00
sudėta Illinois Valstybos kasoje.
Visoki apsaugojimo gyvasties paliudijimai išduodami.
COMMERCIAL NATIONAL BANK BLDG.
72 West Adams St., kamps Clark gat.
NETURI NIEKUR FILIJU.

Worthman & Steinbach ARCHITEKTAI
1859 W. Chicago Ave. Telefonas Seely 3029
6235 So. Halsted St. Telefonas Normal 2617
CHICAGO, ILLINOIS

ENTIRELY NEW NEBO CIGARETTES
CORK TIP
YPATINGI CIGARETAI
TURKIRKO SUMAISYMO
TINKA VISIEMS RUKYTOJAMS
DOMUS SATINO
NUOSTEBUMAI
PAUKSCIAI IR KVIETKOS KIEKVIENAM BAKSELYJ
NEBO Cigarettes.
5c. už 10
PARDUODAMI PAS VISUS PARDAVEJUS.
PABANDYK BAKSELĮ IR PERSITIKRINK PATS.
Satinu panašiai ir gėles padaro puikias pažalves.
P. LORILLARD CO.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA DRAPANU KRAUTUVE ANT BRIDGEPORTO
Jonas Budrikas
Savininkas
3252-54 So. Morgan St. Chicago, Ill.
Telephone Yards 6685
Užlaiko krautuve vyriskų aprėdalu, skrybelių, čevyrykų ir batų, del moterų, vyrų ir vaikų, taip ir vyriskų siutų. Tabakų ir cigaretes išsiunčiame visose dalyse Amerikos.
Duodame tikietus prie pirkinių. Po išpirkimui už \$15 tavoro, mes duosime už 50c tavoro dykai.
Išsiunčiame drabužius ir į kitus miestus.

Delko turi nešiot seną ropę
kad gali pirkti naują Gold Filled pauksuotą ant 20 metų gvarantuotą Elgin Laikrodėlį už \$15.00
Lenciugėlių, laketu, žiedų, spilkų, kolonikų šukų ir tt. Yra daug gatunkių iš ko pasiskirti.
P. K. BRUCHAS
3246 S. Morgan St. CHICAGO, ILL.

Jusų Namuose
visados turėtų rasti zopostos geresnės degtinės, kaip del priėmimo savo pažystamų arba draugų ir del apisaugojimo nuo ligų kiekvienas gydytojas velija Handmesome Bourbon. Riebus, skanus, švelnus. Labai tinkanti ariekla šeimynom. Pasimkit butelį namo šendie. Gaunamas visuos geresniuos saliuonos ir pas:
National Wine & Liquor Co.
2927-29 Archer Ave. Chicago, Ill.

Kaledu dovana, kuri turi vertę per visą metų
Aprupinkit savo namą su
Elektros Sviesa

THE COSMOPOLITAN ELECTRIC CO. suteikia šviesą tukstančiams namų ir tukstančių arklių pajiegos fabrikams perdėm visą pietvakarinę dalį Chicago.
Jus galite turėti jusų namą, arba šapą pritaistytą su šviesa arba pajiega arba abiem, pagal jusų pačių supratimą už mažą mokesį pridėtą prie miterio bilos.
Pasiųsti Postcardę, ateti arba telefonuoti pas: THE COSMOPOLITAN Electric Co. pakaks.
Adresas:
General Contract Agent
General Offices, (Peoples Gas Bldg)
122 So. Michigan Blvd.
Phones: { Randolph 3341
{ Autom. 64612
Katalikas naudoja Cosmopolitan Elektrią del šviesos ir pajiegos.
J. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Psaugojam nuo Ugnies
Pranešame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkš kad mūsų ofise randasi geriausias ir didžiausias kompanijos del apsaugojimo nuo ugnies (Fire Insurance), namus, biznius ir rakandus. Jusų namas, ar biznis ar brangus naminiai rakandai dar neapsaugoti nuo ugnies, tai ateiit pas mus. Tuomet nebijosite gaisro, nes sudėgus gausite už jnos savo pinigūs.
J. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St. Chicago, Ill.

OFFICIAL PUBLICATION.

Annual Statement of the Alleman Insurance Company of Pittsburgh, in the State of Pennsylvania on the 31st day of December, 1911, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

Table with financial data for Alleman Insurance Company, including sections for CAPITAL, INCOME, DISBURSEMENTS, LEDGER ASSETS, NON-LEDGER ASSETS, DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED, LIABILITIES, BUSINESS IN ILLINOIS, and Notary Public Eugene L. Ellison.

OFFICIAL PUBLICATION.

Annual Statement of The American Insurance Company of Newark in the State of New Jersey on the 31st day of December, 1911, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

Table with financial data for The American Insurance Company, including sections for CAPITAL, INCOME, DISBURSEMENTS, LEDGER ASSETS, NON-LEDGER ASSETS, DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED, LIABILITIES, BUSINESS IN ILLINOIS, and Notary Public W. Stehneyer.

OFFICIAL PUBLICATION.

Annual Statement of The American Drugists Insurance Company of Cincinnati in the State of Ohio on the 31st day of December, 1911, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

Table with financial data for The American Drugists Insurance Company, including sections for CAPITAL, INCOME, DISBURSEMENTS, LEDGER ASSETS, NON-LEDGER ASSETS, DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED, LIABILITIES, BUSINESS IN ILLINOIS, and Notary Public Chas. H. Avery.

Išgydysiu Jus in 5d. NUO PASLAP-tingu LIGU.

Advertisement for Western Medical Institute featuring a portrait of a man and text describing medical services and location in Chicago.

W. POLCYN MASON CONTRACTOR

Advertisement for W. Polcyn, Mason Contractor, located at 2613 W. 20th St., Chicago, Illinois.

C. J. KILL kontraktorius

Advertisement for C. J. Kill, contractor, located at 824 West 35th Street, Chicago, Ill.

Church of the Holy Spirit BELLS

Advertisement for Pirmos Klesos Karčema (First Klesos Restaurant) located at 936 W. 33rd St., Chicago.

DR. A. LEONARDAS JUŠKA

Advertisement for Dr. A. Leonardas Juška, a physician, located at 1740 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Advertisement for Jonas Kučinskas, located at 238 Slocum Ave., Kingston, Pa.

Bell Telephone Dickinson 3757 W.

Dr. Stankaus Gydykla.

Text describing the services of Dr. Stankaus Gydykla, mentioning various medical treatments and the location at Dickinson 3757 W.

DARO VISOKIAS OPERACIJAS.

Text describing high-quality surgical operations performed at the clinic, including treatments for various ailments.

TUKSTANČIAI PADEKAVONIŲ UŽ IŠGYDYMĄ.

Text expressing gratitude from patients who have recovered after treatment at the clinic.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D. 1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Text providing contact information for Dr. Ignatius Stankus, including his address in Philadelphia and office location.

50,000 KNYGU

Advertisement for a collection of 50,000 books, including titles like 'Dykai del Vyrų' and 'Dykai del Vyrų Vertes Ira \$10.00 Koznam Vyrų Ligoniu'.

Additional text for the book advertisement, including publisher information and contact details.

OFFICIAL PUBLICATION.

Annual Statement of The Alliance Insurance Company of Philadelphia, in the State of Pennsylvania on the 31st day of December, 1911, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

Table with financial data for The Alliance Insurance Company, including sections for CAPITAL, INCOME, DISBURSEMENTS, LEDGER ASSETS, NON-LEDGER ASSETS, DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED, LIABILITIES, BUSINESS IN ILLINOIS, and Notary Public Eugene L. Ellison.

OFFICIAL PUBLICATION.

Annual Statement of The American Central Insurance Company of St. Louis in the State of Missouri on the 31st day of December, 1911, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

Table with financial data for The American Central Insurance Company, including sections for CAPITAL, INCOME, DISBURSEMENTS, LEDGER ASSETS, NON-LEDGER ASSETS, DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED, LIABILITIES, BUSINESS IN ILLINOIS, and Notary Public W. A. Hodgett.

ADMN. STRAČIJA LIET. TEATR. ČIAUGYSTES PO PRIEGLAUBA AV. MARTINO.
 Petr. Andrejauskas, Pirm., 918 - 33rd St.
 Stan. Stonevicius, Vice-prez., 3200 Auburn Ave.
 Ant. Kasparas, Prot. Rašt., 3416 Auburn Ave.
 Dom. Kadzicki, Fin. Rašt., 1900 W. 17th St.
 Mart. Kadzicki, Išidininkas, 3118 W. 20th St.
REZISIERIUS TEATRŲ,
 Martinus Z. Kadzickas, 3244 S. Morgan St.

ADMINISTRACIJA DR. STES 8V. STANISLOVO V. IR K. JUOZ. KLIMAS, PIRMSĖDIS, 4527 Marshfield Ave.
 Mot. Raudis Pagarbininkas, 4521 S. Marshfield Ave.
 Paulius P. Baltušis, Prot. Rašt., 3249 S. Morgan St.
 Jurgis Brazdukas, Fin. Rašt., 4530 S. Wood St.
 Kazimieras Stulga, Kasierius, 4513 S. Wood St.

ADMINISTRACIJA D. L. K. VY. TAUTO POLITIŠKO KLUBO. VILKE-BARRE, PA.
 J. Laukis, Pirminkas, 425 S. Grant St.
 J. Azis, Pagarbininkas, 130 Stanton St.
 K. Kadzickas, Fin. Rašt., 141 Park Ave.
 P. Acevičius, Rašt. Prot., 58 Sheridan St.
 J. Rokus, Kasierius, 128 S. Meade St.
 J. Anstas, Glob. Kasos, 159 Reese St.
 J. Grimalis, Maršalka, 31 Tockery St.

KLUBAS LIETUVOS KUNIG. MINDAUGIC.
 J. V. Zacharevičius, Prez., 917 - 33rd St.
 Martinus Kadzickis, Sekr., 3244 S. Morgan St.
 J. M. Tananevičius, Kasierius, 3244 S. Morgan St.
 Kun. M. Kraučukas, Kaplonas, 32nd Pl. and Auburn Av.

ADMINISTRACIJA DR. STES 8V. JUOZAP. A. D. S.M.
 Juozapas Palandauskas, Prez., 3234 Illinois Ct.
 Ant. Petrolas, Vice-Prezidentas, 4341 S. Hermitage Ave.
 Juozapas Palekas, Prot. Rašt., 4520 S. Marshfield Ave.
 Juoz. Volkis, Rašt. Finansų, 4524 S. Wood St.
 Stan. Anušanskis, Išidininkas, 4617 S. Hermitage Ave.

ADMIN. TRACIJA L. I. U. KLUBO.
 LEE PARK, WILKE-BARRE, PA.
 Adomas Čikanauskas, Pirm. sėdis, 78 Leo Park Ave.
 Teofilus Pautas, Pagarbininkas, 78 Oxford St.
 Juozas Adominskas, Prot. Sekr., R. F. D. No. 1 Box 172.
 Alex. Čerbauskas, Fin. Sekr., 78 Leo Park Ave.
 Frank Zatauskis, Kasierius, R. F. D. No. 1 Box 171.

"KATALIKO" KLUBO ADMIN. TRACIJA.
 EDWARDSVILLE, PA.
 Mot. Stragis, Pirmsėdis, 446 Main St.
 Jonas Kutinkas, Rašt., 238 Slocum St.

ADMINISTRACIJA DR. STES 8V. MATEJO APASTALO.
 Petr. Andrejauskas, Pirm., 918 - 33rd St.
 Antanas Mazonas, Pagarbininkas, 3244 S. Morgan St.
 Nikodimas Overingas, Rašt. Prot., 3245 S. Morgan St.
 Antanas Kasperavičius, Rašt. Fin., 3416 Auburn Ave.
 Kazimieras P. Širas, Išidininkas, 918 - 33rd Street.
 Ignacas Brazduška, Knygys, 3220 Illinois Court.

SV. MYKOLO DR. STES WILKE-BARRE, PA. ADMIN. TRACIJA.
 Silvestras Fieckas, Prezidentas, 462 E. South St.
 Antanas Seskevičius, Vice-prezidentas, 501 New Grant St.
 Vincas Adominskas, Prot. Sekr., 34 Logan St.
 Kazim. Deltuva, Finansų Sekr. 1mas, 96 Logan St.
 Šmas Liaukas, Finansų Sekr. 2mas, 425 S. Grant St.
 Juozas Šnipas, Kasierius, 356 New Grov St.

ADMINISTRACIJA DRAUGYSTĖS SV. JURGIO KAREVIČIO K. WILKE-BARRE, PA.
 Benediktas Butkus, Pirmsėdis, 843 - 33rd St.
 Jonas Bagdonas, Vice-prezi., 3236 So. Morgan St.
 Ant. Mosteika, Protokolo Rašt., 821 - 33rd Pl.
 Vinc. Grigaliūnas, Finansų Rašt., 1006 So. Union St.
 Jonas Bijanskas, Išidininkas, 840 - 33rd Pl.

VYRIAUSYBĖS GVARDIJOS DIDŽ. L. KUNG. VYTAUTO IMA DIVIZIJA SAJELIŲ ANT TOWN OF LAKE.
 J. Klimas, Pirmsėdis, 1853 W. 45 St.
 P. Čiapas, Pagarbininkas, 4436 So. Hermitage Ave.
 B. J. Koperis, Vėtininkas Rašt., 4644 So. Paulina St.
 K. A. Čiapas, Fin. Rašt., 4742 S. Hermitage Ave.
 V. Jasulaitis, Kasierius, 4552 So. Ashland Ave.
 K. Trakšelis, Gvardijos Jencoras, 1852 W. 45 St.
 V. Jasulaitis, Gvardijos Adjutantus, L. Boniavičius, Gvardijos Maršalka.

ADMINISTRACIJA DRAUGYSTĖS SV. JURGIO B. IR K. KAZ. NAUGŽEMIS, PIRMSĖDIS, 3202 Auburn Ave.
 J. J. Koperis, Pagarbininkas, 3247 Auburn Ave.
 Ign. Matulionis, Prot. Rašt., 1424 So. 49 Ave., Cicero Ill.
 J. S. Palanykas, Fin. Rašt., 3325 S. Morgan St.
 Vinc. Stankus, Išidininkas, 2024 - 33rd St.

PASARGA: "Už korespondencijos, apgarnimus "Kataliko" Redakcija neatsako".

Draugusių Reikalai.

TEMYKITE LIETUVIAI!

TAUPLYKIT PINIGUS!
 "Keistuto" Paskolijimo ir Budavimo Dr. Stė (Spulka) No 1.
 Nauja 46-ta Serija prasidės Keturkerio, Lapkričio 7-tą d. 1912 m. Susirinkimai atsibuna kas Ketvergas 8-tą val. vakare Juozo Ridiško svetainėje 251 Illinois Court, kampa 3333 gatvės.
 Akcijos kaina 25c. Taigi kiekvienas ar vienas gali užsirašyti koletą akcijų. Akcijos užbaigia už 6% metų ir kiekviena akcija atneša \$100.00. Todel kviečiame Lietuvius ir Lietuaites prisirašyti prie šios Draugijos (Spulkos), nes tai yra geriausias būdas del spėdijimo pinigų.
 Ši Dra. (Spulka) yra seniausia iš visų lietuviškų Spulku Chicagoje. Virš minėta Dra gija (Spulka) yra po priėžiura valstijos Illinois ir yra vedama pagal tiesias valstijos.
 Skoliname pinigų ant lengvų išlygų del pirmo arba statymo namų, ant pirmo morgičiaus (Mortgage) su peržiūrėjimu visų popierių.
 Su guodone.
 Ben. Butkus, Prezidentas, 843 W. 33rd St.
 J. P. Ewaldas, Sekre-torius, 3236 S. Morgan St.
 Phones: -Yards 2716-Wabash 2200.
 Juoz. Ridiška, Kasierius, 3251-3253 Illinois Court.

TEMYKITE LIETUVIAI! TAUPLYKIT PINIGUS!
 "Lietuva" Paskolijimo ir Namų Statymo Draugija (Spulka).
 36-ta Serija prasidės Utarinke, Lapkričio 5-tą dieną 1912 m. Susirinkimai atsibuna kas Utarininkas 8-tą val. vakare Dom. Semačio svetainėje, So. Union St., kampa 1805 gatvės.
 Akcijos kaina 25c., tadel kiekvienas ar vienas gali užsirašyti po koletą akcijų ir mokant po kelias centus arba dolerius ir savaitę, galima suklyti pinigų del savo etelies. Koža akcija užbaigia už 6% metų ir atneša \$100.00.
 Todel kviečiame Lietuvius ir Lietuaites prisirašyti.
 Virš minėta Dra gija (Spulka) yra po priėžiura valstijos Illinois ir yra vedama pagal tiesias valstijos.
 Skoliname pinigų ant lengvų išlygų del pirmo arba budavimo Namų ant pirmo morgičiaus (Mortgage) su peržiūrėjimu visų popierių.
 Su guodone.
 Laz. Katutis, Prezidentas, 710 W. 18 St.
 J. P. Ewaldas, Sekretorius, 3236 S. Morgan St.
 Phones: -Yards 2716-Wabash 2200.
 Mykolas J. Tananevičius, Kasier., 670 W. 18 St.

"AUŠROS" DR-JOS SUSIRINKIMAS.
 Aušros Dr-jos 1-os kuopos susirinkimas įvyks subotę 5 d. Spalio, Aušros svetainėje, 3149 S. Halsted St. Pradžia 8 val. vak. Svarbiausi apsarvymai: a) Atskaita šakos Aušros dr-jos ant Town of Lake, jos inkurimas ir gyvavimas; b) Atskaita šakos ant Bridgeport; c) Sumanymas įkurti vaikų mokyklą: lietuviškos kalbos, lietuviškos geografijos ir istorijos; d) Visokie nauji sumanymai ir pagerinimai nuo seniau vyknamų Aušros darbu.
 Aušros 1-os kuopos VALDYBA.

DRAMOS DRAUGIJA

Stato scenoje daugeliiu žinoma pilna juokų veikalų: "AUDRA GIEDROJE" (T. Rukovskio'o trijų veiksmų farsa), Nedėlioje, Spaliu (Oct.) 13 d., 1912, Hull House Teatre, prie So. Halsted ir Polk St. (jėjimas nuo Polk gatvės) Privaziuoti galima iš visų dalių miesto, Halsted karais iki Polk St. Duris atsidarys 7:15 val. Lošimas prasidės 8:30 val. vak. Bilietai po: 50c., 35c. ir 25c.
 Pui Kl. Jurgelioniiu režisoriaujant, dalyvauja lošime gabiesiej scenos myletojai-artistai: Vaitekunas, Briedis, Sankunas, Moskień, Slikiens, Stravinčiūtė, Sirvinčienė ir Visbaras. — Pertraukose, žinomas artistas p. A. Pocius, grajis ant puikniai siame teatre įtaisytu vagonu. Todel atsilankę turės progą pamatyti gražią lošiant ir pasiklausyti gražių, dvasių gairinamųjų, parinktu muzikos veikalų.
 (40-41) KOMITETAS.

DIDELIS BALIUS!
 Parengtas Dr-jos Sv. Jono Krikštytoje, bus Nedėlioje, 13 Spaliu (Oct.), Freiheit Turner Salėje, 3421 South Halsted St. Balius prasidės 5-tą val. po pietų. Inžanga 25c. porai.
 Sirdingai užprasome visus Lietuvius ir Lietuaites, kaip juos, taip ir senus, kavalierius ir paneles, miestinius ir iš aplinkinių miestelių, atsilankyti, nes tai bus vienas iš puikiausių balių. Muzika bus iš geriausių lietuviškų muzikantų, kurie grajis puikniaus lietuviškus šokius. Nuosirdžiai užprasome visus
 (40-41) KOMITETAS.

GRAZUS BALIUS.
 Parengtas Dr-jos Sviesybės Lietuvių, atsibus Subotę, 5 d. Spalio (Oct.), 1912, Freiheit Turner svetainėje, 3417-21 S. Halsted St. Prasidės 7-tą val. vakare. Inžanga 25c. porai.
 Maloniai užkviečiame visus lietuvius ir lietuaites ant mūsų viršminėto Didžio Gražaus Balius, kuris bus vienas iš puikiausių Lietuviškų Balių. Taipgi bus puiki muzykė, gardus gimnirai ir kvepianti cigari. Su guodone, KOMITETAS.

LINKSMYBIŲ VAKARAS.
 "Birutės" stato scenoje gražiausių 3 veiksmų komedija "I AMERIKA" "iš kaimiečių gyvenimo, parase Ke-

tarakis), Nedėlioje, Spalio (Oct.) 6 d., 1912, Sv. Jurgio svetainėje (32-ras Place ir Auburn Av.). Pradžia 7:30 val. vak. Sveitinėsi atsidarys 6 val. Gerbiamieji lietuviai ir lietuaitės! Kuris iš mūsų neatmena Lietuvos gyvenimo, kuriame gyvendami praleidome daug linksmų valandėlių su sirdingais juokais! Taigi atsilankę į šitą vakarą netik gausite glėbius juokų, bet ir gražius pamokinius, o labiausiai mergaitės, kurios Lietuvoje gyvendamos tik ir svajojo apie Amerikos šilko rubus ir saldumynus. Po lošimui "Birutės" choras padainuos gražiausius daineles. Po dainų Europieškas Balius su tautiškišiais šokiais, konfeti ir serpentinis. Tikietai 25c. ir augščiau.

PRIMAS BALIUS!
 Parengtas Liet. Buerigij Sajungos Chicagoje, Bus Nedėlioje, Spalio (Oct.) 6 d., 1912, Freiheit Turner svetai., 3417 So. Halsted St. Pradžia 4-tą val. po pietų. Inžanga 25c.
 Užkviečiam visus savo draugus ir drauges atsilankyti į mūsų puikų Balių, kuriame net 84 lietuvių buerigijai busime baliuje ir kviečiame visus savo pažystamus ir kostumerius podraug atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Bus lietuviški ir amerikoniški šokiai. Taipgi bus traukiami paveiksiai visų atsilankiusių svečių.
 KOMITETAS.

KAREIVIŲ BALIUS!
 Gvardija D. L. K. Vytauto, ant Town of Lake, rengia iškilmingą Balių, subotę, 12 d. Spaliu (Oct.), A. J. Bierziński svetainėje (kampa 46 ir So. Paulina gatv.). Prasidės 6:30 vakare. Sirdingai užkviečiame visus lietuvius ir lietuaites noriūčius linksmi praleisti laiką. Bus labai puiki muzykė, kuri grieš lietuviškus ir kitotikus šokius. Kas atsilankius bus pilnai užganėdintas. Su guodone.
 KOMITETAS.

PAIEŠKOJIMAI VARGONINKAS
 paieško vietos. Neblogai vargonuoją ir gali gerai vesti chorą. Turi iš Lietuvos nuo klebono geras paliudijimus. Antraštas: A. Glenza, 900 E. 8-th St., Wilmington, Del. (40-42)

Reikalauju darbo už džianitorijų arba kur store prie lietuvių. Turin paliudijimus, kur esu dirbes. Meljūra. Tuoj atsiskaitite. Antraštas: Julian Febian, Box 129, Teleton, Ind.

Reikalina Bueris kuris supranta gerai darba. Turi susikalbet lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Darbas ant visados su geru užmokesčiu. Atsiskaitit pas: M. Peidzius, 1012 So. Canal St.

Paleiskau 2 darbininkų lietuvių prie Buerinės, kurie supranta tą darba. Darbas ant visados. Geru užmokesčiu. Meljūru knuogrefojučiai atsiskaitit. M. B. Norvida, 627 W. 18th St., 40-41 Chicago, Illinois.

Paieskau savo giminiatė Petro Viršinto, paeina iš Kauno gub., Raseinių apskr., Laukuvos parap., Stiriškiško kaimo. Jis pats ar kas kitas malonė: kit man duoti žinia ant šio adreso: Ant. S. Vaitkus, P. O. Box 450, Westville, Ill.

Paieskau savo susielė Pranciškus Jakubausko. Jis paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Nemakščij par., Sugintų kaimo. Apie 15 metų kai Amerikoje. Pirmiaus gyveno Philadelphiajij, Pa., dabar nežinan kur. Turin labai svarbi reikala. Jis pats, ar kas jį žino, labai melžian man apie jį pranešti, o aš labai už tai atlyginasiu. Mano adresas: Jozapas Butkus, Vandergrift, Pa. Box 286.

Antapas Janėktis, kuris pirmians gyveno po nr. 4528 Marshfield ave., Chicagoje, o paskui - 830 ant 33-oje place, melžiamas atsiskaitit į "Kataliko" redakcija, nes yra svarbus reikalas.

Paieskau savo draugo Petro Lietuviniko. Jis gyvena Chicagoj. Paeina iš Sevalky gub., Kalvarijos miesto. Jis pats, ar kas kitas, malonė atsiskaitit šio adreso: K. Simonaitis, 1621 Merynolds st., Chicago, Ill. (38-40)

PARDAVIMUI SALIUNAS
 Parsiduoda saliunas, geroje vietoje, ant kampo, aplink apgyventa lietuvių ir lenkų. Pro šalį eina dvi linijos kary. Atsiskaitite antrašu: W. J. Szimkiewicz, 3101 So. Morgan St., Chicago. 38-40

PARDAVIMUI SALIUNAS, BUCERNE IR GROSERNE.
 Noriu greitai laiku parduoti saliuną ir bucernę su groserne. Randasi geroj vietoj; apgyventa aplink lietuvių ir lenkų; prieš lietuvišką bažnyčią; kertė Wabansia ave. ir Paulina. Parsiduoda del savininko išvažiavimo ant farmos. Atsiskaitite antrašu: M. B. Kukta, 1658 N. Wabansia ave., (38-41) Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai farma su būdiniais 40 akierių Michigan State. Farma randasi labai gražioj pozicijoj arti vandens. Atsiskaitite į J. M. Tananevičia Banka, 3249-53 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Ant išradavojimo filatas su 5 kambariais pagal moderniską pabudavojimą. Atsiskaitite į Jono M. Tananevičia Banką.

Parsiduoda bucernė, grosernė, arklj ir vežimas už prieinamą prekę. Priestaztis pardavimo-savininko pati serga ir turi išvažiuoti kitur. Biznio vieta gera, tirstai apgyventoj lietuvių aplinkėje, prie pat lietuviškos bažnyčios. Atsiskaitite į "Kataliko" redakcija. (38-40)

ISRANDAVIMUI 4 RUMAI IR TVARTAS.
 Kas paranduos tuos rumus ir tvartą, tai gaus dešimt dienų dovanai pagyvent. Antraštas toks: 3246 S. Center Av. (Atsiskaitit užpakalin).

J. W. Zacharewicz NOTARAS
 Ištiria abstraktus perkantiems namus ir padirba visus kitotikus legaliskus dokumentus, Amerikoniskius ir Europiskius. Asekuruoja namus nuo ugnies ir ciklono atesa kancios kompanijose ir skolina pinigų ant pirmo morgičiaus. Kreipkites prie tautiečių kuris yra atsakantis o visados gausit teisinga pataravimą. Priešai Ser. Jureto kam. 911 W. 33rd St. Tel Yard 5423

Bucernė ir grosernė, apgyventoj lietuvių aplinkėje, parsiduoda delei savininko noro greit išvažiuoti į Lietuvą. Tuoj atsiskaitite. Antraštas: Juozapas Dobinskis, 821 - 34-th st., Chicago, Ill. (38-40)

AR PRIGULI PRIE SUSIVIENIJAMO LIETUVIŲ AMERIKOJE?
 Jai nepriguli — prisirašyk ir prigul. Jai priguli — kalbink kitus prisirašyti. Štai delko reikia prie Susivienijimo priegulėti:
 1. Susiv. Liet. Am. moka sav narį paveldėjams posmetines pasalpas: I laipsnio — \$150.00; II laipsnio — \$300.00; III laipsnio — \$600.00 ir IV laipsnio — \$1000.00. — Beto Susiv. Liet. Amer. moka Pašalpa ligoje po \$6.00 savaitėje. Visti nariai gauna organą "Tevynę".
 2. — Susivienijimas Liet. Amer. Prima visus Lietuvius ir Lietuaites, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijimo yra lygios tiesos.
 3. — Susivienijimas iki 1912 m. yra išmokejės suvirš 80 tukstantų dolerių įvairiems lietuvių apsvietos ir kulturos reikalams.
 4. — Susiv. Liet. Amerikoje neapleidžia nė vieno nario, papuolantio į nelaimę ir per 27 metus SIA. gyvavimo nebuvo dar atsitikimo, kad nebut išmokeita posmetinė.
 5. — Susivienijimas yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyvia pašalpinė organizacija, tar naujauti visų lietuvių išelvių reikalams. Prie Susivienijimo rašosi ir turi rašytes kiekvienas, kas tik skaito save lietuvių, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupi jo paties ir seimynos ateitis.
 Todel neatdelokit, tuojaus rupinkites prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašysi, juo namis turėsi mokėti. Prisirašyk prie kuopos, kuri yra tavo miestelyje. Jai nėra kuopos, tai pasikalbėk su savo draugais, pareikalauk iš Centro informaciją ir sutverk kuopelę. Gausi nario įsteigosi vardą, o ir Susivienijimui pagalbėsi jo praktinius tikslus gyveniman vikidinti. Kreipkijis į savo miesto kuopa, arba į centrą.
 Centro raštinnko antraštas: A. B. Strimaitis 307 W. 30th St. New York N. Y.

Ar mokate Anglišką kalbą?

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos labai naudinga knyga, antra laida su pataisymu: Vienatis Savo Rusies Lietuviškai-Angliškos Kalbos Rankvedis bei Zodynėlis Lietuviškai-Angliškas su Fonetišku Ištarmu; Lessons in Reading ir Kaip Tapatį Jungtinis Amerikos Valstybių Pileičius. J Yra tai praktiškas RANKVEDIS del išmokimo gerai skaityti ir ištarti angliškus žodžius. J Jisai yra parankiausias lietuviams, nes pirmoje vietoje telpa lietuviški žodžiai, paskui angliškas tekstas, o trečioje eilėje teisingas ištarmas. J Toliaus seka Zodynėlis Lietuviškai-Angliškas su Fonetišku Ištarmu. J Otonais surinkta svarbiausi žodžiai, koki tik naudojami kasdieninėje kalboje. J Pagalios talpinasi trumpos pasakaitės ir Lessons in Reading, delei geresnio išsilavinimo angliškoje kalboje. J O prie galo knygos telpa pamokymus tiems, kurie nori palikti Jungtinis Amerikos Valstybių Pileičius. J Kiekvienas lietuvis atvykęs išitų šalį privalo nors šiek-tiek susipažinti su elementariškoms toisėmis šio krašto ir tolesniai pasiliktis jos pilieciais. Taipgi šitas suplementas prie knygos yra labai naudingas delei kiekvieno lietuvi, kuris norėtų pasilikti Amerikos Valstybių Pileičiu, pusl. 240.

Kaina popieros aparuose \$1.25
Gražiais audimo aparais \$1.50

Užsiskant "Rankvedį", reikia drauge ir pinigų siųsti per pašto Money Orderj arba registruotam laiške adresuojant šitai:
Jonas M. Tananevičia,
 3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Kiekvienas žmogus privalo žinoti kaip užlaikyti savo sveikatą.

Sutaisę Dr. A. L. Graičunas.

SVEIKATA arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą. Šis pirmas lietuvių kalboje sveikatos žinynas parasytas pagal Europos ir Amerikos garsiu daktarų ir profesorių veikalus. **SVEIKATA** — veikalas didis, turi 339 puslapius, su keliais šimtais aiškių paveikslių apie žmogaus kūno sudėjimą ir t. t. **Tuoj aukso knyga SVEIKATA išsuoja tik \$2.00 su pristatimu.**

Visos lietuvių laikraščių redakcijos, kunigai ir daktarai sako, jogei **Sveikata** verta aukso tiek, kiek pati sveria.

P pinigų siųsdami adresuokite:
JONAS M. TANANEVIČIA
 3249-53 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. Glaser

Išnomi apreiškų pagodotai visuomenai, jog sm seniausias gydytojas ant Bridgeportu praktikuojant per 21 metų, perleičian savo ofisą ir gyvenimą į savo locą namų po numeriu **3149 So. Morgan St.** Kertė 32-ros gatvės. Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpinatas nauaisiais būdais gylymo. Visus ligonius stengaus užganėdinti kaip ir ligol. Prieš tikėdamas, jog gerbiam publikai ir toliks man, remis, esu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją. Likusai — pagalra.

Dr. G. Glaser
 3149 South Morgan Street.
 Kertė 32-ros gatvės.

MOKYKLA ŠOKIU.
 Waltz, Two Step ir kitokij.
 Pirmia lietuviška Mokykla Amerikoje. Prof. Julius kaip išmokina, tai niekas taip nesėdi išmokti minkur klid.

PROF. JULIUS SILSKO
 2119 S. Halsted St. Chicago, Ill.
 Phone Canal 3782

LIETUVYS NOTARAS.
 Išdirba visokius Rejentaliskus dokumentus, paveidant: Dovernistis, Testamentus, Bill of Sales, Kontraktes, Notes, Affidavitus ir visokius kitotikus raštus, koki tik Rejento arba "Notary Public" skyriuje daromi. Su teikiu patarimus reikaluose dalių Lietuvoje ir kituose dalykuose.
 Kreipkites į:
TANANEVIOZ SAVINGS BANK,
 3249-53 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Dr. A. Pietrzykowski
 866 Milwaukee Ave.
 Kampas Center Ave.
Pasekingai gydo vyrų, moterų ir vaiku ligas. Taipgi paslaptingas ir kraujo ligas.
 Ofisas atkaras nuo 9 iki 11 rytais ir nuo 5 iki 9 vak.

Dr. F. F. Wisniewski
 Ofisas 1268 Milwaukee Av. CHICAGO, ILL. **SPECIALISTAS LIŲŲ: VYRŲ, MOTERŲ, VAIKŲ IR PAID GIMDYMO.**
 Gydan privatinės ligas vyrų ir moterų, taipgi skusama skilio, inkstu, plaučių, r' d'ies, reumatizmo, užnuodijimą kraujo ir ligas akių, ausų, nosies ir gerklės, taipgi pritaikau skinius. **VALANDOS:** Nuo 10 ryto iki 9 valandai vakaro.

Ka tu myli?

Kiekvienas žmogus myli smagumą, jo ieško ir jį trokšta turėti. Bet kas yra smagumas? Tai niekas kitas, kaip praleidimas kasdien kelių valandų taip, kad užmiršti tame laike visus nesmagumus. Taigi dabar reikia sužinoti, kaip praleisti smagiai atliekamas nuo darbo valandas, kad ne vienu užmiršti savo vargus, bet kad iš to turėti ir dvasišką naudą. Lengvas atsakymas: reikia skaityti užimančią, gerą knygą. Bet kokią? — paklausi. Todel mes jums patarsime. Skaitykite

BEN-HUR

Historišką aprašymą iš Jezaus Kristaus laikų, o rasite tą smagumą, kokio geras žmogus gali trokšti. Tą knygą visas svietas pripažino viena geriausių ant svieto knygų. Ji randasi išversta visose kalbose. Tas reiskia, kad ji yra tikrai užimanti ir gera. Kad tas tiesa, jus patis patvirtinsite perskaitę. Nusipirkite ją tuojaus. Ta knyga turi 472 puslapiu. Kaina jos \$1.25. Tai nėra brangi sulyg savo dydžio ir svarbumo aprašymo. Angliškoje kalboje, kur taip pigios knygos, už tokią knygą reikia mokėti pusantro dolerio.

Knyga gaunama "Kataliko" išleistuvėje.

NEW CITY DENTAL PARLOR.
 4649 S. Ashland Av., kampa 47tos gatv. Telefonas Yards 4317.

GERIAUSI DENTISTAI DANTIS ISTRAUKIAMA BE SKAUSMO.
 Ofiso valandos: 9 ryte iki 9 vakare — Nedėlioms: 10 iki 12 ryte.

\$3.75 Geriausi 22 k. aukšniai dantj.
 Pasilume jums šiuos dantis — jie yra dvigubai tiek verti.

ZMONES APBE TAI SNERES.
 Todel mes tai ir turime Didžiausj Dentale Praktika šioje aplinkinėje.
 Musų atliekas darbas nevien tesa iligus metus, bet esti pacientams didžiausiu smagumu.

Visi instrumentai Sterlizuojami. Dantis ištiriami dovanai. Ar turite kreivus arba išpuolusius dantis? Jei turite, atleikite pas mus, o mes juos atitaisijimo arba indėsimis ir jie išrodyds kaip prigimti.

Geriausias Anksu Užpildymas \$1.00
 Geriausias Sidabru Užpildymas . 50 ir daugaus.
 Geriausias Dantų sudėjimas . 3.75 už dantj
 Geriausi Balti dantj 3.75

Didžiausias pinigų sucedijimas. Dantis ką tinka. Pritalkom ir nepritalkomeis.
 \$ 8.00 Dantj už ..... \$5.00 15.00 Dantj už 9.00
 12.00 Dantj už ..... 8.00 20.00 Dantj už 12.00

Dantj ir žiaunės, kurias mes duodame, yra lengvi, šalti ir sanitariski, išrodanti kaip tikri, rankų darbo, nekomektu nenupuolanti, SAVO DARBA GVARANTUOJAME DESIMTAI METŲ.

UŽDĖTA 1886 m. JAU 27-ii METAI

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis

Seniausias lietuvių laikraštis Amerikoje. Išaina kas Sereida.

Laikraštis "Vienybė Lietuvninkų" 12-kos puslapių, didello formato, redaguojamas gery redaktorių, talpina raštus geriausių raštinnkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiotos Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnei vis pasviečio. "Vienybė Lietuvninkų" prumerata Buvenytose Valstijose Siaurinės Amerikos:

Metams \$2.00, pusel metų \$1.00
 Kanadoj ir Meksike: Metams \$2.50, pusel metų \$1.25
 Rusioj, Lietuvoj ir kitose užrubėžines viešpatytais: Metams \$3.00, pusel metų \$1.50

Užsirašyti Vienybė Lietuvninkų galima visada.
 Užsiskant "Vien. Liet." reikia drauge ir prumeratų siųsti per pašto Money Orderj arba pigiai registruotam laiške, adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
 120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

25 metų Jubilėjus numeris 10 c.
 Rašyk greitai, o paprastai numerj gausi dyktal.

VIETINĖS ŽINIOS

VISI BALSUOTOJAI TURITE UŽSIREGISTRUOTI.

Visi piliečiai, kurie norėsite rudeniniuose rinkimuose balsuoti išrinkimui Suvienytų Valstijų prezidento, Illinojaus gubernatoriaus ir tt., turite užsiregistruoti. Užsiregistruoti galima tik 5 ir 15 dienas šio (spalio) mėnesio. Kas tose dienose neužsiregistruos, neturės balsavimo tiesių.

Trečias Laikraštinių Suvažiavimas.

Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoje trečiasis suvažiavimas įvyko 27 ir 28 dienose rugsėjo mėnesio, Bismarck hotelyje, Chicagoje.

Pirmasai posėdis likosi atidarytas 10:45 val. ryte, 27 rugsėjo.

Suvažiavimo vedėjais atviru balsavimu buvo išrinkti: pirmininku Jonas M. Tananevičia, raštininku J. Viskoškas, antruoju raštininku Kl. Jurgelionis.

Suvažiavime dalyvavo: 1) "Vienybė Lietuvių", redaktorius ir leidėjas ingalio J. O. Širvydas. 2) "Lietuva", redaktorius J. Šernas, B. Balutis, leidėjas A. Olševskis ir komisijos narys J. J. Hertmanavičius. 3) "Katalikas", redaktorius P. Brandukas, J. Viskoškas ir leidėjas J. M. Tananevičia. 4) "Laisvoji Mintis", red. ir leidėjas d-ras J. Šliupas. 5) "Dagis", red. P. Brandukas. 6) "Tėvynės" redaktorius asmeniškai nedalyvavo, bet prisitūnė nuo "Tėv." inėsimus.

Ingaliotiniai buvo: nuo "Tėvynės" Kl. Jurgelionis, nuo "Kovos" A. Kvedaras. "Draugas" pranešęs, kad dėl "jiems žinomų" priežasčių negalės Suvaž. dalyvauti. "Saulė" pranešė, negalinti dalyvauti, nes esanti "too busy". Paprastas jos išsisteisimas. Kiti laikraščiai apie save jokios žinios neprisiuntė.

Sekretorius savo raporte pranešė, jog L. S. D. A. išde randasi turto 77 dol. Laikraščiai skolingi 40 dol.

Suvažiavimo programą buvo skaitymas iš eilės II-jo Suvaž. protokolo punktų.

Suvažiavimo posėdžiuose dalyvavo svečiai: dr. Zyromontas, dr. Graičūnas, dr. Kulis, dr. Rutkauskas, adv. Brachulis, dr-nė Kulienė,

adv-nė Bradchulienė, p-e Olszevskienė, stud. Gugis, red. Karalius, K. Šeštukas, stud. Bardkevičius, stud. Stripeika, p. Valys.

Suvažiavimui prezentavo gyvų gėlių buketą p-ios: A. Olševskienė, dr-nė Kulienė ir adv-nė Bradchulienė.

Telegramos su linkėjimais gauta nuo: "Vakarų Varpo" per A. Zalpi, nuo A. T. Rachuno iš Brooklyno, N. Y. ir A. B. Strimaičio iš New Yorko. Du laišku su linkėjimais atsiuntė iš Rochesterio, N. Y. lietuviai laikraščių skaitytojai.

Apdirbimui Amerikos lietuviams svetimų žodžių terminologijos išrinkta Komisija iš dr. Šliupo, J. Šerno ir Kl. Jurgelionio.

Statistinių žinių surinkimui likosi ant toliaus sekoji Komisija: V. K. Račkauskas, J. O. Širvydas ir P. Brandukas.

Senai tinkamų veikalų surašo padarymui išrinkta Kl. Jurgelionis ir J. Širvydas.

Kaslink lietuvių kalbos mokymo valdžios mokyklose suvažiavimas atkreipė lietuvių atydą, kad tai galima lietuviams išreikalauti ir todėl ragina tuomi rupintis.

Nutarta dalyvauti, jei bus galima, San Francisco visavietinėje parodoje, busiančioje 1915 metais. Viso to reikalo išitimui ir apdirbimui išrinkta komisija iš dr. Šliupo, J. Hertmanavičiaus ir J. Širvydo.

Nutarta reikalingu esant Amerikos lietuviams Centralis Knygynas; vieta jam paskirta New Yorke, prie miesto knygyno. To dalyko išitimui ir apdirbimui nuskirta komisija: J. O. Širvydas ir V. K. Račkauskas.

Dėlei laikraščių neetiškumo likosi priimta p. Širvydo rezoliucija: Šmeižimus reikalause rimtai ir etiškai duoti atsakymas.

Visuotinis Tautiškas Fondas, į kurį plauktų Amerikos lietuvių aukos ir iš kurio būtų išduodama reikalingos sumos neatbutiniams tautos reikalams, likosi užgirtas. Išitimui to ir apdirbimui projekto išrinkta komisija iš dr. Šliupo, J. J. Hertmanavičiaus ir V. Račkausko. Tas lietuviams labai reikalinga, nes apsaugotų visuomenę nuo išnaudo-

jimo per visokius aukų rinkėjus.

Užgirta raginti lietuvius jungtiesi prie "Foreign Speaking Association".

Likosi užgirti L. S. D. A. įstatai. L. S. D. A. dabar susideda iš dviejų sekcijų: leidėjų ir literatų, kurios turės savo skirtingus įstatais.

Sekantis L. S. D. A. suvažiavimas bus Shenandoah, Pa., rugpjūčio mėnesyje, 1913 m.

Valdyba pasiūlyko ta pati. Leidėjų sekcijos atstovu išrinktas A. Olševskis. Literatų sekr. atstovu — J. Šernas.

Sulyg išdininko atskaitos L. S. D. A. išde dabar randasi \$76.70.

Suvažiavimo protokolas tilps 41 nr.

Abelnai iš ši Suvažiavimą žvelgiant, galima patėmyti: Pereitų metų Suvažiavimo rezoliucijos atnešė geras pasiekimas ir daug kas išikuntyjo; Suvaž., apart poros asmeniškų užsiuolimų, buvo labai rimtas ir draugiškas. Paklibinta keliatas naujų, labai lietuviams svarbių, klausimų.

Bankietas.

Rugsėjo 28 d. vakare, Bismarck hotelyje, pagerbimui III-jo L. S. D. A. suvažiavimo delegatų, buvo bankietas, kurį surengė "Kataliko" ir "Lietuvos" leidėjai. Bankiete dalyvavo apie 16 asmenų.

Bankietas buvo taip puikus, kad puikesnio, vargu kas iš svečių galėjo geisti.

Svečiai pasilinksmino draugiškomis kalbomis, kurias visi iš eilės turėjo atlikti. Kalbėta apie visokių tautos reikalus, apie lietuvių spaudos Amerikoje pradžią, jos bėgį ir tt. Svečius prijuokino daugiausiai "Kataliko" leidėjas, pasakodamas savo prietikius su "Inteligentų Rataliu", o J. Viskoškas prijuokino bandydamas kalbėti apie kariaturas.

Bankietas užsibaigė 11 val. vakare.

Už taip puikaus svečių palinksminimo parengimą ir tuomi užmezgimą tarpe susirinkusių artimesnio draugiškumo, užsipelno didelę padėką "Kat." ir "Liet." leidėjai.

"Šv. Aloizo Jaunikaičių Dr-jos" vakaras.

Rugsėjo 29, Šv. Jurgio parap. svet., buvo viršminėtos jaunikaičių dr-jos vakaras — perstatymas ir balius. "Birutės" Dr-jos artistai lošė dviveiksmę komediją "Piršlybos".

Remdamasis paskalais nesitikėjau "Birutę" išvysti taip gerai atlošiant, kaip ji lošė ši vakarą minėtą komediją, ypač, kad lošta padarius tik apie porą repeticijų. Tiesa "Birutė" minėtą komediją jau buvo pirmiaus perstačiusi, bet ne su dabartiniais artistais (išskiriant p. Vaitekūną ir p-e Bernotaitienę). Nebus veidmainystė, jei pasakytum, jog visi artistai sąžiningai ir gerai savo roles pasistengė atlikti. Bet jei kas šiuos žodžius rašantį prispirtų prie sienos, kad pasakyti, kas artistiškausiai savo rolę atlošė, tai ne daug "spe-rečindamasis" tai pripažinti, o p-lei L. A. Žilvičiutei, lošinsei M. Sarkaitės rolyje. Ji savo puikiu nudavimu bei pasielgimu labai primi-

nė p-e Moskiene, Stebiuosi, kaip ji tai galėjo padaryti; bet, žinoma, tas jos ypotos nuopelnus nei kiek nemažina; rasi ji turi p-ios Moskienės talentus, žinoma, ne tuos pačius, bet panašius jai.

Kekvieną artistą skyrium girti ar kritikuoti, galbut, netinka — negalima delei apribotos recenzijos vietos. "Birutės" artistai, tečiaus, to norėtų. Kasgi nenori? Ypač, kad pagirti talentus. Peikti, žinoma, nemanau nei vieną, nes tai būtų neetiška. Todėl neetiška, kad "Birutės" artistai kaipo "mėgėjai" nepasirodė savo patyrimais seenos srityje užpakalyje kitų. Nepripažįstu tokią kritiką rimta, dora kritika, kurioje kas bando artistui nurodyti, kur anas kalbėdamas turi laikyti akis, kur kojų pirštus, ar panašiai, nes tas parodo, kad "kritikas" nežiuri sykiu į visą artistą, bet tik į kurį nors jo dalį. Jei visi kritikai taip elgtųsi, tai ir Sarai Bernhardt galima būtų rasti visada "proga" duoti "pipirų".

Abelnai imant, visi minėtos komedijos loščjai (atleiskit už paantrinimą), mano nuomone, sumaniai savo užduotis atliko. Vieną dalyką reikia patėmyti: kiekvienas loščjas privalo stengtis būti originaliu, nesekti kito "manieras", nežiurint kas jis būtų, kad gauti išsikišusią vietą tarpe mūsų seenos artistų. Žmogus nebūdamas tikru savim, taip sakant — egoistu, negali būti garsiu kaipo artistas. Kas man pas p. Vaitekūną patinka, tai jo originališkumas, nežiurint ar jis žiuri žemyn, ar į viršų, ar jis susilenkęs, ar atsilošęs.

"Piršlybų" perstatyme dalyvavo asmenys: B. Vaitekūnas, A. Grigas (gana įžymus loščjas), H. Mockus, R. Doviatas, L. A. Žilvičiute, S. Varašauskaitė, B. Bernotaitienė, P. Rudzikaitė ir A. Vizbaras.

Beje, reikia pagirti Šv. Aloizo Jaunikaičių Dr-ją kaipo puikų pavyzdį mūsų tautos Chicagoje gaivinimo, nes ši dr-ja susideda, kaip girdėjome, iš vienių čiagimių vaikinių, kurie savo laiku lankė Šv. Jurgio parap. mokyklą. Labai smagu matyti juos darbuojantiesi tarpe lietuvių. Ypač smagu, kuomet žmogus prisiklausai visokių "bubnijimų", jog iš čiagimių lietuviams nėra naudos.

Žmonių buvo artipilnė sve-tainė. Jo. Vis-kas.

Persivalgymas.

Rodosi nenaturališku, kad žmogus galėtų persivalgyti taip, kad nuo to numirtų. Vienok tas pasitaikydavo. Daug smagurių, kuriuos seniaus mēgdavom, dabar mums nepatinka todėl, kad jų valgėm perdaug. Reikalinga visados turėti saiką valgyme, kad virškinimo organai visados būtų stiprūs. Reikalingas Trinerio Amerikoniškas kartaus Vyno Elikširas. Jis priruoš kuną priėmimui gero sveiko maisto ir pervirškins jį atsakančiai. Jis išvalys kuną ir ne-leis maisto nuodingoms liekanoms dasigauti kur ne-reik. Jis palengvins ner-viškumą, išvalys kuną, sustiprins drutumą. Aptie-kose. Jos. Triner, 1333-1339 S. Ashland ave., Chi-cago, Ill.

Sipkortės ir Pinigų Siuntimas

Dabartinės šipkorčių kainos atvažiuoti Amerikon, ir išvažiuoti Europon yra sekančios:

Į krajų.	Čia paduodame kainą kelio per vandenį:	Iš krajaus.
\$38.00	Hamburg American Line iš Hamburgo per New Yorką eina 9 d.	\$43.00
36.00	Hamburg American Line iš Hamburgo per Philad'a eina 12 d.	43.00
41.00	North German Lloyd iš Bremen per New Yorką Exp. eina 7 d.	45.50
37.00	North German Lloyd iš Bremen per New Yorką, regul. eina 9 d.	43.00
35.00	North German Lloyd iš Bremen per Baltimore, eina 12 d.	43.00
38.00	Red Star Line iš Antverpen per New Yorką, eina 8 d.	43.00
38.00	Holland American Line iš Rotterdam per New Yorką, eina 9 d.	43.00
33.00	Russian American Line Libava per New Yorką, eina 10 d.	41.00
35.00	Canadian Northern Antv. arba Rotterdam per Montreal eina 8 d.	41.00
\$42.00	Cunard Line iš Libavos į New Yorką,	\$38.50
41.00	Cunard Line iš Hamburgo per New York eina 7 dienas	38.50
35.00	White Star Line iš Hamburgo per New Yorką, eina 8 dienas	38.50
35.00	American Line iš Hamburgo per New Yorką, eina 8 dienas	38.50
34.00	Anchor Line iš Antv. arba Rotterdam per New Yorką, eina 9 d.	38.50
33.00	White Star Dominion iš Hamburg per Montreal, eina 8 dienas	41.00

Apart šitu kainu kiekvienas atvažiuojantis, kuris neturi Amerikonišku Citizens popleru, turi moketi \$4.00 Head Tax.

Apart šitų linijų mes turime ir daug kitų į visas dalis sv'eto, jeigu reikalas parašyk iš kur i j kur nori važiuoti, o mes kainas paduosime koteisingiausiai.

Kainos Europos Geležinkelių:

Tarp	ir Tilžės	Eydkunų.
Bremen	\$5.20	\$5.25
Hamburg	\$4.85	\$5.00
Antverpen	\$6.95	\$7.10
Rotterdam	\$6.90	\$7.05

RUBLIU KAINOS

Rublių	\$ c	Rublių	\$ c	Rublių	\$ c	Rublių	\$ c
1	.62½	29	15.23	57	29.93	85	44.63
2	1.05	30	15.75	58	30.45	86	45.15
3	1.58	31	16.28	59	30.98	87	45.68
4	2.10	32	16.80	60	31.50	88	46.20
5	2.63	33	17.33	61	32.03	89	46.73
6	3.15	34	17.85	62	32.55	90	47.25
7	3.68	35	18.38	63	33.08	91	47.78
8	4.20	36	18.90	64	33.60	92	48.30
9	4.73	37	19.43	65	34.13	93	48.83
10	5.25	38	19.95	66	34.65	94	49.35
11	5.78	39	20.48	67	35.18	95	49.88
12	6.30	40	21.00	68	35.70	96	50.40
13	6.83	41	21.53	69	36.23	97	50.93
14	7.35	42	22.05	70	36.75	98	51.45
15	7.88	43	22.58	71	37.28	99	51.98
16	8.40	44	23.10	72	37.80	100	52.50
17	8.93	45	23.63	73	38.33	150	78.98
18	9.45	46	24.15	74	38.85	200	104.50
19	9.98	47	24.68	75	39.38	300	156.75
20	10.50	48	25.20	76	39.90	400	209.00
21	11.03	49	25.73	77	40.43	500	260.00
22	11.55	50	26.25	78	40.95	600	312.00
23	12.08	51	26.78	79	41.48	700	364.00
24	12.60	52	27.30	80	42.00	800	416.00
25	13.13	53	27.83	81	42.53	900	468.00
26	13.65	54	28.35	82	43.05	1000	519.50
27	14.18	55	28.88	83	43.58	2000	1099.00
28	14.70	56	29.40	84	44.10	3000	1558.50

Prie kiekvieno siuntinio reik prideti 25 centus ant pašto kaštų.

Išvažiuojantiems Lietuvon parupiname ir pasportus nuo Rosijos konsulio, taip kad kiekvienas gali drąsiai eiti per rubežių policijos netrukdomas.

Reikalaujanti šipkorčių į kitus miestus, rašykite mums į kur norite išvažiuoti ar iš kur parvežti, o jeigu su vaikais, paduokite mums visų vaikų metus, o mes atgal pačta prisišysime jums visų linijų kainas, tada jūs pasirinkę sau liniją kokią norėsite, prisišyti mums pinigus per Money Orderį o mes jusų šipkortes kogreičiausiai išsišysime.

Adresuokite mums visada šitaip:

J. M. Tananevičia
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Prašyk S-O-L-O

Teisingai padaryta degtinė iš nepaprastai puikaus mišinio. Per daugeli metų sendinta balto azuolo bačkose pirm suteikiama publiakai. Priimniai švelnios priėpravos daro SOLO degtinę geru vaistu šeimynų vartojimui

"Ant baro geriausia"

Žmonės supranti vertę geros ruginės degtinės orderiuoja SOLO Kliubuose, Hoteliuose ir Saliunuose. Yra tai geriausias gėrymas. Užganėdina kiekvieną žmogų. Nusipirk bonką savo šeimynai.

Reikalauk S-O-L-O

STRAUS BROS CO. Distillers - Chicago, 216 W. Madison St.